

ผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก
และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
พฤษภาคม 2554

ผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก
และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก
และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
พฤษภาคม 2554

อภิชาติ จิตต์เจนการ. (2554). ผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง. ปรินญา นิพนธ์ วท.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิลาศลักษณ์ ชั่ววัลลี, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ถิ่นทนา ภาคบงกช.

การวิจัยในครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง มีจุดมุ่งหมายสำคัญ 5 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการที่ผู้ปกครองเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อเจตคติและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง 4) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน 5) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลที่มีต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้คือ ผู้ปกครอง และนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ดังนี้ 1) ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้าร่วมโปรแกรม 2) ผู้ปกครองสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้ โดยผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ข้างต้น เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คู่ รวมเป็น 40 คู่ จำนวน 80 คน ผู้ปกครองเป็นเพศหญิง 35 คน ผู้ปกครองเพศชาย 5 คน และ นักเรียนเป็นเพศหญิง 23 คน นักเรียนเพศชาย 17 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ จำนวน 1 ชุด รวมนิทานชุดโครงการภาษาของแผ่นดิน เฉลิมพระเกียรติ 2) แบบวัดตัวแปร ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ความสามารถในการอ่านออกเสียง และความเข้าใจในการอ่าน ค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดอยู่ระหว่าง .76 -.97

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ 2) การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลหลักและอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ของตัวแปร

ผลงานวิจัยที่สำคัญมี 5 ประการ ดังนี้

1. การที่ผู้ปกครองเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ไม่ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ผู้ปกครองไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม แต่ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม

2. การเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ส่งผลให้ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม

3. ผู้ปกครองที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูง มีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงตามไปด้วย

4. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ไม่มีประสิทธิผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน เมื่อผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลแตกต่างกัน

5. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีประสิทธิผลสูงต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง เมื่อผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาก เมื่อเทียบกับผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลน้อยกว่า

EFFECTS OF THE READING-WITH-CHILDREN PROGRAM BASED ON THE WHOLE
LANGUAGE APPROACH, ON PRATHOM SUKSA I STUDENTS' READING ABILITY,
PARENTS' ATTITUDE AND READING-WITH-CHILDREN BEHAVIOR.

Presented in Partial Fulfillment of Requirements for the
Master of Science Degree in Applied Behavioral Science Research
at Srinakharinwirot University

May 2011

Apirudee Jitjanekarn. (2011). *Effects of The Reading-with-children Program, Based on the Whole Language Approach, on Prathomsuksa I Students' Reading Ability, Parents' Attitude and Reading-With-Children Behavior*. Master thesis, M.S. (Applied Behavioral Science Research). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Asst.Prof. Dr.Wiladlak Chuawanlee, Asst. Prof. Dr.Chantana Phakbongkod.

This present study is an experimental research which aims to: 1) determine the effects of participation and non-participation in the reading-with-children program, based on the Whole Language Approach, on students' reading ability, 2) investigate the effects of participation and non-participation in the reading-with-children program on parents' attitudes and behaviors of reading with children, 3) study the effect of parents' attitudes towards behaviors of reading with children, 4) explore the interaction effect of program participation and love/reason-based child rearing practice on students' reading ability, and 5) to explore the interaction effect of program participation and love/reason-based child rearing practice on parents' attitudes and behaviors of reading with children

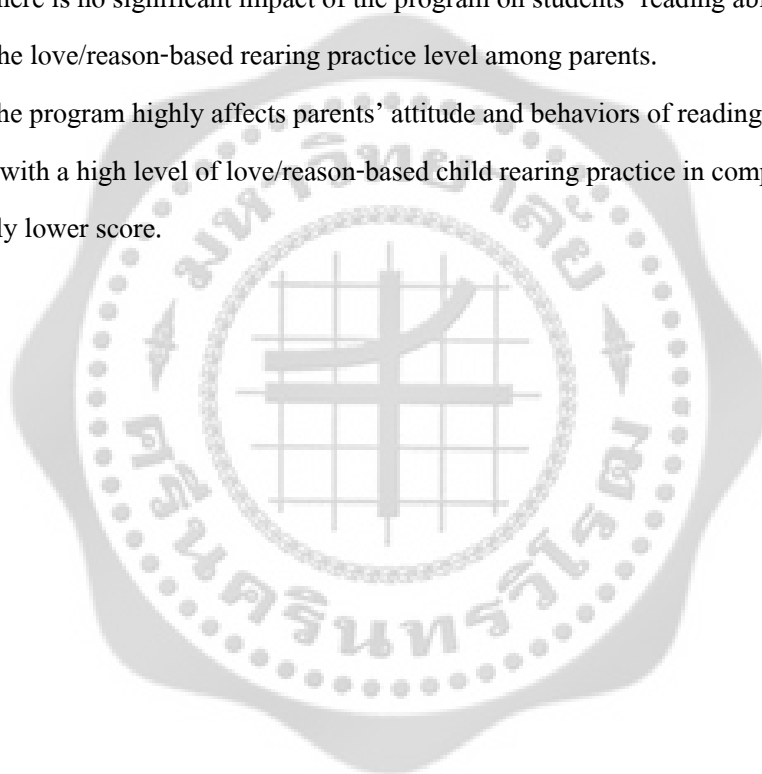
The sample of this research is parents and Prathomsuksa 1 students in 2010 Academic year. The criteria of the sample are 1) the parents voluntarily participate in the program and 2.) the parents are literate and able to communicate in Thai language. 40 pairs of parents and students are separated equally and randomly into experimental and control groups. The number of the respondents is 80 in total with 35 being female parents, 5 being male parents, 23 being female students and 17 being male students.

The instruments in this study are classified into two types: 1) the reading-with-children program, based on the Whole Language Approach, with a set of child stories under the Royal Language of the Land Project, 2) questionnaire instruments with 6-point rating scale constructed to assess love/reason-based rearing practice, parents' attitude and behaviors of reading with children, and 3) verbal reading ability test as well as reading comprehension. Reliability of questionnaire items ranges between 0.76 and 0.97

The statistics used for data analysis include 1) descriptive statistics, such as mean, and standard deviation scores of the experimental and control groups calculated prior to and after the experiment and 2.) multiple regression analysis with analytical coefficients sequence (Sequential Multiple Regression)

There are 5 major findings in this research as follows:

1. There is no statistically significant difference in terms of verbal reading ability between the students who take part and do not take part in the reading-with-children program. However, those participating in the program score higher in reading comprehension.
2. Parents' attitude and behaviors of reading with children are rated higher among the program participants than non-participants.
3. The higher the level of parents' attitudes, The higher the level of reading-with-children behaviors.
4. There is no significant impact of the program on students' reading ability in light of differences in the love/reason-based rearing practice level among parents.
5. The program highly affects parents' attitude and behaviors of reading with children among parents with a high level of love/reason-based child rearing practice in comparison with those having relatively lower score.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อ
ความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกและ
พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

ของ

อภิญญา จิตต์เจนการ

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิลาศลักษณ์ ชั่ววัลลี)

(อาจารย์ ดร. สุภาพร ธนะชานันท์)

.....กรรมการ

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา ภาคบังกช)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิลาศลักษณ์ ชั่ววัลลี)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา ภาคบังกช)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จินตนาตันสุวรรณนันท)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จด้วยดีจากความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชาศักดิ์ชัย ชั่ววัลลี ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ด้วยความเอาใจใส่ และทุ่มเท รวมถึงให้กำลังใจศิษย์ตลอดระยะเวลาการทำปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทนา ภาควงกษ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาแนะนำศิษย์เกี่ยวกับนิทานชุดโครงการ ภาษาของแผ่นดินเฉลิมพระเกียรติ ให้คำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่ และให้ข้อเสนอแนะที่มีประโยชน์ยิ่ง

ขอบพระคุณอาจารย์สุภาพร ธาระชานันท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินตนา ตันสุวรรณนนท์ ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงปริญญานิพนธ์

ขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ ที่เป็นกำลังใจที่ยิ่งใหญ่และอยู่เคียงข้างลูกเสมอ

ขอบคุณสุรวิทย์ เพื่อนที่ดีที่สุดที่คอยให้คำปรึกษา เพื่อนๆ วิทยาลัยวิศวกรรมศาสตร์รุ่น 14 ทุกคน พี่ๆทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจกันตลอดมา

อภิฤดี จิตต์เงินการ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดการวิจัย	8
สมมติฐานการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
แนวทางการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole Language Approach)	10
โปรแกรมส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติกับความสามารถใน การอ่าน	22
แนวคิดในการจัดโปรแกรมส่งเสริมการอ่านสำหรับผู้ปกครอง	26
โปรแกรมส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติกับเจตคติต่อการอ่าน นิทานร่วมกับลูก	32
3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
แบบแผนการทดลอง	37
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัย	44
วิธีการดำเนินการทดลอง	44
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	50
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์และการแปลผล	51
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
สรุปผลการวิจัย	72
อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1	72
อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2-3	73
อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4	74
อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5	75
ข้อจำกัดของงานวิจัย	75
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	75
ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย	76
บรรณานุกรม	77
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก	84
ภาคผนวก ข	101
ประวัติย่อผู้วิจัย	154

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง	37
2 กำหนดการดำเนินการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอน ภาษาธรรมชาติ	47
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลเจตคติ ต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกความสามารถในการ อ่านออกเสียง และความเข้าใจในการอ่าน	53
4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระสมทบ และความสามารถ ในการอ่านออกเสียง ความเข้าใจในการอ่าน เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และ พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก	55
5 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำแนกตามกลุ่มที่ได้/กลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรม	57
6 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้นของความสามารถในการ อ่านออกเสียงหลังการเข้าร่วมโปรแกรม	60
7 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้นของความเข้าใจในการอ่าน หลังการเข้าร่วมโปรแกรม	62
8 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้นของเจตคติต่อการอ่านนิทาน ร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม	64
9 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้นของพฤติกรรมการอ่าน นิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม	67
10 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยของพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้า ร่วมโปรแกรม	70

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย	8
2 ระดับเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ในแต่ละระดับของการอบรม เลี้ยงดู โดยจำแนกตามกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม	66
3 คะแนนพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกที่ได้จากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอย พหุคูณแบบมีลำดับขั้น ในแต่ละระดับของการอบรมเลี้ยงดู โดยจำแนกตามกลุ่มที่เข้า ร่วมโปรแกรม	69

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมปัจจุบัน เป็นผลเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้การแลกเปลี่ยนและการเข้าถึงข้อมูล ความรู้ข่าวสารต่าง ๆ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้บุคคลในสังคมต้องหมั่นพัฒนาตนเอง เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยอาศัยทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน จากสื่อต่าง ๆ ซึ่งทักษะที่นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการแสวงหาความรู้ คือ การอ่าน เนื่องจากการอ่านเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการเรียนรู้ การพัฒนาสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และค่านิยมต่าง ๆ รวมทั้งช่วยในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต ให้สามารถพัฒนาตนเอง และสังคมให้เจริญก้าวหน้า

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญที่ยั่งยืน จำเป็นต้องพัฒนานุเคราะห์ให้มีคุณภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน การส่งเสริมและฝึกฝนให้เยาวชนของชาติมีความสามารถในการอ่าน จึงจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะการอ่านเป็นทักษะที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาหากเริ่มต้นดี รากฐานการอ่านของเด็กก็จะดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549: 1)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้สนับสนุนและส่งเสริมให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น กล่าวคือ พ่อแม่ ผู้ปกครองมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และให้สถานศึกษา มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย ในการจัดโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 6) กล่าวได้ว่า พ่อแม่คือผู้ส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กวัยนี้ได้ดีที่สุด เพราะการเรียนรู้ในช่วงแรกของสมาชิกแต่ละคนนั้น เริ่มต้นจากครอบครัว ดูแล ให้ความรัก ปกป้องคุ้มภัยให้แก่สมาชิก การให้รางวัลและลงโทษ ลูกอย่างสมเหตุสมผล การที่พ่อแม่ให้ความรักเอาใจใส่ และปฏิบัติต่อลูกถือเป็นการหล่อหลอมให้ลูกเกิดความเชื่อและมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อจิตใจ พฤติกรรมและบุคลิกภาพโดยรวมของลูกในเวลาต่อมา

ในการปลูกฝังให้ลูกมีความสามารถในการอ่าน จำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่เยาว์วัย ฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ โดยเริ่มจากการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง การได้รับการปลูกฝังส่งเสริมการอ่านที่ถูกต้องจากที่บ้าน จะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของลูก โดยผู้ปกครองต้องเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสนใจการอ่านอยู่เสมอ จัดหาหนังสือให้เหมาะสมกับลูกมาไว้ที่บ้าน พยายามสนทนากับลูกในเรื่องที่

เขาอ่าน สอน กระตุ้นให้สมาชิกในบ้านรู้จักหาคำตอบ และแก้ปัญหาจากหนังสือ หรือให้หนังสือเป็นของขวัญแก่สมาชิกในครอบครัว เป็นต้น (กรมวิชาการ. 2529: 74)

นอกจากนี้การอ่านนิทานให้ลูกฟังทุกวันก่อนนอน โดยให้ลูกได้เห็นรูปภาพ และอ่านเนื้อเรื่องแล้ว ลูกจะเรียนรู้การอ่านโดยรวดเร็วกว่าเด็ก ๆ ที่ไม่มีโอกาสดังกล่าว (สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. 2545: 29) ซึ่งจากผลการสำรวจสภาพการอ่านหนังสือของประชากรไทย ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่าเมื่อเปรียบเทียบอัตราการอ่านหนังสือของคนไทยที่อายุ 6 ปีขึ้นไป ซึ่งสำรวจไว้ใน พ.ศ. 2548 กับ พ.ศ. 2551 พบว่า อัตราการอ่านหนังสือที่ได้จากการสำรวจในครั้งนี้ลดลง คือ จากร้อยละ 69.1 เป็นร้อยละ 66.3 ทั้งนี้เพราะใช้เวลาดูโทรทัศน์ และไม่มีเวลาอ่านหนังสือ อาจเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจที่รัดตัว (สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2551: ออนไลน์) กล่าวคือ การที่อัตราการอ่านของประชากรลดน้อยลง อาจทำให้การจัดกิจกรรมการอ่านในครอบครัวลดน้อยลงตามไปด้วยเช่นกัน หากการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านจากครอบครัวน้อย ย่อมส่งผลต่อการเรียนรู้และการอ่านของลูกในเวลาต่อมาด้วยเช่นกัน

งานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการสอนเพื่อให้เด็กอ่านออกเขียนได้ พบว่าแนวการสอนที่สามารถตอบสนองความต้องการ และธรรมชาติการเรียนรู้ของเด็กแต่ละวัยได้อย่างเหมาะสม คือ แนวการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole Language Approach) เนื่องจากแนวคิดนี้มีหลักการที่มุ่งเน้นการสอนให้เด็กเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมาย เด็กจะเรียนรู้ภาษาที่ละน้อยผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลายด้วยตนเอง โดยผู้สอนมีหน้าที่แนะนำ เปิดโอกาสให้เด็กได้ปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม และพูดคุยกับผู้อื่น เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ทางภาษาให้แก่เด็ก การได้รับประสบการณ์ทางภาษาที่มากพอ จะส่งผลให้เด็กสามารถใช้ภาษาได้ดียิ่งขึ้น (Goodman. 1986) ซึ่งหลักการดังกล่าว ครู พ่อแม่ หรือผู้ใหญ่สามารถนำหลักการในการจัดกิจกรรมไปปรับใช้ในการสอนเด็กให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของตนได้อีกด้วย จึงนับเป็นแนวการสอนที่ยืดหยุ่นและเหมาะสมทั้งในแง่ของการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และการนำไปปรับใช้ได้ตามสภาพแวดล้อมของผู้ปกครอง

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจพัฒนาโปรแกรมเพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมเป็นผู้จัดกิจกรรมในการส่งเสริมความสามารถในการอ่านให้แก่ลูก โดยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole Language Approach) เป็นหลักในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก แล้วศึกษาผลของโปรแกรมว่าจะพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้หรือไม่ และผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการที่ผู้ปกครองเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการที่ผู้ปกครองเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อเจตคติและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง
3. เพื่อศึกษาอิทธิพลของเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของการเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน
5. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลที่มีต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

จากการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ดังนี้

1. ได้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ผ่านการตรวจสอบประสิทธิผลแล้ว
2. ได้แนวทางการพัฒนาความสามารถในการอ่านสำหรับนักเรียน โดยการใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ
3. เป็นแนวทางสำหรับผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ได้แก่ ผู้ปกครอง และนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ดังนี้

1. ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้าร่วมโปรแกรม
2. ผู้ปกครองสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้

ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ข้างต้น เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คู่ รวมเป็น 40 คู่

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่

การเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่

2.1 ความสามารถในการอ่านของนักเรียน

2.1.1 ความสามารถในการอ่านออกเสียง

2.1.2 ความเข้าใจในการอ่าน

2.2 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

2.3 พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

3. ตัวแปรอิสระสมทบ ได้แก่

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลของผู้ปกครอง

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อ แม่ หรือญาติที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเมื่ออยู่ที่บ้าน มีความสนใจสมัครเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

นิยามปฏิบัติการ

1. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

หมายถึง ชุดของวิธีการที่ผู้วิจัยใช้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียน เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ขั้น 1 สร้างความเข้าใจและส่งเสริมเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก เป็นกิจกรรมประชุมปฐมนิเทศผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ แนะนำวิธีดำเนินกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดด้านการศึกษาผู้ใหญ่มาประยุกต์ใช้ในการดำเนิน

กิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น การเข้าร่วมโปรแกรมต้องเริ่มจากความต้องการและความสนใจของผู้ปกครองเอง ผู้ปกครองสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ทันที เนื้อหาในการประชุมเริ่มจากเนื้อหาใกล้ตัวที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม มีการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) โดยการนำหลักการมาทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น เป็นการยกตัวอย่างหลาย ๆ ด้าน เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ผู้วิจัยมีหน้าที่ในการสนับสนุน รับฟัง แลกเปลี่ยนและให้กำลังใจ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ถามคำถามเห็นหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำกิจกรรมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังประยุกต์แนวการเปลี่ยนเจตคติของแมกไกวอร์ (McGuire) มาใช้ในการส่งเสริมเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า โดยผู้ทรงคุณวุฒิบรรยายเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อให้เกิดผู้ปกครองเกิดความสนใจ ขั้นพัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติ โดยเปิดวิดีโอทัศน์การอ่านนิทานร่วมกับลูกที่มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน และใช้ภาพนิ่งของเด็ก 2 คนที่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้อ่านนิทานร่วมกับพ่อแม่และเด็กที่ไม่มีโอกาส ตั้งคำถามปลายเปิดให้ผู้ปกครองจินตนาการตามแล้วเปรียบเทียบความรู้สึก คาคะเนอนาคตของเด็ก 2 คน และขอร้องให้ผู้ปกครองถึงลูกว่าได้รับโอกาสในการอ่านนิทานร่วมกับพ่อแม่ในระดับใด และขั้นการให้กระทำพฤติกรรมที่สนับสนุน ด้วยการเขียนจดหมายบรรยายความรู้สึกของตนเองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก บอกประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก รวมถึงเชิญชวนผู้อื่นให้เห็นคุณค่าของการอ่านนิทานร่วมกับลูก หลังจากเขียนเสร็จขออาสาสมัครอ่านในที่ประชุม หรือแลกเปลี่ยนกันอ่าน ซึ่งผู้วิจัยทำการประเมินเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมประชุม

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ ใช้เวลาดำเนินกิจกรรมทั้งสิ้น 8 สัปดาห์ กิจกรรมขั้นนี้คือการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามคู่มือและสื่อนิทานที่ผู้วิจัยจัดไว้ ได้แก่ คู่มือประกอบนิทาน 1 เล่ม และนิทาน 2 เรื่อง สำหรับการทำกิจกรรม 2 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยนัดหมายผู้ปกครองมารับคู่มือและสื่อนิทานทุก 2 สัปดาห์ จนครบกำหนด 8 สัปดาห์ แต่ละสัปดาห์ผู้ปกครองจะทำกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกอย่างน้อย 3 ครั้ง 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า การสอนอ่านต้องเห็นแบบอย่างการอ่านที่ผู้ใหญ่อ่าน และเด็กได้มีประสบการณ์การอ่านจากนิทาน คำคล้องจอง เพลงที่มีเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่ผู้ปกครองกับเด็กอ่านร่วมกัน ซึ่งจัดในยามว่าง โดยใช้เทคนิค การชี้คำขณะอ่าน การคาคะเนเรื่องล่วงหน้าจากประสบการณ์ การอ่านข้อความซ้ำ ๆ สื่อที่ใช้ คือ หนังสือนิทาน กิจกรรมการเล่นเกมทางภาษาต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า เด็กควรมีโอกาสได้อ่านในช่วงเวลาต่างกัน ตลอดทั้งวัน ซึ่งการอ่านไม่จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมการอ่านอย่างเป็นทางการ จากสื่อที่เป็นหนังสือหรือข้อความในสิ่งแวดล้อมนั้น แต่อาจจะเป็นการเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับภาษาในลักษณะต่าง ๆ ด้วย ลักษณะของเกม เช่น เกมหาคำที่เหมือนกันใน

นิทาน เกมลำดับภาพ และข้อความจากเรื่อง และเกมการเล่นทางภาษาต่าง ๆ ในท้ายเล่มของนิทานที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้เด็กอ่านตามความสนใจ เป็นกิจกรรมที่เด็กเล่นคนเดียว หรือผู้ปกครองเล่นร่วมกับเด็ก กิจกรรมการอ่านอิสระ เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า เด็กแต่ละคนจะเรียนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแตกต่างกัน ในเวลาแตกต่างกัน และในขณะที่มีความพร้อมในการอ่านที่แตกต่างกัน เป็นกิจกรรมการอ่านของลูกอ่านหนังสือเอง ในมุมหนังสือที่ผู้ปกครองจัดเตรียมไว้ให้ตามความสนใจ

ผู้วิจัยทำการติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับลูกที่บ้าน ผ่านการสอบถามทางโทรศัพท์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และหาทางแก้ไขร่วมกันกับผู้ปกครอง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปผล หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมทั้ง 8 สัปดาห์ ทำการประชุมสรุปผล

เพื่อสรุปผลการดำเนินการของโปรแกรม สะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก ให้ผู้ปกครองเล่าประสบการณ์ในการอ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้านและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และผู้วิจัยทำการประเมินผลการเข้าร่วมโปรแกรม โดยให้ผู้ปกครองทำแบบวัดพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

สำหรับกลุ่มควบคุมผู้วิจัยจัดกิจกรรม “อาชีพเสริมเพิ่มรายได้” เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำขนม เพื่อเสริมสร้างรายได้ให้ครอบครัว มีการสาธิตและลงปฏิบัติ โดยทำกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง

2. ความสามารถในการอ่าน หมายถึง การที่นักเรียนอ่านออกเสียงคำหรือข้อความภาษาไทยได้ถูกต้อง และเข้าใจความหมายของคำหรือข้อความในหนังสือนิทานที่ผู้วิจัยจัดไว้ในการอ่านประกอบกิจกรรมในโปรแกรมตลอด 8 สัปดาห์ ซึ่งในการวิจัยนี้ได้ศึกษาความสามารถในการอ่าน โดยแบ่งการวัด 2 ส่วน และคิดคะแนนแยกตามองค์ประกอบ ดังนี้

2.1 แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกเสียง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำคำที่มีในนิทานที่ผู้วิจัยใช้ในโปรแกรม มาใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียน แบบทดสอบมีจำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

2.2 แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก (Multiple choice) ประกอบด้วย 20 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่ามีความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .375-.800

3. เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีความรู้เชิงประเมินค่า มีความรู้สึกพึงพอใจ และมีความพร้อมที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

3.1 ความรู้เชิงประเมินค่าของการอ่านนิทานร่วมกับลูก หมายถึง การที่ผู้ปกครองรับรู้ประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก

3.2 ความรู้สึกต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก หมายถึง ความพอใจ-ไม่พอใจ หรือชอบ-ไม่ชอบของผู้ปกครอง ในการอ่านนิทานร่วมกับลูก

3.3 การพร้อมที่จะปฏิบัติ หมายถึง ความโน้มเอียง หรือความพร้อมของผู้ปกครองที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก

แบบวัดเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย ประโยคบอกเล่า ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด ถึง ไม่จริงที่สุด และนำคะแนนที่ได้จากข้อคำถามทั้ง 3 องค์ประกอบ มารวมเป็นคะแนนเจตคติต่อการอ่านนิทานของผู้ปกครอง แบบวัดมีจำนวน 22 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 โดยผู้ปกครองที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกมากกว่าผู้ปกครองที่ได้คะแนนต่ำกว่า

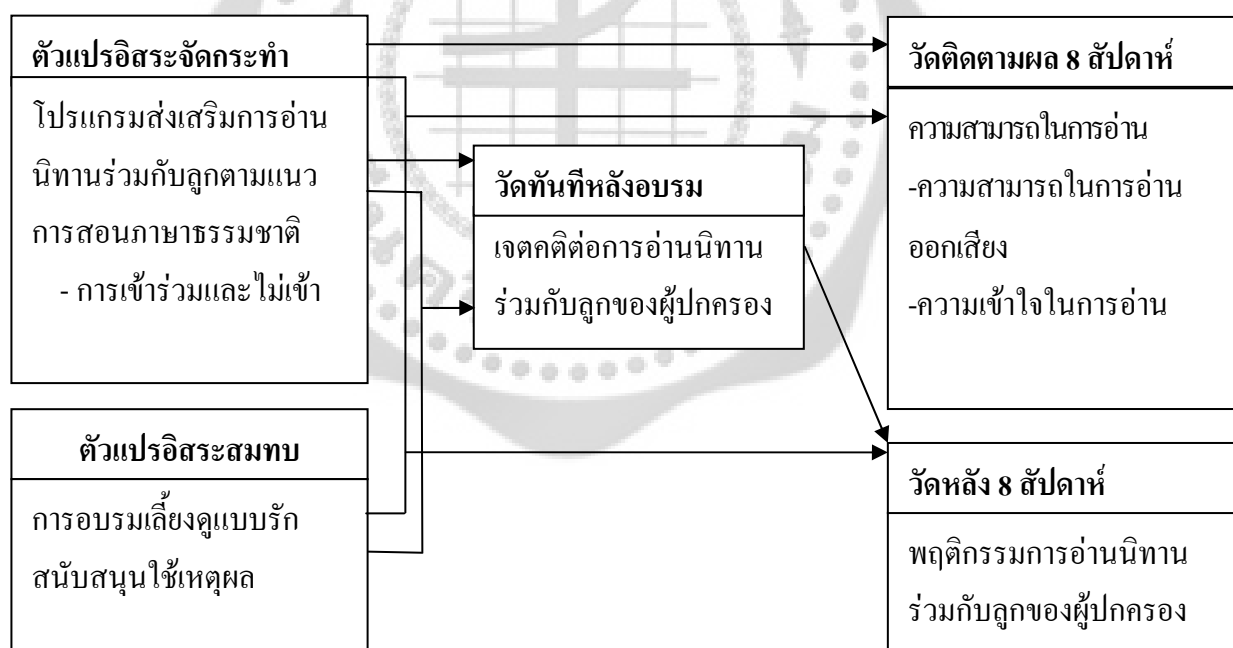
4. พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง หมายถึง การกระทำของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองในการอ่านนิทานร่วมกับลูก ซึ่งในการอ่านนิทานร่วมกับลูก จะรวมถึงการชักชวนลูกร่วมสนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปก ชื่อเรื่อง อ่านนิทานให้ลูกฟังอย่างถูกต้องชัดเจน ชี้ตามตัวอักษรระหว่างการอ่าน ชักชวนลูกให้อ่านนิทานร่วมกับผู้ปกครอง ช่วยแก้ไขหากลูกไม่สามารถอ่านคำๆ นั้นไม่ได้ พุดคุยความรู้สึกเกี่ยวกับตัวละคร ทำกิจกรรมการเล่นเกมทางภาษาที่อยู่ตอนท้ายเล่มของสื่อนิทาน สนับสนุนให้ลูกอ่านนิทานให้ฟัง และทำกิจกรรมร่วมกับลูกตามโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก 3 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบวัดประกอบด้วย ประโยคบอกเล่า ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราประเมินค่า 6 ระดับ คือ บ่อยที่สุด จนถึง ไม่เคยเลย แบบวัดมีจำนวน 20 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 โดยผู้ปกครองที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ให้มีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกมากกว่าผู้ปกครองที่ได้คะแนนต่ำกว่า

5. การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล หมายถึง การรายงานของผู้ปกครองที่รายงานว่า ตนได้ปฏิบัติกับลูก หรือนักเรียนที่อยู่ในความปกครองในลักษณะที่แสดงความรักใคร่ ชื่นชมยอมรับ ให้ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเอง ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือคอยแก้ไขปัญหามีการให้รางวัลเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์ของตนเอง

ผู้วิจัยนำแบบวัดมาจากงานดา วินินทานนท์ และคณะ (2551) จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผล โดยแบบวัดทั้ง 2 ชุด เป็นแบบวัดประเภทมาตราประเมิน รวมค่าชุดละ 15 ข้อ โดยแต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนน ของแบบวัดแต่ละชุด อยู่ระหว่าง 15 - 90 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 และ .82 ตามลำดับ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 85 คน) โดยผู้ปกครองที่ได้คะแนนการรับรู้สูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลมาก ส่วนผู้ปกครองที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่า เป็นผู้ที่ไม่ให้การอบรมเลี้ยงดูแบบให้เหตุผลน้อย

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งหมายที่จะพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านมากขึ้นและผู้ปกครองมีเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก รวมทั้งมีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงขึ้น โดยการสร้างโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole Language Approach) ซึ่งเป็นการสอนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กได้ค้นหาความหมายของเรื่อง มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครอง กิจกรรมในการส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ จึงเน้นการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมตามความสนใจของเด็ก และมีโอกาสได้อ่านอย่างสม่ำเสมอทุกวัน โดยใช้นิทานเป็นสื่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังใช้แนวคิดในการส่งเสริมเจตคติของแม็กไกวร์ (McGuire) ในการพัฒนาเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อให้ผู้ปกครองมีเจตคติและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครองสูงขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้ได้นำตัวแปรเชิงปริมาณการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล เข้าร่วมร่วมศึกษาเป็นตัวแปรอิสระสมทบหรือตัวแปรที่คาดว่าจะมีปฏิสัมพันธ์กับการเข้าร่วมโปรแกรม กล่าวคือ โปรแกรมที่สร้างจะมีประสิทธิผลสูงในกลุ่มผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบดังกล่าวมาก กรอบแนวคิดสามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. การที่ผู้ปกครองเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ส่งผลให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ผู้ปกครองไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม
2. การที่ผู้ปกครองเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ส่งผลให้ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมรับโปรแกรม
3. ผู้ปกครองที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูง ส่งผลให้ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงตามไปด้วย
4. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีประสิทธิผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนสูง เมื่อผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาก เมื่อเทียบกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบดั่งกล่าวน้อยกว่า
5. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีประสิทธิผลต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครองสูง เมื่อผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาก เมื่อเทียบกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบดั่งกล่าวน้อยกว่า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยแบ่งการประมวลเอกสารออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

1. แนวคิดการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole Language Approach)
2. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกกับความสามารถในการอ่าน
3. แนวคิดในการจัดโปรแกรมส่งเสริมการอ่านสำหรับผู้ปกครอง
4. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านกับเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก

แนวการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole Language Approach)

การอ่านเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่งในการศึกษาเล่าเรียนทุกระดับ ผู้เรียนจำเป็นต้องอาศัยทักษะการอ่าน ทำความเข้าใจเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ เพื่อตนจะได้รับความรู้ตลอดจนแนวทางในการดำเนินชีวิต ทุกแห่งทุกมุม และการอ่านยังทำให้เขียนหนังสือไม่ผิด ช่วยให้อ่านหนังสือได้คล่องแคล่ว (บุญนีย์ สมญาประเสริฐ, 2551: 15)

การอ่านจึงมีความสำคัญในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านในเด็กวัยเรียน เพราะการอ่านถือเป็นรากฐานของการพัฒนาให้เด็กสามารถเรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดี ถ้านักเรียนไม่สามารถอ่านได้ ก็จะเป็นอุปสรรคต่อการเรียนอย่างยิ่ง

แนวการสอน และอิทธิพลจากครอบครัว โรงเรียนและชุมชน จึงเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมการอ่านของเด็กได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งแนวคิดในการสอนอ่านนั้น มีหลากหลาย ในปัจจุบันเป็นแนวคิดที่เกิดความผสมผสานจากหลากหลายแนวคิด เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ก็สามารถเรียนรู้และนำไปประยุกต์ปฏิบัติในการสอนอ่านให้แก่ลูกของตนเองได้ ตามบริบทที่แตกต่างกันไป เรียกว่า แนวการสอนภาษาธรรมชาติ รายละเอียดมีดังนี้

ความหมายและความสำคัญของการสอนภาษาธรรมชาติ

กู๊ดแมน (บังอร พานทอง, 2534: 70-72; อ้างอิงมาจาก Goodman, 1986) กล่าวถึงความหมายของการสอนภาษาธรรมชาติว่า เป็นการสอนที่เน้นการสอนภาษาอย่างมีความหมาย โดยผู้เรียนจะอาศัย

ประสบการณ์ของตนเองประกอบการเรียน ไม่แบ่งแยกภาษาเป็นส่วนย่อย เป็นการเรียนที่สนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดความกล้า และมั่นใจในตนเอง ในการที่จะใช้ภาษา ไม่เกรงว่าจะผิด ทั้งนี้เพราะผู้สอนไม่เน้นการลงโทษเมื่อเด็กใช้ภาษาที่ผิด แต่พยายามชี้ให้เห็นข้อบกพร่องโดยทางอ้อม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแก้ไขตนเอง การเรียนยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับพัชรีย์ ผลโยธิน (2557: 196) กล่าวถึง การสอนภาษาธรรมชาติว่า เป็นการสอนที่พยายามจะใช้ภาษาเป็นสื่อกลางในการเรียนรู้ การสื่อสาร การคิด โดยไม่พยายามแยกภาษาออกเป็นส่วนย่อย ๆ แต่เป็นการพยายามมองภาษาโดยรวม สร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมหรือสถานการณ์จริงมาช่วยทำให้ภาษานั้นง่ายต่อการเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นการพูด การอ่าน การฟัง และการเขียน ถ้าเป็นสิ่งที่มีความหมาย หรือเด็กสนใจและต้องการ จะเป็นสิ่งง่ายสำหรับการเรียนภาษา นอกจากนี้มยุรี กันทะลือ (2543: 23) ซึ่งให้นิยามการสอนภาษาแบบธรรมชาติว่า เป็นการเรียนการสอนที่เน้นการเรียนรู้จากสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิตประจำวันของเด็ก โดยนำสิ่งที่เขาประสบพบเห็นในชีวิตประจำวันซึ่งหมายรวมถึงภูมิหลัง และวัฒนธรรม การดำรงชีวิตของเด็กแต่ละคน มาใช้เป็นประโยชน์ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และควรให้เด็กได้รับประสบการณ์ทางภาษาทุก ๆ ด้านพร้อม ๆ กัน โดยจัดการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง

การสอนภาษาธรรมชาติมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นวิธีการสอนที่ช่วยให้เด็กเกิดทักษะทางการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน อย่างสัมพันธ์ต่อกัน โดยไม่แยกจากกัน ถึงแม้บางครั้งจะเน้นทักษะหนึ่งทักษะใดเป็นพิเศษก็ตาม (หรรษา นิลวิเชียร, 2535: 234) นอกจากนี้การสอนภาษาธรรมชาติยังทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนานในการเรียนภาษา และมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทางภาษา ทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน การเขียนครอบคลุมทุกด้าน อย่างเต็มศักยภาพ ทำให้ครูและผู้ปกครองเกิดความเข้าใจในการพัฒนาทางภาษาทั้งด้านการอ่าน และการเขียนเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองส่วนมาก ซึ่งต้องการให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาภาษา (ฉันทนา ภาคบังข. 2537: 2)

กล่าวได้ว่า การสอนภาษาธรรมชาติ คือ การสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง เป็นการสอนภาษาอย่างมีความหมาย ผู้เรียนจะอาศัยประสบการณ์ของตนเองประกอบการเรียน เด็กจะได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการรับรู้แบบอย่างที่ดีในบรรยากาศที่อบอุ่นจากผู้ใหญ่ ในการสอนจะไม่แบ่งแยกภาษาเป็นส่วนย่อย ทำให้เด็กได้เรียนทักษะทางภาษาทุกด้านอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้สอนไม่เน้นการลงโทษเมื่อเด็กใช้ภาษาที่ผิด แต่พยายามชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแก้ไขตนเอง ทำให้การเรียนมีความสนุก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา นับเป็นการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาความสามารถในการอ่านของเด็กได้อย่างเป็นธรรมชาติ

ทฤษฎีพื้นฐานของแนวการสอนภาษาธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับการอ่าน

ทฤษฎีพื้นฐานของแนวการสอนภาษาธรรมชาติมาจาก 3 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบของภาษา ทฤษฎีที่ว่าด้วยภาษา ความคิด และสัญลักษณ์สื่อสาร และทฤษฎีที่ว่าด้วยการอ่านในระบบภาษา (ศศิประภา พงศ์ไทย, 2542: 32-34 ;อ้างมาจาก บุญบง ดันดวงศ์, 2536)

1. ทฤษฎีที่ว่าด้วยระบบของภาษา ประกอบด้วย 3 ระบบ คือ ระบบความหมาย ระบบไวยากรณ์ และระบบเสียง ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ความหมายถือเป็นหัวใจของภาษา ส่วนไวยากรณ์และเสียงเป็นส่วนประกอบ โดยสถานการณ์จะกำหนดคำ ซึ่งจะกำหนดความหมายในการสื่อสารอีกทีหนึ่ง เด็กจะไม่พยายามอ่านและเขียนด้วยการสะกดคำทีละตัว แต่จะคิดหาคำที่สื่อความหมายได้เหมาะสมที่สุดในสถานการณ์นั้น ด้วยเหตุนี้จึงไม่จำเป็นต้องรู้จักเสียงของตัวอักษรก่อนจึงจะสามารถสื่อความหมายโดยการอ่านเขียนได้ เนื่องจากการอ่านเป็นกระบวนการที่กำหนดโดยสถานการณ์ การสอนอ่านเขียนจึงควรสอนควบคู่กันไปทุกทักษะไม่แยกออกเป็นทักษะเดี่ยว ๆ เพื่อให้เด็กได้ใช้กระบวนการอ่านเขียนในการสำรวจสิ่งรอบตัว ผู้สอนจะเน้นการแนะนำให้เข้าใจการใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เขาประสบในชีวิตประจำวัน เปิดโอกาสเด็กเรียนรู้ภาษาในหลาย ๆ สถานการณ์ เด็กจะได้ทดสอบความสามารถในการตัดสินใจของตนเองและสามารถแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยตนเอง อีกทั้งจะได้รับประสบการณ์และเจตคติที่ดีต่อภาษาไปพร้อม ๆ กัน ผู้สอนต้องระวังไม่ตัดสินใจแทนเด็ก เพื่อป้องกันข้อผิดพลาดในการอ่านเขียน นอกจากนี้ผู้สอนยังมีหน้าที่ในการจัดสภาพแวดล้อมที่เชิญชวนให้เด็กสร้าง และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทางภาษาอีกด้วย

2. ทฤษฎีที่ว่าด้วยภาษา ความคิด และสัญลักษณ์สื่อสาร ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ภาษาเป็นสัญลักษณ์สื่อสารที่ไม่สามารถถ่ายทอดความหมายได้ทุกอย่างอย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อความหมายจำเป็นต้องใช้สัญลักษณ์เพื่อสื่อความหมาย และถ่ายทอดประสบการณ์ต่าง ๆ หลายรูปแบบ อาทิเช่น ภาษา ศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหวร่างกาย เป็นต้น ดังนั้นการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย จะช่วยให้เด็กค้นหาสัญลักษณ์ที่เหมาะสมในการสื่อความหมายในแต่ละเรื่องได้อย่างดี โดยเด็กจะคาดคะเนท่าทางภาพประกอบ ดนตรี ที่เข้ากับเหตุการณ์สำคัญของเรื่องได้

3. ทฤษฎีที่ว่าด้วยการอ่านเขียนในระบบภาษา ทฤษฎีนี้เชื่อว่า ทุกคนต้องสะสมประสบการณ์ทางภาษาไว้เป็นข้อมูลในการนำไปใช้ต่อไป ความก้าวหน้าทางภาษาไม่ว่าด้านใดจะต้องอาศัยองค์ประกอบทางภาษาหลายด้าน เช่น ประสบการณ์จากการพูดจะเป็นข้อมูลสำหรับการเขียน และประสบการณ์จากภาษาเขียนเป็นข้อมูลสำหรับการพูด เป็นต้น เนื่องจากการอ่านการเขียนเป็นกิจกรรมที่ต้องสื่อความหมายกับผู้อื่น ดังนั้นการที่เด็กคุยกับผู้สอนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านไม่ว่าจะก่อนเริ่มเรื่อง กลางเรื่อง หรือหลังเรื่องจะช่วยให้เด็กตีความลักษณะต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้เขาเข้าใจความหมายของเรื่องมากขึ้น การตีความผ่านประสบการณ์จากการอ่านจะช่วยในการสื่อความหมายเมื่อเด็กเขียนได้อย่างดี ในทางตรงกันข้าม การสื่อความหมายผ่านประสบการณ์จากการเขียนจะช่วยในการ

ดีความเมื่อเด็กอ่านด้วยเช่นกัน กล่าวคือ เด็กเรียนรู้ภาษาพูดและภาษาเขียนจากการลองผิดลองถูกในการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัว และประสบการณ์จากการอ่านเขียน

นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีของนักการศึกษา และนักจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาธรรมชาติ เช่น เพียเจต์ (อารี สันทวิ. 2535 ; อ้างอิงจาก Piaget. 1955) เขากล่าวว่า เด็กจะเรียนรู้จากกิจกรรมการเคลื่อนไหวของตนเอง และการได้สัมผัสกับสิ่งของภายนอก เด็กคิดสร้างสรรค์ความรู้ขึ้นภายในตน หรืออีกนัยหนึ่งเด็กต้องเป็นผู้กระทำ (Active) ในการเรียนรู้ ในการคิด การเรียนมิใช่สิ่งที่รับเข้าไปเฉย ๆ (Passive) และทฤษฎีของไวโกตสกี (อารี สันทวิ. 2535: 62 ; อ้างอิงจาก Vygotsky. 1986) ที่กล่าวถึงอิทธิพลของสังคม และบุคคลอื่น มีผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก กล่าวคือ เด็กจะเรียนรู้ทีละน้อยโดยการแนะนำจากผู้อื่น จนเด็กสามารถคิด และเกิดความรู้ภายในตนได้ ฉะนั้นแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติจึงเน้นให้มีการปฏิสัมพันธ์ การสนทนาโต้ตอบ และการช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งกันและกัน

สรุป พื้นฐานของทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole Language) เชื่อว่าการเรียนรู้มีความหมายถือเป็นหัวใจของภาษา การจัดกิจกรรมที่หลากหลายจะช่วยให้เด็กเกิดความชำนาญในการเลือกใช้สัญลักษณ์ที่เหมาะสมในการสื่อความหมาย นอกจากนี้ การอ่านยังจำเป็นต้องอาศัยการสะสมประสบการณ์ทางภาษาเพื่อเป็นข้อมูลในการนำไปใช้ต่อไป โดยเด็กจะเรียนรู้ผ่านการทำกิจกรรมด้วยตนเอง การเคลื่อนไหวร่างกาย การสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมภายนอก และการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบตัว ผู้สอนจึงมีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนสื่อ อุปกรณ์ และสถานที่ รวมถึงการกระตุ้นให้เด็กมีกำลังใจในการเรียนรู้มากกว่าการตำหนิ หรือชี้หน้าเด็ก

หลักการของแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

กู๊ดแมน (Goodman. 1986: 26) ได้กล่าวถึง วิธีการสอนภาษาแบบธรรมชาติไว้ว่า ภาษาที่ใช้ต้องมีความหมายสมบูรณ์ มีใจความครบถ้วน เน้นการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน จากสิ่งที่เป็นจริง และเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียน สำหรับการเรียนทักษะย่อยของภาษา เช่น การฝึกสะกดคำ การคัดลายมือ จะทำต่อเมื่อเด็กต้องการ และการเรียนทักษะย่อยนั้น สามารถช่วยให้เด็กสื่อความหมายได้สมบูรณ์ขึ้น อีกทั้งเนื้อหาในการเรียนภาษาสำหรับเด็ก ควรเกิดจากประสบการณ์จริงที่เด็กจะได้ศึกษากระบวนการใช้ภาษาอย่างมีจุดมุ่งหมายในสถานการณ์ที่หลากหลาย โดยการเรียนรู้ภาษาสามารถเรียนได้จากการใช้ภาษาในทุกรายวิชา โดยใช้ภาษาในสิ่งแวดล้อมทางภาษาที่มีความหมาย ในการสอนภาษาต้องให้ความสำคัญแก่กิจกรรมที่เด็กริเริ่มขึ้นเอง ผู้สอนจึงเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรม อีกทั้งเป็นแบบอย่างในการใช้ภาษาพูด และภาษาเขียนในชีวิตประจำวัน การสอนภาษาต้องอยู่บนพื้นฐานของการทำกิจกรรมทางภาษาร่วมกันระหว่างผู้สอนกับเด็ก โดยผู้สอนมองข้อผิดพลาดของเด็กว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และสนับสนุนให้เด็กกล้าพูด กล้าทำ เพื่อจะได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น ผู้เรียนมีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเอง ในการพิจารณาว่าใช้ภาษาเมื่อไร นอกจากนี้สตรีกแลนด์และมอร์โร (Strickland &

Morrow. 1990: 690 - 691) ที่กล่าวถึง หลักการในการอ่าน และเขียนตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติมี ว่า เด็กสามารถอ่านและเขียนอย่างมีความหมาย โดยการใช้ประสบการณ์เดิมของตนมาเชื่อมโยงกับ แนวคิดใหม่ ๆ อีกทั้งการที่เด็กได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่มีภาษาเขียน และรูปแบบการอ่านเขียน และการเห็น แบบอย่างการอ่าน การเขียนจากผู้ใหญ่ เพราะจะทำให้เด็กเริ่มอ่านและเขียนอย่างเป็นธรรมชาติ การ เรียนรู้การอ่านจะมีประสิทธิภาพ เมื่อเด็กพบว่า การอ่านมีประโยชน์ที่หลากหลายและมีความหมายต่อ ตนเอง นอกจากนี้การแสดงออกของเด็กเกี่ยวกับวรรณกรรมต่าง ๆ ช่วยให้เด็กได้รู้จักความแตกต่างใน การใช้ภาษาอ่านเขียน รูปแบบและโครงสร้าง เด็ก ๆ จึงต้องการให้ผู้ใหญ่อ่านหนังสือให้ฟัง ซึ่งเป็น วิธีการเตรียมเด็กให้สงบตามรูปแบบการใช้ภาษา

กล่าวได้ว่า หลักในการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ควรนำภาษาที่มีความหมาย สมบูรณ์ มีใจความครบถ้วน เนื้อหาที่ใช้สอนเป็นสิ่งที่อยู่ในสภาพแวดล้อมของเด็ก ฝึกใช้ภาษาจาก กิจกรรมที่หลากหลาย ผู้สอนมีหน้าที่แนะนำ เป็นแบบอย่างที่ดี กระตุ้นด้วยการพูดคุยกับเด็ก รวมถึงการ ให้กำลังใจและผู้เรียนมากกว่าตรวจตราหรือควบคุมเด็ก โดยการใช้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ มีความหลากหลาย เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสฝึกฝนทักษะ อีกทั้งผู้สอนควรการจัดสภาพแวดล้อมที่เปิด โอกาสให้เด็กได้สำรวจ ค้นคว้า และเรียนรู้จากการอ่านหนังสืออย่างเป็นธรรมชาติ

กิจกรรมสำหรับการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

การเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาธรรมชาตินั้น ควรเน้นให้เด็กเป็นศูนย์กลางในการ จัดการเรียนการสอนและการวางหลักสูตร การอ่านหรือเล่าเรื่องที่นำเสนอให้เด็กฟังเสมอ ๆ เลือกเรื่องที่ น่าสนใจ แฝงคติสอนใจและมีแบบแผนการใช้ภาษาที่ดี เพราะจะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจในการอ่าน และนำไปใช้ในการเรียนได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ ควรเปิดโอกาสในการอ่านแก่เด็ก โดยเฉพาะวรรณกรรม ที่ดีมีคุณค่า บทความที่ดี ตลอดจนสิ่งพิมพ์ทุกชนิดอย่างสม่ำเสมอ ทุก ๆ วัน ซึ่งกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการ อ่านของเด็กนั้น มีหลากหลาย ได้แก่

1. อ่านร่วมกัน (Share Book Experience) เป็นกิจกรรมในครอบครัว โดย บิดา มารดาอ่าน หนังสือให้ลูกฟังบ่อยก็จะเป็นโอกาสที่ครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกัน

2. กลุ่มวรรณกรรม (Literature Group) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้เรียนทุกระดับ ผู้สอน ควรเลือกหาหนังสือที่น่าสนใจอย่างน้อย 5-6 เรื่อง ในแต่ละครั้งที่สอน แต่ละเรื่องควรมีจำนวนเท่ากับ สมาชิกในกลุ่ม ควรเป็นเรื่องที่เด็กสนใจ ระดับความยากควรให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของเด็ก จากนั้นแบ่งกลุ่มเด็ก ผู้สอนแนะนำหนังสือแต่ละเล่มแล้วให้แต่ละกลุ่มเลือกหนังสือเรื่องที่สนใจ อ่าน เรื่องร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผู้สอนควรให้ความช่วยเหลืออธิบายเพิ่มเติม จากนั้น แต่ละกลุ่มก็ออกมาพูดให้เพื่อน ๆ ได้ทราบเรื่องที่ต่างออกไป และอาจจะเกิดความสนใจ ต้องการอ่านด้วย ตนเองเพิ่มเติม

3. ช่วยด้านการอ่าน (Assisted Reading) เป็นกิจกรรมที่ใช้เหมาะสมสำหรับช่วยผู้อ่านที่มีปัญหา หรือผู้ที่เริ่มอ่าน (เด็กปฐมวัย) ครูจะอ่านพร้อมกับเด็กหรือผู้อ่านที่มีปัญหาทำให้มีกำลังใจ และมีความพยายามมากขึ้น นอกจากนั้นก็ควรเลือกหนังสือที่เหมาะสมไม่มากเกินไป จะทำให้ผู้อ่านมีกำลังใจ และสามารถอ่านตามเพื่อนอื่น ๆ ได้เช่นกัน

4. อ่านในใจอย่างต่อเนื่อง (Sustained Silent Reading) จะใช้ช่วงเวลาประมาณวันละ 5-10 นาที ให้เด็กและครูผู้สอนหาสิ่งที่ตนสนใจนำมาอ่านในช่วงเวลานี้ ครูผู้สอนอาจจะเตรียมบทความสั้น ๆ สำรองไว้บ้าง เพื่อใช้ในกรณีที่เด็กบางคนไม่เตรียมมา ในบางครั้งอาจเรียกคนใดคนหนึ่งหรืออาสาสมัครเข้ามาเล่าเรื่องที่อ่าน แล้วให้อีกทุกคนซักถามหรือเพิ่มเติมรายละเอียดหากตนมีประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ หลังจากการทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ควรต้องมีการเฝ้าดูพัฒนาการของเด็ก และประเมินผลเป็นประจำ สม่ำเสมอ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องได้อย่างตรงจุด (บังอร พานทอง, 2540: 6-9) นอกจากนี้สุภัทรา คงเรือง (2539: 23-24) ได้ประมวลกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติไว้ 5 กิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า การสอนอ่านต้องเห็นแบบอย่างการอ่านที่ผู้ใหญ่อ่าน และเด็กได้มีประสบการณ์การอ่านจากสื่อหลาย ๆ ประเภท เช่น นิทาน เพลง คำคล้องจอง เป็นกิจกรรมการอ่านร่วมกันระหว่างครูกับเด็กในกลุ่มใหญ่

2. กิจกรรมการสื่อภาษา เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า การรับภาษาจะต้องควบคู่กับการถ่ายทอดทางภาษา เป็นกิจกรรมที่เด็กได้สื่อความหมายของสิ่งที่อ่าน เด็กทำโดยลำพังหรือเป็นกลุ่มย่อย เช่น การวาดภาพ การทำภาพผนัง การแสดงละคร

3. กิจกรรมการอ่านอิสระ เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า เด็กแต่ละคนจะเรียนสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแตกต่างกัน ในเวลาแตกต่างกัน และในขณะที่มีความพร้อมในการอ่านที่แตกต่างกัน กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่เด็กได้มีโอกาสเลือกหนังสืออ่านตามความสนใจ เด็กอ่านเงียบ ๆ คนเดียวหรือเป็นกลุ่มย่อย ผู้สอนช่วยบันทึกสิ่งที่อ่าน และให้เด็กเล่าเรื่อง หรือพูดคุยเรื่องที่อ่านให้เพื่อนฟัง

4. กิจกรรมการเล่นภาษา เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า เด็กควรมีโอกาสได้อ่านในช่วงเวลาต่างกัน ตลอดทั้งวัน ซึ่งการอ่านไม่จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมการอ่านอย่างเป็นทางการ จากสื่อที่เป็นหนังสือหรือข้อความในสิ่งแวดล้อมนั้น แต่อาจจะเป็นการเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับภาษาในลักษณะต่าง ๆ ด้วย เด็กทำโดยลำพังหรือเป็นกลุ่มย่อย

5. กิจกรรมการอ่านข้อความในสิ่งแวดล้อมตามโอกาส เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการที่ว่า การสอนอ่านควรใช้ข้อความที่ใช้จริงในชีวิตประจำวัน และมีคุณค่าควรแก่การอ่าน

สรุป เนื่องจากแนวการสอนภาษาธรรมชาติ มุ่งเน้นการสอนโดยเด็กเป็นศูนย์กลาง มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กได้ค้นหาความหมายของเรื่อง มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามความคิดของเด็กเอง กิจกรรมในการส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ จึงเน้นการจัด

กิจกรรมที่เหมาะสมตามความสนใจของเด็ก และเปิดโอกาสให้เด็กได้อ่านอย่างสม่ำเสมอทุกวัน ข้อมูลข้างต้นกล่าวได้ว่า กิจกรรมในการส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาตินี้มีหลากหลาย ผู้สอนสามารถประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสม สำหรับในงานวิจัยนี้เลือกใช้กิจกรรมตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ 3 กิจกรรม คือ การอ่านหนังสือร่วมกัน กิจกรรมการสื่อภาษา และกิจกรรมการอ่านอิสระ

เทคนิคที่จำเป็นในการสอนอ่าน

สุภัทรา คงเรือง (2539: 23-24) ได้สรุปไว้ ดังนี้

1. การชี้ตัวหนังสือ (Track Print) การที่ผู้สอนชี้ตัวหนังสือ เพื่อกระตุ้นให้เด็กมีส่วนร่วมในการมอง การฟังเสียงจากสิ่งที่อ่านจากตัวหนังสือ ช่วย让孩子มีความเข้าใจทิศทางของการอ่าน ผู้สอนอาจเลือกชี้บางประโยคหรือบางคำที่สำคัญ
2. การฝึกให้คิดคาดคะเนเนื้อหาล่วงหน้าจากประสบการณ์ (Thing Along) ในขณะที่ผู้สอนอ่าน ผู้สอนควรจะแสดงการคิดเกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพื่อให้เด็กสังเกตวิธีการคิดของผู้สอน จะทำให้เด็กรู้จักคิดโดยใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน เช่น นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ...ผู้สอนคิดว่าประโยคนี้จะต้องอ่านว่า...
3. การเติมคำลงในช่องว่าง (Cloze Activity) โดยผู้สอนพูดส่วนต้นของประโยคที่เคยอ่านให้เด็กฟังจากหนังสือ แล้วเปิดโอกาสให้เด็กหาคำที่มีความหมายเหมาะสม มาเติมให้ประโยคสมบูรณ์หรือเลือกเขียนประโยคลงบนกระดานดำ และลบออกหนึ่งคำ กระตุ้นให้เด็กหาคำมาเติมให้สมบูรณ์ เป็นการฝึกให้เด็กคาดคะเนคำจากสิ่งที่อ่าน โดยอาศัยสิ่งชี้แนะที่มี
4. การพิจารณาลักษณะของตัวหนังสือในข้อความ (Examining Text Features) การพิจารณาข้อความ คำเริ่มต้น คำซ้ำ ๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และอื่น ๆ ช่วยให้เด็กรู้ถึงความสัมพันธ์ทางภาษาของสิ่งชี้แนะ (Cue) ซึ่งช่วยในการคาดเดาและตรวจสอบการคาดคะเนสิ่งที่อ่าน
5. การชี้คำขณะอ่าน (Pointing) เพื่อให้เด็กเห็นความสัมพันธ์ของเสียง และรูปตัวอักษรของคำที่ปรากฏเป็นภาษาเขียน และการอ่านจากซ้ายไปขวา
6. การปิดคำด้วยกระดาษแล้วเลื่อนให้เห็นตัวอักษร (Sliding Masking) เพื่อเน้นให้เด็กมองตัวอักษรในคำ
7. การอ่านข้อความซ้ำ ๆ (Revisiting Text) เมื่อผู้สอนอ่านให้เด็กฟังและพบว่า มีปัญหาเกี่ยวกับความหมายของสิ่งที่อ่าน ผู้สอนจะอ่านข้อความนั้นซ้ำ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กเข้าใจเรื่องมากขึ้น โดยการสังเกตลักษณะต่าง ๆ ของข้อความ เช่น คำซ้ำ คำเริ่มต้น ตัวอักษร เครื่องหมายวรรคตอน ฯลฯ ซึ่งช่วยในการคาดคะเนความหมายให้ชัดเจน

ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคสำหรับให้ผู้ปกครองทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยการชี้คำขณะอ่าน การคาดคะเนเรื่องล่วงหน้าจากประสบการณ์ และการอ่านข้อความซ้ำ ๆ

พัฒนาการและความสนใจในการอ่าน

การจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ นอกจากยึดหลักการทฤษฎีของแนวการสอนแล้ว ยังต้องคำนึงถึงพัฒนาการและความสนใจทางการอ่านของเด็กอีกด้วย เพราะพัฒนาการและความสนใจ ถือเป็นแนวทางแก่ผู้สอนในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการอ่าน การเลือกสื่อ และการประเมินความสามารถของเด็กได้อย่างสอดคล้องกัน ดังนั้นในการจัดกิจกรรมตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ จึงจำเป็นต้องศึกษาด้านพัฒนาการและความสนใจด้านการอ่านเด็กควบคู่กันไป

บุช และฮิบเนอร์ (Bush; & Heubner. 1970) กล่าวว่า วิชาในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นวัยแห่งการเริ่มต้นการอ่าน เริ่มมีการเรียน การอ่านในโรงเรียนมักจะเป็นระดับอนุบาลหรือบางคนอาจอยู่ประถมศึกษาปีที่ 2 ในระดับนี้ เด็กเริ่มมีความพร้อมที่จะอ่านบ้างตามสิ่งที่ถูกแนะนำ ความแตกต่างในการอ่านของเด็กจะเริ่มมีขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางบ้านบางคนอาจเคยเห็นรูปภาพ หรือตัวหนังสือ นั้น ๆ ผ่านสายตามาแล้วจากที่บ้าน ก็เท่ากับเด็กมีประสบการณ์เดิมเป็นทุนอยู่แล้ว ง่ายต่อการเริ่มอ่าน นอกจากนี้พัฒนาการอ่านของเด็กในช่วงประถมศึกษา คือ อายุระหว่าง 6-13 ปี เป็นวัยที่เริ่มรู้จักการอ่าน โดยเริ่มจากการอ่านออกเสียงก่อนการอ่านในใจ การอ่านออกเสียงช่วยให้รู้สึกความสนุกสนานของเรื่อง (กัลยา ขวนมาลัย. 2539: 208- 213)

กล่าวได้ว่า พัฒนาการด้านการอ่านของเด็กจะดำเนินไปอย่างเป็นขั้นตอน ในเด็กช่วงชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถือเป็นวัยแห่งการเริ่มต้นการอ่าน เด็กมีความพร้อมในการอ่าน เริ่มรู้จักสังเกตคำต่างๆ ที่เป็นพื้นฐานในการพัฒนาการอ่านได้ต่อไปตามพัฒนาการ หากผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กมีความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการด้านการอ่านของเด็กในช่วงหนึ่ง ๆ ก็ช่วยให้สามารถกำหนดกิจกรรม และวิธีการดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการอ่านให้สอดคล้องกับความสามารถ และความสนใจของเด็กอย่างถูกต้อง ส่งผลให้เด็กเรียนรู้การอ่านตามธรรมชาติ และพัฒนาการด้านการอ่านในระดับต่อไปได้ดี พัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย ส่งผลต่อความสนใจในการอ่านที่แตกต่างกัน จึง

ผลของการศึกษาเรื่องความสนใจในการอ่านของเด็ก ของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศพบผลที่คล้ายกันดังนี้ อายุ 5- 6 ขวบ เริ่มสนใจโลกของความเป็นจริง รู้จักสิ่งแวดล้อมที่ห่างตัวมากขึ้น แยกอดีตปัจจุบันได้ เริ่มเข้าใจว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อม จึงสนใจหนังสือที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา อายุ 7-8 ขวบ วัยนี้ยังชอบนิทาน นิยายอยู่ ทั้งนิทานพื้นบ้าน ตำนาน สนใจเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น สนใจเรื่องของเด็กในวัยเดียวกัน ในระยะนี้เด็กชายและเด็กหญิง แยกความสนใจในการอ่านบ้าง

กล่าวได้ว่า ความสนใจในการอ่านของเด็กซึ่งเป็นในช่วงประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น สื่อในการอ่านที่เด็กมีความสนใจอย่างมาก นิทานประเภทต่าง ๆ

นิทานกับการพัฒนาการอ่าน

นิทาน คือ เรื่องราวที่มีการเล่าสืบต่อกันมาหรือ เรื่องที่แต่งขึ้นมาจากจินตนาการหรืออิงความจริง มีวัตถุประสงค์เพื่อความเพลิดเพลิน สอดแทรกแง่คิด คติสอนใจ หรือความรู้เอาไว้ด้วย (ขวัญชนก บุญอยู่, 2546: 17) นอกจากนี้ การที่นิทานยังเป็นการที่มนุษย์มีความช่างคิดช่างฝัน นำเหตุการณ์ มาผูกเป็นเรื่องราว หลากหลาย เพื่อเล่าให้ลูกหลานฟังในรูปของนิทาน โดยสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ความสนุกสนานตื่นเต้น ไว้ในนิทานแต่ละเรื่องที่เล่าขึ้น (วิไล มาศจรัส, 2539: 9 - 11) และมีหลากหลายประเภท โดยการแยกประเภทด้วยวิธีการต่างกันไป อาทิเช่น นิทานปรัมปรา นิทานท้องถิ่น เทพปกรณัม นิทานเรื่องสัตว์ นิทานตลกขบขัน เป็นต้น (ไพพรรณ อินทนิล, 2434: 27 - 28)

นิทานเหล่านี้ ล้วนมีประโยชน์และคุณค่าต่อการพัฒนาด้านภาษา จินตนาการให้แก่เด็ก ให้ความเพลิดเพลินผ่อนคลาย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมทำให้เด็กมีความละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้ การมองโลกในแง่ดี เป็นการฝึกสมาธิหรือความตั้งใจให้มีระยะนานขึ้น เด็กสามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้ มีความกล้าในการแสดงออกผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างจินตนาการที่กว้างไกลไร้ขอบเขตที่จำกัดให้กับเด็ก และทำให้เด็ก ๆ รู้จักภาษาที่ถูกต้อง (เกริก ยूनพันธ์, 2539: 55 - 56)

จากข้อคิดเห็นของนักวิชาการแต่ละท่านพอสรุปได้ว่า นิทาน มีประโยชน์และคุณค่าเพื่อ ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อให้ข้อคิดในการดำเนินชีวิต รวมทั้งพัฒนาด้านภาษาของเด็กได้อย่างดี การเลือกหนังสือนิทานเพื่อให้เหมาะสมกับพัฒนาการทางการอ่านของเด็ก

จึงควรมีเกณฑ์ในการเลือกหนังสือ เพื่อใช้จัดกิจกรรมแก่เด็ก โดยณรงค์ ทองปาน (2526: 61 - 62) ได้กล่าวถึงลักษณะที่ดีของหนังสือไว้ ดังนี้คือ เนื้อเรื่อง มีสาระสนุกสนาน ตื่นเต้น น่าสนใจให้ความรู้และความเพลิดเพลินส่งเสริมจินตนาการ สอดแทรกคุณธรรม ค่านิยมที่เหมาะสมกับสังคมและวัยของเด็ก วิธีเขียน อาจใช้แบบเล่าเรื่องหรือให้ตัวละครสนทนากันแต่ต้องเป็นบทสนทนาสั้นๆ ดำเนินเรื่องราวรวดเร็วที่สำคัญต้องมีภาพประกอบ ภาพและเรื่องควรอยู่หน้าเดียวกัน ความยากง่ายในการใช้ภาษา หนังสือสำหรับเด็กต้องใช้ภาษาง่าย ๆ สุภาพและสะดวกแก่การเข้าใจ ระดับของภาษาเหมาะสมกับวัยและชั้นเรียนของเด็ก นอกจากนี้จินตนา ไบซุกายี (2534: 28 - 36) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของหนังสือเด็กเพิ่มเติมว่า นอกจากเนื้อหาและภาษาที่มีความสนุกสนาน ชัดเจน สำนวนภาษายากง่ายเหมาะสมกับวัยของเด็กแล้ว รูปแบบของการเสนอเรื่องควรอ่านแล้วเข้าใจง่าย รู้เรื่องเร็ว การเลือกรูปแบบจะต้องใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม ได้แก่ นิทาน ความเรียง บทความ หรือกวีนิพนธ์จะต้องไม่ปะปน สับสน อีกทั้ง

รูปภาพก็เป็นส่วนประกอบสำคัญ ความเป็นหนังสือภาพที่มีตัวหนังสือประกอบเล็กน้อย ภาพจะต้องชัดเจน สีสดใส รูปเล่มควรมีขนาดกะทัดรัดไม่กว้างหรือยาว เพราะเด็กจะถือหนังสืออ่านไม่สะดวก มีความแข็งแรงทนทานลักษณะปกต้องทำให้เด่นสะดุดตาเพื่อเรียกความสนใจ และสำหรับท้ายเล่ม อาจมีกิจกรรมบางอย่างที่เหมาะสมกับวัยหลังจากอ่านหนังสือนี้จบแล้ว เช่น มีคำศัพท์อธิบาย คำยาก คำถาม คำตอบ วาดภาพ ระบายสีตามเนื้อเรื่อง เนื้อเพลง

สรุป การเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็กการพิจารณาเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นหนังสือประเภทให้ความเพลิดเพลินหรือหนังสือสารคดี มีหลักสำคัญ 2 ประการ ที่ควรคำนึงถึง คือ เลือกให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็ก และเลือกหนังสือที่มีลักษณะดีและเหมาะสมกับเด็กนั่นเอง

จากข้อมูลทีกล่าวก้าวข้างต้น เป็นแนวทางในการสร้างกิจกรรมสำหรับคู่มือส่งเสริมการอ่าน นิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ให้ผู้ปกครองนำไปปฏิบัติร่วมกับลูกที่บ้าน เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของลูก เพราะการสอนภาษาธรรมชาติเป็นแนวการสอนที่มีวิธีการที่หลากหลาย และยืดหยุ่นเหมาะสมกับผู้ปกครองในการนำไปปฏิบัติ และส่งเสริมพัฒนาการการอ่านของเด็กได้เหมาะสมกับวัยและความสนใจตามธรรมชาติ กิจกรรมที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย กิจกรรมการอ่านร่วมกัน กิจกรรมการอ่านอิสระ และกิจกรรมการเล่นเกมภาษา และเทคนิคที่ใช้ในการสอนอ่าน ประกอบด้วย การฝึกให้คิดคาดคะเนเนื้อหาล่วงหน้าจากประสบการณ์ (Thing Along) การชี้คำขณะ อ่าน (Pointing) และการอ่านข้อความซ้ำ ๆ (Revisiting Text) โดยใช้นิทานเป็นสื่อการสอน

ซึ่งผู้วิจัยเลือกตามเกณฑ์ในการเลือกหนังสือ คือ เนื้อหาและภาษาที่มีความสนุกสนาน ชัดเจน สำนวนภาษาขก่ายเหมาะสมกับวัยของเด็ก หนังสือภาพที่มีตัวหนังสือประกอบเล็กน้อย ภาพจะต้องชัดเจน สดใส รูปเล่มควรมีขนาดกะทัดรัด แข็งแรงทนทาน ลักษณะปกเด่นสะดุดตา และสำหรับท้ายเล่ม อาจมีกิจกรรมบางอย่างที่เหมาะสมกับวัย

ผู้วิจัยจึงเลือกใช้หนังสือนิทานของโครงการภาษาของแผ่นดินเฉลิมพระเกียรติ เนื่องจากผู้แตงนิทานในโครงการเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จาก 11 โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ กล่าวคือ ด้วยวัยที่ใกล้เคียงกันกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ ดังนั้นความสนใจในเรื่องต่าง ๆ จึงใกล้เคียงกันด้วย นิทาน 1 ชุด ประกอบด้วยนิทาน 26 เล่ม เรียงลำดับความยากง่ายจากการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ อีกทั้งเนื้อหาอ่านง่าย ภาพสีสวย ท้ายเรื่องมีกิจกรรมให้เรียนรู้การออกเสียงและใช้พยัญชนะอย่างถูกต้อง

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านกับอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุนให้เหตุผลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน

การถ่ายทอดทางสังคมคือ กระบวนการที่บุคคลเรียนรู้วิถีทางของสังคมที่บุคคลนั้นอยู่ กระบวนการนี้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้ที่ทำการถ่ายทอดทางสังคมที่สำคัญ คือ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน ฯลฯ ในกลุ่มผู้ที่ทำหน้าที่การถ่ายทอดทางสังคมเหล่านี้ ครอบครัวถือเป็นหน่วยแรกของการถ่ายทอดทางสังคมที่สำคัญที่สุด ผ่านการอบรมเลี้ยงดู คือ การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งทางด้านการพูดและการกระทำซึ่งเป็นการสื่อความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำตลอดจนเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลและลงโทษเด็กได้ นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย (ดวงเดือน พันธุมนาวิน; และคณะ. 2528: 3) ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการอ่านของเด็ก เนื่องจาก การเรียนรู้ในช่วงแรกของสมาชิกแต่ละคนนั้นเริ่มต้นจากครอบครัว โดยมีพ่อ แม่ เป็นหลักสำคัญที่จะอบรมเลี้ยงดูให้ความรัก ปกป้องคุ้มครองให้แก่สมาชิก การที่พ่อแม่ ให้ความรักเอาใจใส่และปฏิบัติต่อลูก ถือเป็นการหล่อหลอมให้เด็กเกิดความเชื่อและมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อจิตใจ พฤติกรรม และบุคลิกภาพโดยรวมของเด็กในเวลาต่อมา กล่าวคือ พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกเป็นส่วนใหญ่ มักเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ตนเอง

ในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาวิธีการอบรมเลี้ยงดู 2 แบบคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก สนับสนุน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อลูกโดยแสดงความรักใคร่เอาใจใส่ สนใจทุกข์สุขลูกของตนมากเพียงใด มีความใกล้ชิดกับลูก โดยได้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันมากน้อยเพียงไร นอกจากนั้น ยังเกี่ยวข้องกับความสนิทสนม การสนับสนุนช่วยเหลือ และการให้ความสำคัญแก่ลูกด้วย ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การที่พ่อแม่ได้อธิบายเหตุผลให้แก่ลูก ในขณะที่มีการส่งเสริม หรือขัดขวางการกระทำของลูก หรือลงโทษลูก นอกจากนั้นพ่อแม่ที่ใช้วิธีการนี้ยังให้รางวัลและลงโทษลูกอย่างเหมาะสม กับการกระทำของลูกมากกว่าที่จะปฏิบัติต่อลูกตามอารมณ์ของตนเอง การกระทำของพ่อแม่จะเป็นเครื่องช่วยให้ลูก ได้เรียนรู้และรับทราบถึงสิ่งที่ควรและไม่ควรทำ นอกจากนั้นยังช่วยให้ลูกสามารถ จะทำนายว่าตนจะได้รับรางวัล หรือโดนลงโทษจากพ่อแม่ หลังจากที่ดินกระทำพฤติกรรมต่าง ๆ แล้วมากน้อยเพียงใด (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2536) ซึ่งในงานวิจัยนี้นิยามความหมายของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล หมายถึง การรายงานของผู้ปกครองที่รายงานว่า ตนได้ปฏิบัติกับลูก หรือนักเรียนที่อยู่ในความปกครองในลักษณะที่แสดงความรักใคร่ ชื่นชมยอมรับให้ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเอง ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือคอยแก้ไข ปัญหา มีการให้รางวัลเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์ของตนเอง

ผลงานวิจัยของวัฒนา พาผล (2551) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของตัวแปรปัจจัยกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและขนาดอิทธิพลระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตัวแปรปัจจัยในงานวิจัยนี้ได้แก่แรงจูงใจในการเรียน การเห็นคุณค่าในตนเอง ความเชื่ออำนาจในตน การกำหนดเป้าหมายในอนาคต การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว วัดกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 708 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมอันดับ 1 คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .356 สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ เกษมเนตรและคณะ (2539: 105) ได้ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเยาวชนพบว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นตัวแปรปัจจัยภายนอกที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ และการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของบุคคล นอกจากนี้จากผลงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูหลายรูปแบบ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ: 2528) และวิธีวิเคราะห์การอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยแบบเมต้าซินันว่า วิธีการอบรมเลี้ยงดูที่สำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของเยาวชนอย่างเด่นชัด คือวิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบรักสนับสนุนมากกว่าอารมณ์เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่โดยให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ ให้การสนับสนุน มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความชัดเจนในการให้รางวัลต่อพฤติกรรมที่ต้องการส่งเสริมและการลงโทษต่อพฤติกรรมที่ต้องการระงับ เป็นวิธีการสำคัญที่ส่งผลทางบวกต่อการส่งเสริมลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมอันดีงามของเด็กและเยาวชนไทย (ศุภฤกษ์ โยเหลา. 2535: 46)

งานวิจัยที่ศึกษาปฏิสัมพันธ์ของการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านกับอบรมเลี้ยงดู เช่น การฝึกจิตลักษณะ และทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อพฤติกรรมขยันเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับประถมศึกษา ช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 330 คน พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก นักเรียนที่รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนจากผู้ปกครองมาก จะเป็นผู้ได้รับผลดีจากการฝึกจิตลักษณะ หรือการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ หรือการได้รับการฝึกทั้ง 2 ด้านควบคู่กันไป โดยจะมีจิตลักษณะ 3 ด้าน พฤติกรรมขยันเรียน 2 ด้าน สูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้ามโดยพบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทุกกลุ่มที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคม (ศุภรางค์ อินทฤทธิ์. 2552; อ้างมาจาก อุบล เลี้ยววาริณ. 2549)

จากผลงานวิจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยคาดว่าผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมากจะได้ผลดีจากการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติมากกว่าผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล เข้าร่วมศึกษาปฏิสัมพันธ์ร่วมกับโปรแกรมส่งเสริมการอ่านด้วย ที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน

โปรแกรมส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติกับความสามารถในการอ่าน

สภาพปัญหาการอ่านที่ปรากฏในผลการสรุปผลการสัมมนาในระดับชาติ ว่าด้วยการรณรงค์เพื่อพัฒนาการอ่านโดย แม้นมาส ชวลิตที่ได้สรุปหัวข้อการอภิปรายโดยลำดับ ไว้ 5 อันดับ ดังนี้ (บันทึกวาทะวัน. 2534: 1)

1. เรียนจบ ป. 1-2 แล้ว อ่านไม่ออก ไม่รู้จักประสมคำ
2. อ่านออกแต่ไม่แตกฉาน
3. อ่านได้แต่ไม่เข้าใจความหมาย
4. ไม่สามารถสรุปโดยวิเคราะห์ เชื่อทุกอย่างที่อ่าน
5. อ่านได้ช้า ไม่สามารถอ่านหนังสือได้มากเพียงพอ จึงเรียนในระดับอุดมศึกษาได้ยาก

กล่าวได้ว่าในการสอนอ่านระดับประถมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพ หากเด็กมีประสิทธิภาพในการอ่านย่อมส่งผลต่อการเรียนในระดับอื่น ๆ ต่อไป

ความหมายของความสามารถในการอ่าน

ได้มีนักวิชาการศึกษาและนิยามความหมายของ ความสามารถทางการอ่านไว้อย่างมากมาย ดังเช่น สุขุม เฉลยทรัพย์ (2529: 30 - 31) กล่าวว่า ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านจะต้องมีความรู้ มีความเข้าใจ และสามารถจดจำรายละเอียดที่สำคัญได้ จับใจความได้ ลำดับความคิดเห็นที่คล้ายคลึงกันและขัดแย้งกันได้ รวมทั้งเขียนสรุปได้ คล้ายคลึงกับของ สมจิตร เฉลิมสุวิวัฒนาการ (2530: 4) ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านข้อความภาษาไทย เข้าใจคำศัพท์ เข้าใจเนื้อเรื่อง ตีความ และแปลความหมายได้ ในขณะที่สมคิด บุญบูรณ์ (2546: 4) กล่าวว่า ความสามารถทางการอ่าน หมายถึง ทักษะในการอ่านออกเสียงคำได้และเข้าใจความหมายของคำในหนังสืออ่านประกอบได้ สอดคล้องกับ พัฒนศรี ไชยยันบูรณ์ (2538: 8) การที่อ่านออกเสียงคำ ประโยค ตลอดจนมีความเข้าใจคำศัพท์และเนื้อเรื่องที่อ่าน จากการแปลความ ตีความ ขยายความได้

ความสามารถในการอ่านของเด็กซึ่งประกอบด้วย ความสามารถในการอ่านออกเสียงและความเข้าใจในการอ่านแต่ละคนมีความแตกต่างกัน โดยสาเหตุมีหลายประการ เช่น สติปัญญา อายุ เพศ วุฒิภาวะและความพร้อม ประสบการณ์เดิม ความถนัดตามธรรมชาติ สภาพร่างกาย สภาพอารมณ์ สิ่งแวดล้อมทั้งจากครอบครัว โรงเรียน และเพื่อน รวมถึงการส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสม สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่านของเด็กทั้งสิ้น

การส่งเสริมให้ลูกหลานมีความสามารถในการอ่านเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยเรียน การค้นคว้าหาความรู้ในแทบทุกสาขาวิชาจำเป็นต้องใช้การอ่านทั้งสิ้น เด็กที่ประสบความสำเร็จในการเรียนสูงจะเป็นผู้ที่มีความสามารถสูง สำหรับเด็กที่ประสบความล้มเหลวในการเรียน ส่วนจะเป็นผู้

ด้อยความสามารถในการอ่าน แม้เด็กจะมีสติปัญญาสูงก็ประสบความล้มเหลวในการเรียนได้ ถ้าไม่มีความสามารถในการอ่าน (ประเทิน มหาจันทร์, 2523: 6 - 295) และเนื่องจากการอ่านเป็นทักษะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ ดังนั้นควรปูพื้นฐานการอ่านให้แก่เด็กตั้งแต่วัยเยาว์ด้วยวิธีการที่เหมาะสม

การวัดความสามารถในการอ่าน

การแบ่งองค์ประกอบของความสามารถในการอ่าน ในงานวิจัยของ สมคิด บุญบูรณ์ (2546: 34) ได้ศึกษาความสามารถทางการอ่านภาษาไทย ในเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ด้านการอ่าน จำนวน 8 คน โดยแบ่งองค์ประกอบความสามารถในการอ่านออกเป็น 2 ด้าน คือ 1. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง แบบทดสอบจำนวน 40 คำ 2. แบบทดสอบความเข้าใจความหมายของคำ จำนวน 40 ข้อ สอดคล้องกับ พัฒนศรี ไชยยันบูรณ์ (2538: 97) ซึ่งทดลองใช้พฤติกรรมคาดหวังของครู ผู้ปกครอง ประกอบการสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน อรรถมนต์ และความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 32 คน แบ่งความสามารถในการอ่านออกเป็น 2 ด้าน คือ 1. แบบทดสอบการอ่านออกเสียง และ

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน แบบวัดมีจำนวน 10 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .65 ขณะที่ สมจิตร เฉลิมสุวิวัฒนาการ (2530: 38) ได้สร้างแบบวัดความสามารถในการอ่าน ใช้ศึกษาในนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 30 คน โดยแบบวัดความสามารถในการอ่านข้อความภาษาไทย เข้าใจคำศัพท์ เข้าใจเนื้อเรื่อง ดีความ และแปลความหมายประกอบด้วย 24 ข้อ ค่าความเชื่อมั่น .80

องค์ประกอบของความสามารถในการอ่านเชิงการวัด ประเมินผลแบ่งองค์ประกอบเป็น 2 ด้าน คือ

1. ประเมินความสามารถด้านการอ่านออกเสียง
2. การประเมินความเข้าใจในการอ่าน

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถในการอ่านให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยสร้างแบบวัด 2 ฉบับ แยกตามองค์ประกอบที่กล่าวมาข้างต้น คือ

1. แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกเสียง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำคำที่มีในนิทานที่ผู้วิจัยใช้ในโปรแกรม มาใช้ในแบบวัด เพื่อให้ให้นักเรียนอ่านออกเสียง แบบทดสอบมีจำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

2. แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ประกอบด้วย 22 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.76 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่ามีความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมส่งเสริมการอ่านกับความสามารถในการอ่าน

ความสามารถในการอ่านเป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญตั้งแต่เยาว์วัย โดยเฉพาะควรเริ่มจากครอบครัว ดังที่ ศิริรัตน์ สีนประจักษ์ผล (2537: 23) กล่าวว่า การทำกิจกรรมโดยการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอ่านวรรณกรรมให้เด็กฟัง มีการปฏิสัมพันธ์กับเด็ก ช่วยให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้น ในงานวิจัยของของแคชเดน (ศิริรัตน์ สีนประจักษ์ผล. 2537; อ้างอิงจาก Cazden. 1972) ได้ทดลองเกี่ยวกับการพัฒนาภาษาของเด็กกับการใช้ภาษาของผู้ปกครองกับเด็ก กลุ่มทดลองกลุ่มแรก ผู้ปกครองจะใช้คำพูดสั้น ๆ ของเด็ก เช่น เด็กพูดว่า “Dog Bark” แม่จะตอบว่า “Yes, The Dog is Barking”. กลุ่มทดลองที่ 2 ใช้วิธีการให้แม่อ่านวรรณกรรมให้เด็กฟังแล้วสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน กลุ่มทดลองที่ 3 สังเกตการใช้ภาษาของเด็ก โดยไม่มีการให้กิจกรรมอะไร ปรากฏว่า กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 จะมีการพัฒนาทางภาษาสูงกว่ากลุ่มอื่น แคชเดน จึงชี้ให้เห็นถึง ความสำคัญของการอ่านให้เด็กฟังจะมีส่วนช่วยในการเรียนภาษาของเด็ก และผลที่เด็กได้รับ 2 ประการ คือ *ประการแรก* เด็กจะได้รับความอบอุ่นจากการที่ได้อยู่ใกล้ชิดกับผู้ปกครอง *ประการที่ 2* การอ่านและการพูดคุยจะช่วยให้เด็กได้รับการพัฒนาทางภาษาโดยอัตโนมัติ ซึ่งในงานวิจัยของสอดคล้องกับวิจัยของมยุรี กันทะลือ (2543) ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติต่อพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาถิ่น ศึกษาในกลุ่มนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า เด็กที่ได้รับการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ มีพัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับฉวีวรรณ นิติกาล (2549) ที่ทำการศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางภาษาแบบธรรมชาติที่มีผลต่อความสามารถด้านการอ่านและเขียนของเด็กปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชาย-หญิง อายุระหว่าง 5-6 ปี จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาล 2 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 ของโรงเรียนเทศบาล วัดพระทรง (สุทธีวิเทศอุปถัมภ์) สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี พบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติ ก่อนและหลังการทดลอง มีความสามารถทางการอ่านและการเขียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสามารถทางการอ่าน และการเขียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

สรุปได้ว่า การจัดโปรแกรมส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านของเด็กให้เพิ่มขึ้นได้

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลกับความสามารถในการอ่าน

ผลการศึกษาของ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2543) ที่ทำการศึกษาสภาพแวดล้อมทางบ้านที่สัมพันธ์กับความสามารถทางสติปัญญาของเด็กอายุ 4-7 ปี ในกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงชั้นอนุบาล 1-2 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 60 คน โดย วัดโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานเมทริซีสีก้าวหน้า (CPM) และแบบประเมินสิ่งแวดล้อมภายในบ้าน รวมทั้งสิ้น 12 ตัวแปร แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ กลุ่มข้อมูลเด็ก กลุ่มสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและกลุ่มสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพ ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรในกลุ่มสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพมีความสัมพันธ์กับความสามารถทางสติปัญญาของเด็กสูงที่สุดคือการตอบสนองของมารดาต่อเด็กและการกระตุ้นเด็กด้วยการเปิดโอกาสให้เด็กกระทำด้วยตนเอง ทำนายได้ 49.91% และ 21.63% ตามลำดับ และตัวแปรในกลุ่มข้อมูลของเด็ก คือ อายุ มีสัมพันธ์กับความสามารถทางสติปัญญาของเด็ก 28.46% กล่าวได้ว่ากลุ่มตัวแปรด้านสิ่งแวดล้อมทางจิตภาพซึ่งหมายถึง สภาพแวดล้อมที่ออกมาในรูปของการกระทำ ลักษณะท่าทาง คำพูด ความรู้สึกนึกคิด และบรรยากาศที่พ่อแม่ปฏิบัติต่อเด็ก การจัดกิจกรรมที่น่าสนใจกับเด็กเป็นครั้งคราว การตอบสนองของมารดาต่อเด็ก และการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย นับว่าเป็นสภาพแวดล้อมที่ปรากฏในรูปของการปฏิบัติต่อลูก เป็นปฏิสัมพันธ์ภายในครอบครัวระหว่างพ่อแม่กับเด็ก เมื่อเด็กได้รับการปฏิบัติที่ดี ย่อมส่งผลต่อพัฒนาการทางสติปัญญาที่ดีของเด็ก นอกจากนี้ผลการวิจัยของดวงเดือน ศาสตรภัทร, ไพทยา มีสัจย์ และคณะ (2545) ศึกษาการอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กในครอบครัว 2 ประเภท โดยมีจุดมุ่งหมายในการวิจัย 1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดู การสื่อสารในครอบครัว และความสามารถในการใช้ภาษา 2. เพื่อศึกษาอำนาจการทำนายความสามารถในการใช้ภาษา และ 3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กไทยพวนและเด็กไทยตามตัวแปรการอบรมเลี้ยงดู และการสื่อสารในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างจำนวน 64 คน เด็กไทยพวน 15 คน และเด็กไทย 16 คน อายุระหว่าง 3-6 ปีและ 7-10 ปี ผลการวิจัยพบว่าเด็กไทยพวนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการสื่อสารในครอบครัว ความสามารถในการใช้ภาษา และในองค์ประกอบของการใช้ภาษาตามหลักไวยากรณ์ นอกจากนี้ จันทจิรา เสงิธร (2551: 96) ได้ศึกษาความถนัดทางการเรียนภาษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมสั่งสอนจากครูที่ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาชีวิต ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 1 ซึ่งพบว่าความถนัดทางการเรียนภาษา และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากผลการวิจัยกล่าวได้ว่า ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลจากพ่อแม่มากเท่าใด ก็ยิ่งมีแนวโน้มมีความสามารถในการอ่านมากตามไปด้วย

แนวคิดในการจัดโปรแกรมส่งเสริมการอ่านสำหรับผู้ปกครอง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 รัฐบาลได้สนับสนุนและส่งเสริมให้พ่อแม่ผู้ปกครองเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษามากขึ้น กล่าวคือ พ่อแม่ ผู้ปกครองมีสิทธิที่จะได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก และให้สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย ในการจัดโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542: 6) กล่าวได้ว่า ผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของลูกมากที่สุดคือผู้ปกครอง ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมได้นั้น จำเป็นต้องศึกษาหลักการรวมถึงธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เพื่อเป็นแนวทางในจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครองได้ดียิ่งขึ้น

พื้นฐานทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่

การศึกษาผู้ใหญ่ หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นให้ผู้ใหญ่ได้เรียนรู้ โดยกิจกรรมมีการวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้ใหญ่สามารถเรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้พัฒนาตนเองและชุมชนได้ สุปราณี ประคำพอง (2547: 38) การเรียนรู้ของผู้ใหญ่มีความแตกต่างจากเด็ก มีหลักจิตวิทยา ดังนี้ การเข้าใจตนเอง เพราะผู้ใหญ่มีความรู้สึกว่าตนเองไม่ใช่เด็ก จึงต้องการฐานะใหม่ในสายตาของตนเองและผู้อื่นว่าตนเป็นผู้ที่มีเหตุผล สามารถตัดสินใจด้วยตนเองได้ นำตนเองได้ ดังนั้นผู้ใหญ่จึงต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติต่อตนด้วยความยกย่องนับถือและมีความเป็นอิสระ และประสบการณ์ เพราะผู้ใหญ่มีประสบการณ์หลาย ๆ ด้าน ที่สะสมไว้มานับแต่เด็ก ซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ ผู้ใหญ่สามารถแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ จึงเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญในการเรียนรู้ โดยผู้ใหญ่มีประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐานอยู่แล้ว จึงทำให้ประสบการณ์ใหม่มีความหมายมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ผู้ใหญ่มีความพร้อมทางการเรียน ซึ่งจะทำให้ผู้ใหญ่พร้อมและเต็มใจที่จะเรียนรู้ได้ดีที่สุด ถ้าได้เรียนสิ่งที่มีประโยชน์และมีความจำเป็นที่จะเรียนรู้ ฉะนั้นสิ่งที่สอนจะต้องเกิดประโยชน์ และตรงกับความต้องการจะทำให้ผู้ใหญ่พร้อมและเต็มใจที่จะเรียนรู้ นอกจากนี้วัตสัน (Watson) ได้รวบรวมและขยายความเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ โดยเขียนไว้ในหนังสือ “What do we know about learning” ดังนี้ การสอนผู้ใหญ่จะประสบความสำเร็จหากสิ่งที่สอนเป็นความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ทันที โดยเนื้อหาที่สอนถ้ามีความสอดคล้องกับเจตคติ ค่านิยมและประสบการณ์เดิมของผู้เรียน ก็จะมีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยิ่ง หน้าที่ของผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนแก่ผู้เรียนมากขึ้น ความล้มเหลวใน

การเรียนรู้ เป็นอุปสรรคต่อการก้าวหน้า ผู้สอนจะต้องช่วยเสริมสร้างความสำเร็จในการเรียนขั้นต้นให้ผู้เรียน โดยเริ่มต้นจากการจัดกิจกรรมที่ง่ายไปหายาก มีฝึกฝนทำกิจกรรมซ้ำ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดก้าวหน้าในการเรียน ในการสอนผู้ใหญ่ นั้น ผู้สอนไม่ควรลงโทษหรือข่มขู่ผู้เรียน แต่ควรกระตุ้นยกย่องชมเชย (Reinforcement) โดยทำทันทีเมื่อเกิดพฤติกรรมที่ต้องการ ก็จะช่วยให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ ซ้ำอีก อีกทั้งก่อนการเรียนการสอนควรทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์และการประเมินตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบถึงความก้าวหน้าของตนเอง ก็จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีก้าวหน้าในการเรียนได้ดี ในการสอนควรมีการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) เป็นการยกตัวอย่างมาก ๆ หลาย ๆ ด้าน โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น การทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้เกิดความทรงจำเป็นขั้นตอน นอกจากนี้ผู้สอนควรสร้างและคำนึงถึงความพร้อม (Readiness) ของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้กับผู้เรียนได้ง่ายขึ้น (เชิรศรี วิวิธศิริ, 2534: 133-134)

สรุป ทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ การเรียนรู้ของผู้ใหญ่แตกต่างจากเด็ก เนื่องจากผู้ใหญ่มีความเข้าใจในตนเอง มีเหตุผล สามารถเลือกและตัดสินใจได้ด้วยตนเอง อีกทั้งยังมีประสบการณ์เดิมอีกมากมายที่สะสมมาแต่เด็ก ทำให้บทบาทของผู้สอนไม่ใช่การสอนที่เข้มงวด บังคับ แต่เป็นบทบาทในลักษณะของการเป็นผู้ช่วยสนับสนุน แนะนำ จูงใจ ให้กำลังใจและกระตุ้นผู้เรียน รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับการกิจกรรม ในส่วนของการจัดกิจกรรม ผู้สอนควรเลือกกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน เริ่มจากกิจกรรมที่มีความง่ายไปยาก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจในการเรียน และมีการยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้เกิดความน่าสนใจและความเข้าใจเพิ่มขึ้น อีกทั้งกิจกรรมดังกล่าวสามารถนำไปใช้ได้จริงจะช่วยจูงใจให้ผู้เรียนสนใจในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ในส่วนของการประเมินผล ผู้สอนควรให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองเป็นระยะ ๆ การนำทฤษฎีมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมสำหรับผู้ใหญ่ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการจัดโปรแกรมสำหรับผู้ปกครอง

โปรแกรมการสอน คือ รายละเอียดแนวทางในการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งโดยมากจะต้องประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย ลักษณะของโปรแกรม วิธีการจัดโปรแกรม และการประเมินผล

การจัดโปรแกรม โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ นั้น จำเป็นต้องมีแนวทางในการจัดโปรแกรม กุลยา ดันดิผลาชีวะ (สุปราณี ประคำพอง, 2547: 44 ; อ้างอิงมาจาก กุลยา ดันดิผลาชีวะ, 2542: 98-105) กล่าวถึงการจัดโปรแกรมการศึกษาว่า เป็นการกำหนดแนวทางการปฏิบัติที่จะช่วยให้ผู้ปกครองบรรลุผล ประกอบด้วย การกำหนดผลลัพธ์ (Outcome) ที่เป็นเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดขึ้น การกำหนดผลลัพธ์ของโปรแกรม มีลักษณะเช่นเดียวกับจุดประสงค์การเรียนการสอน คือ ข้อความหรือประโยคเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวผู้ปกครองหลังจากผ่านโปรแกรมการศึกษา

สำหรับผู้ใหญ่ที่กำหนดแล้ว ได้แก่ ความรู้ ทักษะ เจตคติ ผู้จัดโปรแกรมต้องเขียนผลลัพธ์ที่ต้องการให้ชัดเจน การกำหนดขอบเขตเรื่อง เรื่องที่จะกำหนดให้เป็นหัวข้อในการจัดการศึกษา ต้องมาจากปัญหาของเด็กหรือความต้องการของผู้ใหญ่ แล้วนำมากำหนดให้เป็นเรื่องที่ต้องจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง บางเรื่อง อาจมีขอบเขตมาก แต่บางเรื่องอาจแคบลงและเจาะจง ดังนั้นในการจัดโปรแกรม จำเป็นต้องสร้างขอบเขตความกว้างลึกของเรื่องให้ชัดเจน การกำหนดกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ ขึ้นอยู่กับความต้องการและความสนใจ บางโปรแกรมอาจเป็นรายบุคคล บางโปรแกรมอาจเป็นรายกลุ่ม ผู้จัดต้องรับทราบ และเลือกกลุ่มผู้ปกครองให้เป็นกลุ่มที่สนใจและมีปัญหาใกล้เคียง การกำหนดตารางเวลา การจัดโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง ไม่มีกำหนดเวลาที่ตายตัว เนื่องจากการจัดการศึกษาสำหรับผู้ปกครองขึ้นอยู่กับนโยบายของโรงเรียน ความสนใจของผู้ปกครอง การดำเนินการของโปรแกรม การให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองมีหลายรูปแบบวิธีการ แต่ความสำเร็จจะอยู่ที่การใช้ เทคนิคทางการศึกษาที่สามารถจูงใจให้ผู้ปกครองเข้าถึงการศึกษากำหนด และการประเมินผล เป็นงานขั้นสุดท้ายของการจัดโปรแกรมการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง เป็นขั้นตอนของการประเมินผลของการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองไปแล้วว่าผลเป็นอย่างไรบ้าง ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการหรือไม่ การประเมินผลโปรแกรม สามารถทำได้หลายรูปแบบ เช่น ประเมินด้วยแบบสอบถาม แบบสำรวจ การสัมภาษณ์

จากข้อความข้างต้น กล่าวได้ว่า โปรแกรมและการพัฒนาโปรแกรมการสอนนั้นจำเป็นต้องมีหลักการและทฤษฎีรองรับเพื่อให้โปรแกรมน่าเชื่อถือและมีคุณค่า ควรศึกษาและตั้งปัญหาเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ ทำให้โปรแกรมมีประโยชน์สูงสุดในการนำไปใช้ มีการกำหนดลักษณะของโปรแกรม คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโปรแกรม วิธีการ การจัดกิจกรรม และการประเมินผลโปรแกรมให้ชัดเจน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินโปรแกรม

แนวคิดในการเปลี่ยนเจตคติ

เจตคติ คือ ความรู้สึกของคนเราต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นความรู้สึกว่าชอบหรือไม่ชอบ พอใจ ไม่พอใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เราเกี่ยวข้องกับ เจตคติเป็นสภาวะความพร้อมทางจิตที่เกิดจากประสบการณ์ สภาวะความพร้อมนี้จะเป็นตัวกำหนดทิศทาง หรือเป็นตัวกระตุ้นปฏิกิริยาตอบสนองของบุคคลต่อสิ่งต่าง ๆ หรือสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง (จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2538: 1; อ้างอิงจาก Allport. 1935) กล่าวคือ เจตคติเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการทำนายพฤติกรรมของบุคคล

ดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเจตคติเพื่อส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ เพื่อให้โปรแกรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการเปลี่ยนเจตคติโดยอาศัยหลักการทางวิชาการมี 3 แนวทาง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. 2531: 132-159)

1. การพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า เป็นวิธีการพัฒนาเจตคติที่นิยมที่สุด เพราะสะดวกต่อการดำเนินการและเหมาะสมกับผู้ที่มีความรู้ระดับปานกลางถึงสูง วิธีการให้ความรู้เชิงประเมินค่า หมายถึง การให้ความชั่งงูทางด้านคุณและโทษของสิ่งที่ต้องการเปลี่ยนเจตคติ หรือกล่าวถึงผลดีหรือผลเสียที่จะกระทำหรือไม่กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้รับการชั่งงู เป็นการเปลี่ยนที่องค์ประกอบแรกของเจตคติ ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนเจตคติในองค์ประกอบที่สองและสามโดยอัตโนมัติ เนื่องจากการเพิ่มความรู้ทางด้านคุณหรือโทษของสิ่งนั้น หรือทั้งสองด้าน จะทำให้เกิดการเปลี่ยนความรู้สึกพอทำให้เกิดการเปลี่ยนความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น และเปลี่ยนความพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นได้โดยทางอ้อม วิธีนี้มีสิ่งสำคัญที่ต้องพิจารณา 4 ประการ คือ 1) ผู้ชั่งงู ควรมีความน่าเชื่อถือ มีความรู้ความชำนาญในเรื่องที่ชั่งงู มีความน่าไว้วางใจ มีชื่อเสียง และน่าดึงดูดใจ 2) เนื้อหาของสารชั่งงูเป็นข้อความที่กล่าวถึงประโยชน์ที่จะเกิดจากการยอมรับการชั่งงูหรือโทษของการที่บุคคลจะไม่ปฏิบัติตามการชั่งงู 3) การชี้ประโยชน์ที่ตรงกับความต้องการของผู้รับและ 4) กระบวนการเปลี่ยนเจตคติในจิตใจของผู้รับ

2. การพัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติ เป็นการเปลี่ยนเจตคติที่องค์ประกอบความรู้สึก อาจกระทำได้หลายวิธี และมักจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติอยู่เสมออย่างไม่เป็นระบบระเบียบโดยการเสริมสร้างอารมณ์ทางบวกเข้าแทนอารมณ์ทางลบในขณะกระทำพฤติกรรม การเชื่อมโยงสิ่งเร้าทำให้บุคคลอารมณ์ดี มีความสุข ความพอใจ ในขณะที่บุคคลกระทำพฤติกรรม การเปลี่ยนแปลงความรู้สึกที่มีต่อสิ่งหนึ่ง อาจใช้ได้ทั้งกรณีที่ต้องการจะเปลี่ยนเจตคติของผู้รับไปในทิศทางตรงข้ามกับเจตคติเดิม และในกรณีที่ต้องการจะเพิ่มปริมาณความรู้สึกพอใจต่อสิ่งนั้น ซึ่งมีอยู่ในปริมาณน้อยมาแต่เดิมให้มีมากขึ้น วิธีการพัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติอาจใช้ประกอบกับวิธีการพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่าได้เป็นอย่างดีสำหรับบุคคลโดยทั่วไป

3. การให้กระทำพฤติกรรมที่สนับสนุน บุคคลจะกระทำกิจกรรมต่างๆ โดยความสมัครใจของตนเอง โดยการอาสาสมัครหรือยินยอมอย่างยินดี มีการชวนชวนศึกษาหาข้อดีข้อเสียเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยตนเอง ทำความเข้าใจรายละเอียดในเรื่องหนึ่งให้มากกว่าที่ตนได้เคยปฏิบัติมา และเกิดความกระจำในการถกเถียงต่างๆ ในเรื่องนั้นด้วยกิจกรรมที่ผู้ชั่งงูเกี่ยวข้องอย่างเต็มที่ จะทำให้เกิดผลในการที่ผู้รับการชั่งงูจะชั่งงูตนเองให้มีเจตคติ และในบางกิจกรรมจะเป็นการอภิปราย หรือแสดงบทบาทในกลุ่มร่วมกับผู้อื่น ในกรณีเช่นนี้ กลุ่มก็มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติของบุคคลอีกทางหนึ่ง การชั่งงูในกลุ่มจะทำให้เกิดการประกาศตัวในที่สาธารณะ การเป็นตัวแบบและผู้เลียนแบบเพราะความบีบคั้นของกลุ่ม ทำให้เกิดความสอดคล้องหรือเปลี่ยนตามกัน เพื่อลดความขัดแย้งและการคล้อยตามกัน หรือเลียนแบบกันด้วย นอกจากวิธีนี้จะทำให้เจตคติเพิ่มความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น เพราะกระตุ้นให้ผู้รับการ

ชักจูงแสวงหาข้อดีข้อเสียในเรื่องนั้นด้วยตนเอง ในการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้มีพฤติกรรมที่สนับสนุนเจตคติที่ต้องการพัฒนา พฤติกรรมที่ฝึกฝนอาจเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติเดิมอาจจัดให้ผู้รับการชักจูงเขียนบทความ พูดชักจูง พูดต่อหน้ากลุ่ม ได้ว่าที่ เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ใช้แนวคิดทฤษฎีและขั้นตอนการเปลี่ยนเจตคติของแมกไกวร์ ที่ประมวลโดย ดวงเดือน พันธุมนาวิน เพื่อพัฒนาหรือเสริมสร้างให้ผู้ปกครองเกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยการพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่าเป็นหลัก พัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติ และเสริมด้วยการกระทำพฤติกรรมที่สนับสนุนเจตคติที่ต้องการพัฒนา

กล่าวโดยสรุปคือ เนื่องจากงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง ซึ่งถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้โปรแกรมบรรลุผลสำเร็จ เพราะหากผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการทำกิจกรรม ก็ย่อมมีแนวโน้มของพฤติกรรมในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นผู้วิจัยจึงนำแนวการเปลี่ยนเจตคติของแมกไกวร์ มาใช้ในการส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยมีขั้นตอน ดังนี้ ขั้นพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า โดยผู้ทรงคุณวุฒิบรรยายเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อให้เกิดผู้ปกครองเกิดความสนใจ ขั้นพัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติ โดยเปิดวีดิทัศน์การอ่านนิทานร่วมกับลูกที่มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน และใช้ภาพนิ่งของเด็ก 2 คนที่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้อ่านนิทานร่วมกับพ่อแม่และเด็กที่ไม่มีโอกาส ตั้งคำถามปลายเปิดให้ผู้ปกครองจินตนาการตามแล้วเปรียบเทียบความรู้สึก คาดคะเนอนาคตของเด็ก 2 คน และย้อนถามผู้ปกครองถึงลูกว่าได้รับโอกาสในการอ่านนิทานร่วมกับพ่อแม่ในระดับใด และขั้นการให้กระทำพฤติกรรมที่สนับสนุน ด้วยการเขียนจดหมายบรรยายความรู้สึกของตนเองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก บอกประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก รวมถึงเชิญชวนผู้อื่นให้เห็นคุณค่าของการอ่านนิทานร่วมกับลูก หลังจากเขียนเสร็จขออาสาสมัครอ่านในที่ประชุม หรือแลกเปลี่ยนกันอ่าน

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านกับอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล ที่มีต่อเจตคติและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

การถ่ายทอดทางสังคมคือ กระบวนการที่บุคคลเรียนรู้วิถีทางของสังคมที่บุคคลนั้นอยู่ กระบวนการนี้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้ที่ทำการถ่ายทอดทางสังคมที่สำคัญ คือ ครอบครัว โรงเรียน กลุ่มเพื่อน สื่อมวลชน ฯลฯ ในกลุ่มผู้ที่ทำหน้าที่การถ่ายทอดทางสังคมเหล่านี้ ครอบครัวถือเป็นหน่วยแรกของการถ่ายทอดทางสังคมที่สำคัญที่สุด ผ่านการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการอ่านของลูก เนื่องจากการเรียนรู้ในช่วงแรกของสมาชิกแต่ละคนนั้น เริ่มต้นจากครอบครัว โดยมีบิดา มารดา ผู้เป็นหลักสำคัญที่จะอบรมเลี้ยงดูให้ความรัก ปกป้องคุ้มภัยให้แก่สมาชิก การที่พ่อแม่ ให้ความรักเอาใจใส่และปฏิบัติต่อลูกถือเป็นการหล่อหลอมให้เด็กเกิดความเชื่อและมีเจตคติที่ดีต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อจิตใจ พฤติกรรมและบุคลิกภาพโดยรวมของเด็กในเวลา

ต่อมา กล่าวคือ พฤติกรรมที่เด็กแสดงออกเป็นส่วนใหญ่ มักเป็นผลสืบเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ตนเอง ผลงานวิจัยของวัฒนา พาผล (2551) ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของตัวแปรปัจจัยกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน รูปแบบโครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนและขนาดอิทธิพลระหว่างตัวแปรปัจจัยกับความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตัวแปรปัจจัยในงานวิจัยนี้ได้แก่แรงจูงใจในการเรียน การเห็นคุณค่าในตนเอง ความเชื่ออำนาจในตน การกำหนดเป้าหมายในอนาคต การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว วัดกับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 708 คน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางอ้อมอันดับ 1 คือ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว โดยมีขนาดอิทธิพลเท่ากับ .356 สอดคล้องกับงานวิจัยของลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ (2539: 105) ได้ศึกษาปัจจัยสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเยาวชนพบว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นตัวแปรปัจจัยภายนอกที่สำคัญในการทำนายพฤติกรรมมากกว่าตัวแปรอื่น ๆ และการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการพัฒนาพฤติกรรมของบุคคล นอกจากนี้จากผลงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการอบรมเลี้ยงดูหลายรูปแบบ (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2528) และวิธีวิเคราะห์การอบรมเลี้ยงดูเด็กไทยแบบเมต้า ยินยันว่าวิธีการอบรมเลี้ยงดูที่สำคัญเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่น่าปรารถนาของเยาวชนอย่างเด่นชัด คือ วิธีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบรักสนับสนุนมากกว่าอารมณ์เนื่องจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่โดยให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ ให้การสนับสนุน มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความชัดเจนในการให้รางวัลต่อพฤติกรรมที่ต้องการส่งเสริมและการลงโทษต่อพฤติกรรมที่ต้องการระงับ เป็นวิธีการสำคัญที่ส่งผลทางบวกต่อการส่งเสริมลักษณะทางจิตใจและพฤติกรรมอันดีงามของเด็กและเยาวชนไทย (ศุภฤฎิ โยเหลา, 2535: 46)

ดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยที่พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีสุขภาพจิตดีมาก นักเรียนที่มีความเชื่ออำนาจในตนมาก และรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนจากผู้ปกครองมาก เป็นผู้ได้รับผลดีจากการฝึกจิตลักษณะ หรือการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ หรือการได้รับการฝึกทั้ง 2 ด้านควบคู่กันไป โดยจะมีจิตลักษณะ 3 ด้าน พฤติกรรมขยันเรียน 2 ด้าน สูงกว่านักเรียนที่มีลักษณะตรงข้ามโดยพบผลในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อยทุกกลุ่มที่แบ่งตามลักษณะชีวสังคม (ศุภรางค์ อินทนท์, 2552 ;อ้างมาจาก อุบล เลี้ยววาริณ, 2549)

จากผลงานวิจัยดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน เข้าร่วมศึกษาปฏิสัมพันธ์ร่วมกับโปรแกรมส่งเสริมการอ่าน ที่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่าน เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

โปรแกรมส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติกับเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก

ในงานวิจัยมากมายที่ศึกษาเกี่ยวกับการทำนุบำรุงภาษาเหตุการณ์ต่าง ๆ ของบุคคล ตัวแปรทางจิตลักษณะที่สำคัญ คือ เจตคติหรือทัศนคตินั้นเอง

ความหมายของเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก

นักการศึกษาได้ให้นิยามเจตคติไว้อย่างมากมาย อาทิเช่น เจตคติเป็นจิตลักษณะประเภทหนึ่งของบุคคล เกิดจากความรู้คิดเชิงประเมินค่าเกี่ยวกับบุคคล หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดในแง่ให้ประโยชน์หรือโทษมากน้อยเพียงใด ทำให้มีความโน้มเอียงไปในทางชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งต่างๆ โดยมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบ รวมทั้งความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมเฉพาะอย่าง เช่น ให้การสนับสนุนช่วยเหลือหรือขัดขวางทำลาย เป็นต้น (งามตา วานิชานนท์, 2534: 215) กล่าวคือ เจตคติ เป็นความคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ อันเกิดจากประสบการณ์และการเรียนรู้เป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ และพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อสิ่งเหล่านั้นไปในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง อาจจะเป็นการเห็นด้วย ตอบสนองในทางที่ชอบหรือตอบสนองไปในทางตรงกันข้ามก็ได้ ซึ่งสุภรางค์ อินทวนท์ (2552: 76) ได้นิยาม เจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่าน หมายถึง การรู้คิดเชิงประเมินค่าว่าพฤติกรรมรักการอ่านเป็นเรื่องที่ดี มีประโยชน์หรือโทษเพียงใด มีความรู้สึกถึงความชอบไม่ชอบเพียงใด และมีความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมรักการอ่านมากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับบุญตานันทะกุล (2546: 28) กล่าวว่า เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง จิตลักษณะของบุคคล เป็นความคิดของบุคคลที่มีต่อการอ่าน ที่แสดงอยู่ในรูปของการเห็นประโยชน์และโทษ ความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจชอบหรือไม่ชอบ ทำให้เกิดความพร้อมที่จะกระทำพฤติกรรมรักการอ่าน

จะเห็นได้ว่า เจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก หมายถึง การที่ผู้ปกครองมีความรู้เชิงประเมินค่า มีความรู้สึกพึงพอใจต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และมีความพร้อมที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก

การวัดเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก

งามตา วานิชานนท์ (2535: 215) เจตคติประกอบสำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทางการรู้คิด (Cognitive Component) หมายถึง การรู้การคิด ความเชื่อ ตลอดจนข้อสันนิษฐานทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับวัตถุทางเจตคติ เจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต้องประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นเป็นอันดับแรก และเป็นความรู้ว่า สิ่งนั้นมีคุณหรือมีโทษมากน้อยเพียงใด เป็นความรู้หรือความเชื่อที่นำไปประเมินค่าได้

2. องค์ประกอบทางความรู้สึก (Affective Component) องค์ประกอบนี้เป็นส่วนสำคัญที่สุดของเจตคติ หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ ความรู้สึกนี้จะเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติเมื่อบุคคลมีความรู้เกี่ยวกับคุณหรือโทษของสิ่งนั้นแล้ว บุคคลจะต้องมีความรู้ว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดี ก่อนที่เขาจะมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้น องค์ประกอบทางความรู้สึกยังสอดคล้องกับองค์ประกอบทางการรู้คิดด้วย กล่าวคือ ถ้าบุคคลรู้เกี่ยวกับสิ่งหนึ่งในทางดีก็ย่อมจะเกิดความรู้สึก แต่ถ้ารู้เกี่ยวกับสิ่งนั้นในทางไม่ดีก็ย่อมจะไม่ชอบไม่พอใจ

3. องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ (Action Tendency Component) หมายถึง การที่บุคคลมีความพร้อมที่จะช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม สิ่งที่เขาชอบ พอใจ และพร้อมที่จะทำลาย หรือเพิกเฉยต่อสิ่งที่เขาไม่ชอบ ไม่พอใจ เมื่อบุคคลมีความรู้เชิงประเมินค่า และมีความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบสิ่งนั้นแล้ว สิ่งที่สอดคล้องกันซึ่งติดตามมาคือ ความพร้อมที่จะกระทำการให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนต่อสิ่งนั้นด้วย ดังนั้น การรายงานถึงความพร้อมในการปฏิบัติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งจึงเป็นเครื่องสะท้อนให้เข้าใจเจตคติของบุคคลได้ด้วย ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบทั้ง 3 ประการของเจตคติ มีมิติสำคัญที่นิยามด้วยอยู่ 2 ประการ คือ ทิศทาง (Direction) หมายถึง การประเมินค่าการรู้ การรู้สึก และการพร้อมกระทำไปในด้านที่เป็นบวกหรือลบ เช่น เกี่ยวกับองค์ประกอบทางการรู้ สามารถวัดได้ว่าบุคคลมีความรู้ในประเด็นที่ต้องการวัดในทางที่ว่า สิ่งนั้นดีหรือเลว ส่วนองค์ประกอบทางความรู้สึก สามารถวัดว่าบุคคลมีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นไปในทางบวกหรือลบ คือ ในทางชอบและพอใจ หรือไม่ชอบ ไม่พอใจ ส่วนองค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ สามารถวัดได้ว่าบุคคลพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นในทางบวกหรือลบ ซึ่งทางบวก หมายถึง การพร้อมที่จะให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือ ส่วนทางลบ หมายถึง การพร้อมที่จะทำลายหรือขัดขวางความเจริญของสิ่งนั้น ปริมาณ (magnitude) หมายถึง ความเข้มข้นหรือปริมาณความรุนแรงของเจตคติไปในทิศทางบวกหรือลบ กล่าวคือ บุคคลอาจมีเจตคติต่อสิ่งหนึ่งอย่างรุนแรงมากและต่ออีกสิ่งหนึ่งเพียงเบาบาง ทั้งนี้ย่อมขึ้นอยู่กับความสำคัญของสิ่งนั้น หรือขึ้นอยู่กับความพัวพันของบุคคลกับเรื่องนั้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524: 5 - 9)

นอกจากนี้ด้านการสร้างแบบวัดในงานวิจัยของ ทวีศักดิ์ บุญทน (2534: 46) ได้สร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยกำหนดความหมายไว้ว่า เจตคติต่อการอ่าน หมายถึง ความรู้สึก และความคิดเห็นในทางบวกและลบของนักเรียนที่มีต่อการอ่าน แบบวัดประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ แต่ละข้อมีมาตรประเมิน 4 หน่วย คือ “เห็นด้วยอย่างยิ่ง” “เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วย” “ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง” แบบวัดนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 นอกจากนี้สุภรางค์ อินทนท์ (2552: 242) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น ได้สร้างแบบวัดเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมรักการอ่านทั้งหมด 12 ข้อ วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตรประเมินรวมค่า แต่ละข้อประกอบด้วยมาตรวัด 6 หน่วย จาก “จริง

ที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย”.82 คล้ายคลึงกับ บุญตา นันทะกุล (2546: 45) ศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยสร้างแบบวัดเจตคติต่อการอ่าน ประกอบด้วยประโยคบอกเล่าเกี่ยวกับเจตคติต่อพฤติกรรมการอ่านใน 3 องค์ประกอบ มีจำนวนข้อคำถาม 11 ข้อ แต่ละข้อมีมาตราประเมิน 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .75

สรุปได้ว่า เจตคติเป็นจิตลักษณะตามสถานการณ์ประเภทหนึ่งมี 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบทางการรู้คิด องค์ประกอบทางการรู้สีก องค์ประกอบทางการพร้อมกระทำ ในการวิจัยนี้วัดเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ทั้ง 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความรู้เชิงประเมินค่าของการอ่านนิทานร่วมกับลูก หมายถึง การที่ผู้ปกครองรับรู้หรือมีความเชื่อว่าการอ่านนิทานร่วมกับลูกนั้นมีประโยชน์หรือโทษมากน้อยเพียงใด
2. ความรู้สึกต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก หมายถึง ความรู้สึกของผู้ปกครองในลักษณะที่แสดงอยู่ในรูปชอบไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และ
3. การพร้อมที่จะปฏิบัติ หมายถึง ความโน้มเอียงหรือความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนเอง วัดด้วยแบบวัดประเภทมาตราประเมินรวมค่าแต่ละข้อ ประกอบด้วยมาตราวัด 6 หน่วย จาก “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” ผู้ปกครองที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกมากกว่าผู้ปกครองที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ของโปรแกรมการส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก กับอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล ที่มีต่อเจตคติที่ดีต่อการอ่านและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

การอบรมเลี้ยงดูเป็นกระบวนการถ่ายทอดทางสังคมอย่างหนึ่ง โดยมีการถ่ายทอดเจตคติ ค่านิยมต่าง ๆ จากพ่อแม่สู่ลูก หากพ่อแม่มีเจตคติที่ดีต่อสิ่งใดก็ย่อมแสดงพฤติกรรมเพื่อส่งเสริมสิ่งนั้น ๆ สิ่งเหล่านี้ย่อมมีแนวโน้มที่ลูกจะมีเจตคติต่อสิ่งนั้น ๆ ตามมา

จากงานวิจัยของ ธนะรัตน์ เก่งสกุล (2548: 57, 121) ศึกษา อิทธิพลของการเขียนชักจูงตนเอง และการได้รับสารชักจูงที่มีต่อความตั้งใจเรียนใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 397 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมากเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 89.93 และ 82.82 ตามลำดับ) พบในกลุ่มรวมและ 15 กลุ่มย่อย นอกจากนี้ ตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล เมื่อเข้าทำนายร่วมกับตัวแปรชุด สถานการณ์และจิตลักษณะ เดิมรวม 7 ด้าน ร่วมทำนายเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษได้ร้อยละ 39.70 ในกลุ่มนักเรียนที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำ โดยตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลเป็นตัวทำนายสำคัญ

อันดับ 2 ค่าเบต้าเท่ากับ .23 และผลงานวิจัยของ อุบล เลี้ยววาริณ (สุกรรังค์ อินทนท์. 2552: 54-55 ; อ้างอิงจาก อุบล เลี้ยววาริณ. 2549) ซึ่งศึกษาผลของการฝึกจิตลักษณะ และทักษะการอ่านจับใจความที่มีต่อพฤติกรรมขยันเรียนความสามารถทางการอ่านเพื่อความเข้าใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ช่วงชั้น ที่ 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาสหประชาชาติราชภัฏสวนสุนันทา จำนวน 330 คน จัดเข้ากลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ได้รับการฝึกทั้ง 2 ด้านคือ ฝึกจิตลักษณะ และฝึกทักษะการอ่านจับใจความโดยได้รับการฝึก ด้านละ 9 กิจกรรม กลุ่มที่ 2 ได้รับการฝึกจิตลักษณะ กลุ่มที่ 3 ได้รับการฝึกทักษะการอ่านจับใจความ กลุ่มที่ 4 เป็นกลุ่มควบคุมได้รับกิจกรรมควบคุม เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองทำการวัดเจตคติต่อการอ่าน พบว่า นักเรียนที่มีเจตคติต่อการอ่านสูงคือ นักเรียนที่รับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน พบใน กลุ่มรวมและกลุ่มย่อย 8 กลุ่ม นอกจากนี้จากงานวิจัยของ พรเทพ เสถียรนพเก้า (2543). ศึกษาผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนประถมศึกษา โดยแนวคิดของแมกโกวรีในการพัฒนาเจตคติ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาชุดฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำที่มีประสิทธิภาพสำหรับนักเรียนประถมศึกษาและประเมินประสิทธิภาพของชุดฝึกอบรม กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดปลูกศรัทธาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2543 จำนวน 73 คน แบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มทดลอง 37 คน กลุ่มควบคุม 36 คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการฝึกตามคู่มือกิจกรรมและสื่ออื่นๆ ผลการวิจัยพบว่า 1. นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำ มีเจตคติและพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำสูงขึ้นก่อนการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการอบรมและเมื่อสิ้นสุดการอบรมแล้ว 1 เดือน 2. นักเรียนที่เป็นเพศหญิง นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมาก ที่ได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำมีเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากนักเรียนที่มีลักษณะตรงข้าม

ที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติ และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงนำตัวแปรการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาเป็นตัวแปรต้น เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงเจตคติและพฤติกรรมของผู้ปกครองหลังจากการเข้าร่วมโปรแกรมหรือไม่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามการสอนภาษาธรรมชาติ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. แบบแผนการทดลอง
3. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัย
6. วิธีการดำเนินการทดลอง
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครอง และนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

1. ผู้ปกครองอาสาสมัครเข้าร่วมโปรแกรม
2. ผู้ปกครองสามารถอ่านและเขียนหนังสือได้

ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามเกณฑ์ข้างต้น เข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คู่ รวมทั้งสิ้น 40 คู่

แบบแผนการทดลอง

ตัวแปรในการทดลอง

ตัวแปรจัดกระทำ ได้แก่ การเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

ตัวแปรอิสระสมทบ ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านของนักเรียน เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ใช้แบบแผนการวิจัย Randomized Pretest-Posttest Control Group Design

ตาราง 1 สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวภาษาธรรมชาติ	จำนวน
กลุ่มทดลอง(เข้าร่วมโปรแกรม)	20 คู่
กลุ่มควบคุม(ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมแต่ได้เข้าร่วมกิจกรรมอื่น)	20 คู่
รวม	40 คู่

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างเป็นคณะผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคการเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ที่สมัครเข้าร่วมโครงการสายสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ เพื่อติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย
2. ผู้วิจัยประสานงานกับทางโรงเรียน ในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการสายสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน รวมถึงการรับสมัครอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการ โดยการส่งหนังสือเวียนถึงผู้ปกครอง
3. ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อจากใบสมัครแล้วทำการสุ่มเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คู่
4. ผู้วิจัยนัดหมายนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อทดสอบความสามารถในการอ่านก่อนเข้าร่วมโปรแกรม
5. ผู้วิจัยทำการนัดหมายกับผู้ปกครองเพื่อเข้าร่วมโครงการ คือ กลุ่มทดลองนัดประชุมในวันที่ 22 มกราคม 2554 แล้วจึงนัดประชุมสำหรับกลุ่มควบคุมในวันถัดไป
6. ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมโครงการสายสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน คือ กลุ่มทดลองจะเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ และกลุ่มควบคุมจะได้เข้าร่วมกิจกรรม “อาชีพเสริมเพิ่มรายได้”
7. เมื่อสิ้นสุดโครงการสายสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน กลุ่มควบคุม จะเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มทดลอง คือ โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก รวมถึงชุดหนังสือนิทาน สื่ออุปกรณ์ต่างๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. โปรแกรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ โดยมี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นสร้างความเข้าใจและส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ขั้นปฏิบัติการ และขั้นสรุปผล ดังนี้คือ

ขั้น 1 สร้างความเข้าใจและส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก เป็นกิจกรรมประชุม ปฐมนิเทศผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนว การสอนภาษาธรรมชาติ แนะนำวิธีดำเนินกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอน ภาษาธรรมชาติซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดด้านการศึกษาผู้ใหญ่มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น การเข้าร่วมโปรแกรมต้องเริ่มจากความต้องการและความสนใจของ ผู้ปกครองเอง ผู้ปกครองสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ทันที เนื้อหาในการประชุมเริ่มจากเนื้อหาใกล้ตัวที่ สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม มีการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) โดยการนำหลักการมาทำให้ เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น เป็นการยกตัวอย่างหลาย ๆ ด้าน เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ผู้วิจัยมีหน้าที่ ในการสนับสนุน รับฟัง แลกเปลี่ยนและให้กำลังใจ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้การถา มความเห็นหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำกิจกรรมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังประยุกต์แนวการเปลี่ยนเจตคติของแมกไกวอร์ (McGuire) มาใช้ในการ ส่งเสริมเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า โดยผู้ทรงคุณวุฒิบรรยายเกี่ยวกับประ โยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อให้เกิดผู้ปกครองเกิดความ สนใจ ขั้นพัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติ โดยเปิดวิดีโอทัศน์การอ่านนิทานร่วมกับลูกที่มีบรรยากาศการ เรียนรู้ที่สนุกสนาน และใช้ภาพนิ่งของเด็ก 2 คนที่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้อ่านนิทานร่วมกับพ่อแม่และ เด็กที่ไม่มีโอกาส ตั้งคำถามปลายเปิดให้ผู้ปกครองจินตนาการตามแล้วเปรียบเทียบความรู้สึก คาดคะเน อนาคตของเด็ก 2 คน และย้อนถามผู้ปกครองถึงลูกว่าได้รับโอกาสในการอ่านนิทานร่วมกับพ่อแม่ใน ระดับใด และขั้นการให้กระทำพฤติกรรมที่สนับสนุน ด้วยการเขียนจดหมายบรรยายความรู้สึกของ ตนเองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก บอกประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก รวมถึงเชิญชวนผู้อื่นให้ เห็นคุณค่าของการอ่านนิทานร่วมกับลูก หลังจากเขียนเสร็จขออาสาสมัครอ่านในที่ประชุม หรือ แลกเปลี่ยนกันอ่าน ซึ่งผู้วิจัยทำการประเมินเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนและหลังการเข้าร่วม กิจกรรมประชุม

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ คือ การที่ผู้ปกครองปฏิบัติการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามคู่มือและสื่อ นิทานที่ผู้วิจัยจัดไว้ให้ สื่อ 1 ชุด ประกอบด้วย คู่มือ 1 เล่มและนิทาน 2 เรื่อง ใช้สำหรับการทำกิจกรรม 2 สัปดาห์ ซึ่งทุกวันพฤหัสบดีหรือวันศุกร์ของสัปดาห์ที่ 2 ผู้วิจัยมีการนัดหมายผู้ปกครองเพื่อรับคู่มือชุด เดิมและมอบสื่อชุดต่อไปสำหรับผู้ปกครองไว้ปฏิบัติร่วมกับลูกจนครบกำหนด 8 สัปดาห์ กิจกรรมใน

แต่ละสัปดาห์ ผู้วิจัยกำหนดให้ผู้ปกครองทำกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก 3 ครั้ง ซึ่งในโปรแกรมมีกิจกรรมหลักอยู่ 3 กิจกรรม คือ กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า การสอนอ่านต้องเห็นแบบอย่างการอ่านที่ผู้ใหญ่อ่าน และเด็กได้มีประสบการณ์การอ่านจากนิทาน คำคล้องจอง เพลงที่มีเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่ผู้ปกครองกับเด็กอ่านร่วมกัน ซึ่งจัดในยามว่าง โดยใช้เทคนิค การชี้คำขณะอ่าน การชี้ตัวหนังสือ การคาดคะเนเรื่องล่วงหน้าจากประสบการณ์ การเล่าเรื่องซ้ำ สื่อที่ใช้ คือ หนังสือนิทาน กิจกรรมการเล่นเกมหาษาต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า เด็กควรมีโอกาสได้อ่านในช่วงเวลาต่างกัน ตลอดทั้งวัน ซึ่งการอ่านไม่จำเป็นต้องเป็นกิจกรรมการอ่านอย่างเป็นทางการ จากสื่อที่เป็นหนังสือหรือข้อความในสิ่งแวดล้อมนั้น แต่อาจจะเป็นการเล่นเกมที่เกี่ยวข้องกับภาษาในลักษณะต่าง ๆ ด้วย ลักษณะของเกม เช่น เกมหาคำที่เหมือนกันในนิทาน เกมลำดับภาพ และข้อความจากเรื่อง และเกมการเล่นทางภาษาต่าง ๆ ในท้ายเล่มของนิทานที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้เด็กอ่านตามความสนใจ เป็นกิจกรรมที่เด็กเล่นคนเดียว หรือผู้ปกครองเล่นร่วมกับเด็ก กิจกรรมการอ่านอิสระ เป็นกิจกรรมที่สะท้อนหลักการว่า เด็กแต่ละคนจะเรียนรู้สิ่งที่เกี่ยวข้องกับการอ่านแตกต่างกัน ในเวลาแตกต่างกัน และในขณะที่มีความพร้อมในการอ่านที่แตกต่างกัน เป็นกิจกรรมการอ่านของลูกอ่านหนังสือเอง ในมุมหนังสือที่ปกครองจัดเตรียมไว้ให้ตามความสนใจ ผู้วิจัยทำการติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับลูกที่บ้าน ผ่านการสอบถามทางโทรศัพท์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และหาทางแก้ไขร่วมกันกับผู้ปกครอง

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปผล หลังเสร็จสิ้นกิจกรรมทั้ง 8 สัปดาห์ ทำการประชุมสรุปผล เพื่อสรุปผลการดำเนินการของโปรแกรม สะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก ให้ผู้ปกครองเล่าประสบการณ์ในการอ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้านและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และผู้วิจัยทำการประเมินผลการเข้าร่วมโปรแกรม โดยให้ผู้ปกครองทำแบบวัดพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับ รวมทั้งให้กิจกรรม “อาชีพเสริมเพิ่มรายได้” แก่กลุ่มทดลอง

สำหรับกลุ่มควบคุมผู้วิจัยจัดกิจกรรม “อาชีพเสริมเพิ่มรายได้” เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับการทำขนมเพื่อเสริมสร้างรายได้ให้ครอบครัว สาธิตและลองปฏิบัติ โดยทำกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง

2. แบบสอบถามข้อมูลของผู้ปกครองและนักเรียน แบบสอบถามข้อมูลของผู้ปกครองและลูก เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เกี่ยวกับลักษณะทางชีวสังคมของผู้ปกครอง ได้แก่ ชื่อ-สกุล ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ ระดับการศึกษา อาชีพ การทำกิจกรรมร่วมกับลูก และลักษณะทางชีวสังคมของนักเรียน ได้แก่ ชื่อ-สกุล

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลของผู้ปกครองและลูก

(0). ข้าพเจ้านาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....
 เป็น.....ของเด็กชาย/เด็กหญิง.....นามสกุล.....ที่
 อยู่.....
 เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้.....E-Mail.....
 อายุ.....ปี

ระดับการศึกษา

- ☐ ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษา
☐ มัธยมศึกษา
☐ ปริญญาตรี
☐ อื่นๆ (ถ้ามี).....

อาชีพ

- ☐ ธุรกิจส่วนตัว
☐ ข้าราชการ
☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ
☐ รับจ้าง
☐ อื่นๆ (ถ้ามี).....

กิจกรรมยามว่าง

- ☐ อ่านนิทานร่วมกับลูกเฉลี่ย.....ครั้งต่อสัปดาห์
☐ การฟังดนตรีร่วมกับลูกเฉลี่ย.....ครั้งต่อสัปดาห์
☐ การวาดภาพระบายสีร่วมกับลูก.....ครั้งต่อสัปดาห์
☐ อื่นๆ (ถ้ามี).....

3. แบบวัดความสามารถในการอ่าน โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับนิทานที่จัดเป็นกิจกรรม
 สำหรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 องค์ประกอบและคิดคะแนนแยกตามองค์ประกอบ ได้แก่

3.1 แบบทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกเสียง ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยนำคำที่มีในนิทาน
 ที่ผู้วิจัยใช้ในโปรแกรม มาใช้ในการประเมินความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียน
 แบบทดสอบมีจำนวน 16 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 โดยนักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามี
 ความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

3.2 แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีลักษณะเป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก ประกอบด้วย 22 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .76 ค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง .375-.800 นักเรียนที่ได้คะแนนสูงกว่า แสดงว่ามีความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า แบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียง สร้างขึ้นโดยนำคำที่มีในสื่อนิทาน ซึ่งได้มีการจัดเรียงลำดับความยากง่ายของการออกเสียง นักเรียนที่สามารถอ่านออกเสียงคำที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ได้ นักเรียนที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงว่ามีความสามารถในการอ่านออกเสียงมากกว่านักเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ตัวอย่างแบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียง

(0) ป้าบัวปลูกข้าวไว้ในบ้าน

ตัวอย่างแบบวัดแบบวัดความเข้าใจในการอ่าน

(00).

วันหนึ่งนกน้อยนอนอยู่บนต้นไม้ เห็นงูเลื้อยจะมากินตน นกน้อยจึงคิดหาทางเอาตัวรอดด้วยการบินหนีไปวนมา แผนการณ์ของนกน้อยสำเร็จเพราะทำให้งูตาลายเวียนหัวและไม่กินนกน้อย

งูเลื้อยมาหานกน้อย ตอนนกน้อยกำลังทำอะไร

ก. นอน

ข. เล่น

ค. กิน

4. แบบสอบถามเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง โดยในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยแบ่งเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก เป็น 3 องค์ประกอบ โดยคำนวณคะแนนรวมทุกองค์ประกอบคือ

4.1 ความรู้เชิงประเมินค่าของการอ่านนิทานร่วมกับลูก หมายถึง การที่ผู้ปกครองรับรู้หรือมีความเชื่อว่าการอ่านนิทานร่วมกับลูกนั้นมีประโยชน์มากน้อยเพียงใด

4.2 ความรู้สึกต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก หมายถึง ความรู้สึกของผู้ปกครองในลักษณะที่แสดงอยู่ในรูปชอบไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก

4.3 การพร้อมที่จะปฏิบัติ หมายถึง ความโน้มเอียงหรือความพร้อมที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมอ่านนิทานร่วมกับลูกให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตนเอง

แบบวัดเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย ประโยคบอกเล่า ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ คือ จริงที่สุด ถึง ไม่จริงที่สุด และนำ คะแนนที่ได้จากข้อคำถามทั้ง 3 องค์ประกอบ มารวมเป็นคะแนนเจตคติต่อการอ่านนิทานของผู้ปกครอง แบบวัดมีจำนวน 22 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .84 โดยผู้ปกครองที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่ามีเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกมากกว่าผู้ปกครองที่ได้คะแนนต่ำ

ตัวอย่างแบบวัดเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

(0) ฉันเชื่อว่า การอ่านนิทานร่วมกับลูกมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการทางภาษาของเด็ก

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

(00) ฉันคิดว่า การอ่านนิทานเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนมากกว่าเป็นบทบาทของผู้ปกครอง

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

(000) แม้มีเวลาว่างเพียงเล็กน้อย ฉันก็ยินดีที่จะอ่านหนังสือกับลูกเสมอๆ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก หมายถึง การกระทำของพ่อแม่ หรือผู้ปกครองในการอ่านนิทานร่วมกับลูก ซึ่งในการอ่านนิทานร่วมกับลูก จะรวมถึงการชักชวนลูกร่วมสนทนาเกี่ยวกับภาพหน้าปก ชื่อเรื่อง อ่านนิทานให้ลูกฟังอย่างถูกต้องชัดเจน ซึ่งตามตัวอักษรระหว่างการอ่าน ชักชวนลูกให้อ่านนิทานร่วมกับผู้ปกครอง ช่วยแก้ไขหากลูกไม่สามารถอ่านคำๆ นั้นได้ พุฒยความรู้สึเกี่ยวกับตัวละคร ทำกิจกรรมการเล่นทางภาษาที่อยู่ตอนท้ายเล่มของสื่อนิทาน สนับสนุนให้ลูกอ่านนิทานให้ฟัง และทำกิจกรรมร่วมกับลูกตามโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก 3 ครั้งต่อสัปดาห์ เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์

เป็นแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบวัดประกอบด้วยประโยคบอกเล่า ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตรประเมินค่า 6 ระดับ คือ. บ่อยที่สุด จนถึง ไม่เคยเลย แบบวัดมีจำนวน 20 ข้อ ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 โดยผู้ปกครองที่ได้คะแนนสูงกว่าแสดงว่าเป็นผู้ที่ให้มีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกมากกว่าผู้ปกครองที่ได้คะแนนต่ำกว่า

ตัวอย่างแบบวัดพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

(0) ฉันเริ่มอ่านนิทานให้ลูกฟังก่อน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

6. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลของ งามตา วณิชานนท์ และคณะ (2551) จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน และแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล โดยแบบวัดทั้ง 2 ชุด เป็นแบบวัดประเภทมาตรประเมิน รวมค่าชุดละ 15 ข้อ โดยแต่ละข้อมีมาตรวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” พิสัยคะแนน ของแบบวัดแต่ละชุด อยู่ระหว่าง 15 - 90 คะแนน และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 และ .82 ตามลำดับ (กลุ่มตัวอย่างจำนวน 85 คน) วัดผ่านการรายงานของผู้ปกครองที่ว่า ตนได้ปฏิบัติกับลูก หรือนักเรียนที่อยู่ในความปกครองในลักษณะที่แสดงความรักใคร่ ชื่นชมยอมรับให้ความใกล้ชิดสนิทสนม เป็นกันเอง ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ หรือคอยแก้ไขปัญหา มีการให้รางวัลเมื่อทำความดีและลงโทษเมื่อทำความผิดอย่างสมเหตุสมผล และสม่ำเสมอไม่ทำตามอารมณ์ของตนเอง ” โดยผู้ปกครองที่ได้คะแนนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่าเป็นผู้ที่ให้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาก ส่วนผู้ปกครองที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่า เป็นผู้ที่ไม่ให้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลน้อย

ตัวอย่างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน

(0) ฉันมักให้กำลังใจเมื่อลูกต้องทำสิ่งที่ยากหรือลำบาก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ตัวอย่างแบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล

(00). ถ้าลูกทำความดี ฉันจะชมเชยลูกอย่างเหมาะสม

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวัดตัวแปรในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวัดตัวแปรทั้งหมดในงานวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรในงานวิจัย เพื่อทำความเข้าใจความหมายของตัวแปรให้ตรงตามทฤษฎี
2. ค้นหาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแบบวัดตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัย ข้อมูลมาจากการวิจัยที่เคยศึกษาตัวแปรเหล่านี้มาก่อน เพื่อทำความเข้าใจและเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของแต่ละแบบวัด รวมทั้งประเมินความเหมาะสมทั้งข้อความและมาตรวัดของแต่ละแบบวัด
3. สร้างแบบวัดตัวแปรทั้งหมด โดยใช้มาตรวัดประเมินค่า (Rating scale) ที่ประกอบไปด้วยข้อความเชิงบวกและเชิงลบ
4. นำแบบวัดทั้งหมดให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งทางด้านเครื่องมือวัดทางด้านการอบรมเลี้ยงดูจิตวิทยา และแนวการสอนภาษาธรรมชาติ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และนำคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขแบบวัดให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น
5. นำแบบวัดที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว ไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในประชากรเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัย ซึ่งก็คือ ผู้ปกครองและนักเรียน จำนวน 100 คู่
6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาอำนาจจำแนกของข้อคำถามแต่ละข้อด้วยวิธีการหาค่าสหสัมพันธ์คะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item-total correlation) ปรับปรุงแบบวัดโดยตัดข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกต่ำ ข้อที่มีความกำกวม หรือข้อที่มีคนไม่ตอบจำนวนมากทิ้งไป

วิธีการดำเนินการทดลอง

รูปแบบโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

ผู้วิจัยแบ่งการดำเนินการทดลองออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ระยะก่อนการทดลอง

1. การฝึกผู้ช่วยวิจัย เนื่องจากการทดลองนี้ต้องมีการวัดความสามารถในการอ่านออกเสียงของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการสังเกตและประเมินผล ดังนั้นผู้วิจัยจึงฝึกผู้ช่วยวิจัย โดยผู้วิจัยได้อธิบายวัตถุประสงค์และหลักการคิดคะแนนให้ผู้ช่วยวิจัยทราบ และผู้ช่วยวิจัยร่วมกันฝึกและสังเกต ทำการประเมินผลพฤติกรรมร่วมกัน เพื่อหาค่าความสอดคล้องของผู้ช่วยวิจัย โดยทดลองใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยวัดความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน เวลาดำเนินการทั้งสิ้น 30 นาที เสร็จแล้วจึงทำการประเมินความสามารถในการอ่านออกเสียง โดยใช้ประเมินในแบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง

3. ผู้วิจัยนัดหมายการประชุมครั้งที่ 1 กับอาสาสมัครผู้ปกครองในกลุ่มทดลอง

ขั้นที่ 2 ระยะการทดลอง แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นสร้างความเข้าใจและส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก เป็นกิจกรรมประชุมปฐมนิเทศผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโปรแกรมและวิธีดำเนินกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ซึ่งผู้วิจัยนำแนวคิดด้านการศึกษาผู้ใหญ่มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น การเข้าร่วมโปรแกรมต้องเริ่มจากความต้องการและความสนใจของผู้ปกครองเอง ผู้ปกครองสามารถนำความรู้ไปใช้ได้ทันที เนื้อหาในการประชุมเริ่มจากเนื้อหาใกล้ตัวที่สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม มีการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) โดยการนำหลักการมาทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น เป็นการยกตัวอย่างหลาย ๆ ด้าน เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ผู้วิจัยมีหน้าที่ในการสนับสนุน รับฟัง แลกเปลี่ยนและให้กำลังใจ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้ถามความเห็นหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำกิจกรรมยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังประยุกต์แนวการเปลี่ยนเจตคติของแมกไกวอร์ (McGuire) มาใช้ในการส่งเสริมเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า โดยผู้ทรงคุณวุฒิบรรยายเกี่ยวกับประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อให้เกิดผู้ปกครองเกิดความสนใจ 2) ขั้นพัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติ โดยเปิดวีดิทัศน์การอ่านนิทานร่วมกับลูกที่มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน และใช้ภาพนิ่งของเด็ก 2 คนที่มาจากครอบครัวที่ไม่ได้อ่านนิทานร่วมกับพ่อแม่และเด็กที่ไม่มีโอกาส ตั้งคำถามปลายเปิดให้ผู้ปกครองจินตนาการตามแล้วเปรียบเทียบความรู้สึก คัดคะแนนของเด็ก 2 คน และขอร้องผู้ปกครองถึงลูกว่าได้รับโอกาสในการอ่านนิทานร่วมกับพ่อแม่ในระดับใด และ 3) ขั้นการให้กระทำพฤติกรรมที่สนับสนุน ด้วยการเขียนจดหมายบรรยายความรู้สึกของตนเองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก บอกประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก รวมถึงเชิญชวนผู้อื่นให้เห็นคุณค่าของการอ่านนิทานร่วมกับลูก หลังจากเขียนเสร็จขออาสาสมัครอ่านในที่ประชุม หรือแลกเปลี่ยนกันอ่าน ซึ่งผู้วิจัยทำการประเมินเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนและหลังการเข้าร่วมกิจกรรมประชุม

ขั้นปฏิบัติการ อาสาสมัครจะได้ทำกิจกรรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ โดยทำกิจกรรมที่บ้าน เป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ ดำเนินกิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ดังต่อไปนี้

- กิจกรรมครั้งที่ 1 ในแต่ละสัปดาห์ เน้นการสร้างความคุ้นเคยกับหนังสือ โดยให้เดาเรื่องจากภาพหน้าปก ใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและลูก พร้อมชี้ตัวอักษรตามไปด้วยอย่างช้าๆ ขณะอ่าน

- กิจกรรมครั้งที่ 2 ในแต่ละสัปดาห์ ใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและลูก ผู้ปกครองและลูกช่วยกันอ่านนิทาน โดยชี้คำตามไปด้วย และในกรณีที่ลูกอ่านไม่สามารถอ่านคำนั้น ๆ ได้ ผู้ปกครองจะอ่านออกเสียงคำๆ นั้นอย่างชัดเจนถูกต้องพร้อมชี้คำตามไปด้วย หลังจากอ่านเสร็จ จึงร่วมกันทำกิจกรรมการเล่นเกมหาษาที่อยู่ตอนท้ายเล่มของสื่อนิทานที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้

- กิจกรรมครั้งที่ 3 ในแต่ละสัปดาห์ ใช้กิจกรรมการอ่านร่วมกันระหว่างผู้ปกครองและลูก โดยครั้งนี้ให้ลูกเป็นผู้นำในการอ่าน ผู้ปกครองมีหน้าที่ช่วยอ่านในกรณีที่เด็กไม่สามารถอ่านได้ ในกรณีที่ลูกอ่านไม่สามารถอ่านคำนั้น ๆ ได้ ผู้ปกครองจะอ่านออกเสียงคำๆ นั้นอย่างชัดเจนถูกต้อง พร้อมชี้คำตามไปด้วย หลังจากอ่านเสร็จ จึงร่วมกันทำกิจกรรมการเล่นเกมหาษาที่อยู่ตอนท้ายเล่มของสื่อนิทานที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้

โดยแต่ละสัปดาห์ผู้วิจัยจะโทรศัพท์สอบถาม เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์และหาทางแก้ไขร่วมกันกับผู้ปกครอง พร้อมทั้งนัดหมายผู้ปกครองเพื่อรับสื่อนิทานและคู่มือเพิ่มเติมในการประกอบกิจกรรมต่อไป ในทุกวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ของสัปดาห์ที่ 2 ผ่านทางครูประจำชั้น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปผล หลังจากเสร็จกิจกรรมตามโปรแกรมซึ่งมีระยะห่างจากการวัดครั้งแรกเป็นเวลา 8 สัปดาห์ เพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินการของโปรแกรม สะท้อนผลการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก ให้ผู้ปกครองเล่าประสบการณ์ในการอ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้านและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และผู้วิจัยทำการประเมินผลการเข้าร่วมโปรแกรม โดยให้ผู้ปกครองทำแบบวัดพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง และทดสอบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ตาราง 2 กำหนดการดำเนินการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอน
ภาษาธรรมชาติ

ขั้นตอน	กิจกรรม	สื่อประกอบ	ระยะเวลา
ขั้นที่ 1 การสร้าง ความเข้าใจและ ส่งเสริมเจตคติต่อ การอ่านนิทาน ร่วมกับลูก	<u>ประชุมปฐมนิเทศ</u> 1. วิทยากรแนะนำตัวและทีมงาน 2. วิทยากรนำเสนอวิธีทัศนเกี่ยวกับสภาพ ปัญหาและสาเหตุของปัญหาการอ่าน หนังสือไม่ออกของนักเรียน และกล่าวถึง ที่มา วัตถุประสงค์ ระยะเวลาในการดำเนิน โปรแกรม 3. วิทยากรบรรยายประกอบวิธีทัศนเกี่ยวกับ ความหมายและความสำคัญของการอ่านใน ระดับประถมศึกษา 4. วิทยากรบรรยายและอภิปรายประกอบวิธี ทัศนเกี่ยวกับพัฒนาการด้านการอ่านและสื่อ ที่เหมาะสมในการพัฒนาการอ่าน รวมถึง แนะนำสื่อที่ใช้ในโปรแกรม	-วิธีทัศน/ สไลด์	25 นาที
	<u>ผู้ปกครองและการอ่านนิทานร่วมกับลูก</u> 5. วิทยากรส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทาน ร่วมกับลูก ขั้นพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ บรรยายเกี่ยวกับการ พัฒนาสมองด้วยการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองรับรู้ถึงความสำคัญ ของบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการ อ่าน 6. วิทยากรส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทาน ร่วมกับลูก ขั้นพัฒนาความรู้ลึกพอใจที่จะ อ่านนิทานร่วมกับลูก โดยการฉายวิธีทัศน และภาพนิ่งประกอบการตั้งคำถามปลายเปิด	-วิธีทัศน / สไลด์ -วิธีทัศน / สไลด์การอ่าน นิทานร่วมกับ ลูก	50 นาที

ตาราง 2 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	สื่อประกอบ	ระยะเวลา
	7. วิทยากรส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทาน ร่วมกับลูก ขึ้นพัฒนาให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึก พร้อมในการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยใช้ การเขียนจดหมายชักชวนผู้อื่น โดยบรรยาย ความรู้สึก บอกประโยชน์ของการอ่านนิทาน ร่วมกับลูก แล้วอ่านต่อหน้ากลุ่มหรือ แลกเปลี่ยนกันอ่าน	-ภาพนิ่ง	
	แนวการส่งเสริมการอ่านกับลูก	-วีดิทัศน์	60 นาที
	8. วิทยากรบรรยายประกอบวีดิทัศน์เกี่ยวกับการ การจัดกิจกรรมการอ่านกับลูก	-สไลด์	
	9. วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการอ่านนิทาน ร่วมกับลูกและใช้คู่มือ	-คู่มือ -นิทาน	
	10. วิทยากรเปิดวีดิทัศน์การจัดกิจกรรมการอ่าน ร่วมกับลูก: การใช้นิทานซึ่งมีกิจกรรม	-วีดิทัศน์ นำเสนอ	
	11. ประกอบนิทานและคู่มือส่งเสริมการอ่าน นิทานร่วมกับลูก	วิธีการใช้คู่มือ	
	12. ผู้ปกครองฝึกการจัดกิจกรรมการอ่านนิทาน ร่วมกับลูก		
ขั้นที่ 2 ปฏิบัติการ	อ่านนิทานร่วมกับลูก	-คู่มือ	8 สัปดาห์
	1. ผู้ปกครองอ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้านตาม คู่มือส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก แต่ละ สัปดาห์ใช้นิทานซึ่งกิจกรรมประกอบนิทาน จำนวน 1 เล่ม ผู้ปกครองดำเนินกิจกรรมร่วมกับ ลูกคล้ายคลึงกัน ยกเว้นนิทานที่แตกต่างกัน ผู้ปกครองทำกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ครั้งละประมาณ 25-30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ ละ 3 ครั้ง มี 3 ลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมการอ่าน	-นิทาน	

ตาราง 2 (ต่อ)

ขั้นตอน	กิจกรรม	สื่อประกอบ	ระยะเวลา
	ร่วมกัน กิจกรรมการเล่นเกมทางภาษา กิจกรรม การอ่านอิสระ		
	2. วิทยากรติดตามผลการทำกิจกรรมร่วมกับลูก ที่บ้าน ผ่านการสอบถามทางโทรศัพท์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นแลกเปลี่ยน ประสบการณ์และหาทางแก้ไขร่วมกันกับ ผู้ปกครอง เมื่อใกล้ครบ 2 สัปดาห์ วิทยากร นัดหมายส่งคืนคู่มือส่งเสริมการอ่านนิทาน ร่วมกับลูก และรับสื่อคู่มือฉบับต่อไปแก่ ผู้ปกครองจนครบกำหนดของโปรแกรม		
ขั้นที่ 3 ประเมินผล โปรแกรม	ประเมินผลโปรแกรม 1. ผู้ปกครองเล่าประสบการณ์และแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำโปรแกรมส่งเสริม การอ่านนิทานร่วมกับลูกไปใช้ 2. วิทยากรถามความเห็นของผู้ปกครอง เกี่ยวกับการนำโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทาน ร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติไป ใช้กับเด็กรุ่นต่อไป 3. มอบนิทานส่วนที่เหลือจำนวน 18 เล่ม	-วิดีโอทัศน์ -นิทานส่วนที่ เหลือ จำนวน 18 เล่ม	120 นาที

รูปแบบกิจกรรมสำหรับกลุ่มควบคุม “อาชีพเสริมเพิ่มรายได้”

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ในการทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกิจกรรมนี้ เพื่อให้กลุ่มควบคุมได้เข้าร่วม โดยมีขั้นตอน
ดังนี้

1. ผู้วิจัยนัดหมายการประชุมครั้งที่ 1 กับอาสาสมัครผู้ปกครองในกลุ่มควบคุม ในวันที่ ถัดมา
จากการนัดประชุมของกลุ่มทดลอง เป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับและสาธิตการทำขนม คือ ขนมถั่วมกถั่ว
และขนมโก๋ จำนวน 1 ครั้ง เป็นระยะเวลา 2 ชั่วโมง

2. หลังจากเสร็จกิจกรรม ซึ่งมีระยะห่างจากการวัดครั้งแรกเป็นเวลา 8 สัปดาห์ อาสาสมัครในกลุ่มควบคุมจะได้รับการนัดหมายประชุมครั้งที่ 2 เพื่อทำกิจกรรมติดตามประเมินผล รวมถึงทำแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ซึ่งเป็นแบบสอบถามหลังการเข้าร่วมกิจกรรม ถือเป็นการวัดเพื่อทดสอบผลการจัดกระทำ และจัดการประชุมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับที่มา ประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมเจตคติ รวมถึงแนะนำและฝึกฝนการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ และมอบนิทานและคู่มือส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติแก่กลุ่มควบคุม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์

1. หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากคะแนนจากแบบสอบถามของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จากคะแนนการวัดก่อนการทดลอง และวัดหลังการทดลอง และวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

2. ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลหลักและอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อระดับความสามารถในการอ่าน เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 – 4 และใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอย (Simple Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลของเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	=	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
b	=	สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ
β	=	สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน
t	=	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
R^2	=	ค่าอำนาจในการทำนาย
R^2 Change	=	ระดับการเปลี่ยนแปลงของค่าอำนาจในการทำนาย
F	=	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
F Change	=	ระดับการเปลี่ยนแปลงของค่าสถิติเอฟ

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคการเรียนที่ 2 การศึกษา 2553 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง โดยผู้ปกครองที่เข้าร่วมวิจัยจำนวน 40 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 35 คน (ร้อยละ 87.5) เพศชายจำนวน 5 คน (ร้อยละ 12.5) อายุเฉลี่ย 37.45 ปี เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้เข้าร่วม ผู้ปกครองในกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม เป็นเพศหญิงจำนวน 19 คน (ร้อยละ 95.0) และเพศชาย 1 คน (ร้อยละ 5.0) อายุเฉลี่ยที่ 39.75 ปี ส่วนผู้ปกครองกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม เป็นเพศหญิงจำนวน 16 คน (ร้อยละ 80.0) และเพศชายจำนวน 4 คน (ร้อยละ 20.0) อายุเฉลี่ยที่ 35.15 ปี

นักเรียนที่เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด 40 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 23 คน (ร้อยละ 57.5) เพศชายจำนวน 17 คน (ร้อยละ 42.5) เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้เข้าร่วม นักเรียนในกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม เป็นเพศหญิงจำนวน 12 คน (ร้อยละ 60.0) และเพศชายจำนวน 8 คน (ร้อยละ 40.0) ส่วนนักเรียนในกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม เป็นเพศหญิงจำนวน 11 คน (ร้อยละ 55.0) และเพศชายจำนวน 9 คน (ร้อยละ 45.0)

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล แบบสอบถามเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก แบบสอบถามพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยจำแนกตามกลุ่มที่เข้าร่วมและกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม และวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) เพื่อทดสอบผลของการเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก และผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการได้เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนหลังร่วมโปรแกรม โดยให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโปรแกรม เป็นตัวแปรควบคุม

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) เพื่อทดสอบผลของการเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก และผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการได้เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ที่มีต่อเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยให้เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนเข้าร่วมโปรแกรม เป็นตัวแปรควบคุม และวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอย (Simple Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลของเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการค้นคว้าและอภิปรายผลตามสมมติฐาน

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล แบบสอบถามเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก แบบสอบถามพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก แบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง แบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน โดยจำแนกตามกลุ่มที่เข้าร่วมและกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม และวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ความสามารถในการอ่านออกเสียง และความเข้าใจในการอ่าน

ตัวแปร	เวลาในการวัด	กลุ่ม				รวม (n=40)	
		ทดลอง (n=20)		ควบคุม (n=20)			
		$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
การอบรมเลี้ยงดูและรักสนับสนุนใช้เหตุผล							
	ก่อนเข้าร่วม	4.93	.53	4.66	.44	4.79	.50
เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก							
	ก่อนเข้าร่วม	4.85	.32	4.66	.24	4.76	.29
	เมื่อจบการ	5.06	.53	4.40	.27	4.73	.53
	ประชุม						
พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก							
	เมื่อจบกิจกรรม	4.68	.69	3.80	1.01	4.24	.96
	8 สัปดาห์						
ความสามารถในการอ่าน							
- ความสามารถในการอ่านออกเสียง	ก่อนเข้าร่วม	45.10	10.35	35.90	17.50	40.50	14.94
	เมื่อจบกิจกรรม	51.20	10.21	41.55	15.98	46.38	14.11
	8 สัปดาห์						
- ความเข้าใจในการอ่าน	ก่อนเข้าร่วม	11.55	4.48	10.90	4.99	11.23	4.69
	เมื่อจบกิจกรรม	15.35	4.37	11.75	5.22	13.55	5.09
	8 สัปดาห์						

จากตาราง 3 พิจารณาคะแนนเฉลี่ยการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล พบว่า ก่อนเข้าร่วมกิจกรรม ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 และผู้ปกครองที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.66

เมื่อพิจารณาคะแนนจากแบบสอบถามเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก พบว่า ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.85 และผู้ปกครองที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 แต่เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้วผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็น 5.06 แต่ที่ผู้ปกครองไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเท่ากับ 4.40

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังจากที่เข้าร่วมโปรแกรม ผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 และผู้ปกครองที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.80

เมื่อพิจารณาคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการอ่าน โดยคิดแยกองค์ประกอบ คือ ความสามารถในการอ่านออกเสียง และความเข้าใจในการอ่าน โดยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนเข้าร่วมโปรแกรม พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 45.10 และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.90 แต่เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้ว พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 51.20 และนักเรียนที่ไม่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเท่ากับ 41.55 และเมื่อพิจารณาคะแนนความเข้าใจในการอ่าน พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าร่วมโปรแกรมเท่ากับ 11.55 และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเท่ากับ 10.90 แต่เมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรมแล้วพบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นเป็น 15.35 และนักเรียนที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมมีคะแนนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 11.75

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระสมทบ และความสามารถในการอ่านออกเสียง ความเข้าใจในการอ่าน เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก เนื่องจากทุกตัวแปรมีระดับการวัดอัตราภาค (Interval scale) จึงใช้การทดสอบค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's correlation) รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระสมทบ และความสามารถในการอ่านออกเสียง ความเข้าใจในการอ่าน เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 การเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม	1								
2 ความสามารถในการอ่านออกเสียง (ก่อนการทดลอง)	.312*	1							
3 ความสามารถในการอ่านออกเสียง (หลังการทดลอง)	.346*	.817**	1						
4 ความเข้าใจในการอ่าน (ก่อนการทดลอง)	.070	.561**	.664**	1					
5 ความเข้าใจในการอ่าน (หลังการทดลอง)	.358*	.652**	.760**	.820**	1				
6 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก (ก่อนการทดลอง)	.323*	.186	.248	.300*	.401**	1			
7 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก (หลังการทดลอง)	.628**	.327*	.308*	.212	.456**	.724**	1		
8 พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก	.463**	.291*	.256	.168	.342*	.344*	.572**	1	
9 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล	.271*	.239	.177	.155	.251	.608**	.651**	.466**	1

จากตาราง 4 ผลปรากฏว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ($r = .346^*$) และความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .817^{**}$) ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ($r = .358^*$) ความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .652^{**}$) และความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .760^{**}$) และความเข้าใจในการอ่านก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .820^{**}$) ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ($r = .628^{**}$) ความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .327^*$) และความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .308^*$) และความเข้าใจในการอ่านหลังการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .456^{**}$) และเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .724^{**}$) ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม

สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม ($r = .463^{**}$) ความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .291^*$) และความเข้าใจในการอ่านหลังการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .342^*$) เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .344^*$) และเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .572^{**}$) ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม

สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ตัวแปรอิสระสมทบ และความสามารถในการอ่านออกเสียง ความเข้าใจในการอ่าน เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก เนื่องจากทุกตัวแปรมีการวัดอัตราภาค (Interval scale) จึงใช้การทดสอบค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's correlation) โดยจำแนกตามกลุ่มเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร จำแนกตามกลุ่มที่เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7	8
1 ความสามารถในการอ่านออกเสียง (ก่อนการทดลอง)	1	.852**	.695**	.744**	-.073	.115	.189	.192
2 ความสามารถในการอ่านออกเสียง (หลังการทดลอง)	.646**	1	.696**	.793**	.152	.225	.090	.114
3 ความเข้าใจในการอ่าน (ก่อนการทดลอง)	.362	.687**	1	.904**	.110	.261	.063	.046
4 ความเข้าใจในการอ่าน (หลังการทดลอง)	.361	.617**	.789**	1	.138	.356	.084	-.061
5 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก (ก่อนการทดลอง)	.325	.178	.458*	.505*	1	.703**	-.185	.340
6 เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก (หลังการทดลอง)	.292	.076	.214	.339	.722**	1	.059	.448*
7 พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก	.140	.171	.305	.440*	.712**	.770**	1	.079
8 การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผล	.159	.075	.234	.409*	.717**	.750**	.825**	1

จากตาราง 5 ผลปรากฏว่า ในกลุ่มเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .646^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .617^{**}$) และความเข้าใจในการอ่านก่อนการเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .789^{**}$) ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .722^{**}$) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม

สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .440^{*}$) เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .712^{**}$) และเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .770^{**}$) ทุกตัวมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ในกลุ่มไม่ได้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ ความเข้าใจในการอ่านก่อนเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .696^{**}$) ความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรม ($r = .793^{**}$)

โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรม ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล ($r = .448^{*}$) โดยมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม ไม่พบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่านและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) เพื่อทดสอบผลของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก และผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนหลังร่วมโปรแกรม โดยให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนก่อนเข้าร่วมโปรแกรม เป็นตัวแปรควบคุม

ในการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวทำนาย ที่มีต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรมด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนได้แก่

รูปแบบในขั้นที่ 1 ใส่ตัวทำนายคือ ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

รูปแบบในขั้นที่ 2 ตัวทำนายคือ ตัวแปรในรูปแบบที่ 1 ร่วมกับการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม

รูปแบบในขั้นที่ 3 ตัวทำนายคือ ตัวแปรในรูปแบบที่ 2 ร่วมกับ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล

ทั้งนี้ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการแปลงคะแนนที่ใช้ในการวิเคราะห์ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ได้ ผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้นของความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

ตัวทำนาย	รูปแบบที่ 1			รูปแบบที่ 2			รูปแบบที่ 3		
	b	β	t	b	β	t	b	β	t
ค่าคงที่	.00		.00	-.10		-.75	-.10		-.73
ความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	.82	.82	8.72**	.78	.78	7.97*	.79	.79	7.86**
การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม				.20	.10	1.03	.21	.11	1.04
การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมxการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล							-.03	-.02	-.24
R ²	.667			.676			.677		
F	76.07**			38.63**			25.12**		
R ² change	-			.009			.001		
F change	-			1.06			.06		

ตาราง 6 พบว่าในรูปแบบที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรควบคุมได้แก่ ความสามารถในการอ่านออกเสียงก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อธิบายความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรม ได้เท่ากับร้อยละ 66.7 ทั้งนี้ในรูปแบบที่ 2 ที่เพิ่มอิทธิพลของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม พบว่า ค่าอำนาจในการทำนายเท่ากับ ร้อยละ 67.6 เพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่ 1 ร้อยละ .9 อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่า การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมไม่ส่งผลให้เกิดความแตกต่างของระดับความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรม หรือสรุปได้ว่า โปรแกรมดังกล่าวไม่มีผลต่อความแตกต่างของความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ต่อมาเมื่อวิเคราะห์รูปแบบที่ 3 โดยเพิ่มอิทธิพลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล พบว่า ค่าอำนาจในการทำนายเท่ากับ ร้อยละ 67.7 เพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่สอง ร้อยละ .1 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่ 3 นั้น อธิบายความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังร่วมโปรแกรมไม่แตกต่างจากรูปแบบที่ 2

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า โปรแกรมดังกล่าวไม่มีผลต่อความแตกต่างของความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียนหลังเข้าร่วมโปรแกรม และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลที่มีต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

ในการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวทำนาย ที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรมด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนได้แก่

รูปแบบในขั้นที่ 1 ใส่ตัวทำนายคือ ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ความเข้าใจในการอ่านก่อนเข้าร่วมโปรแกรม

รูปแบบในขั้นที่ 2 ตัวทำนายคือ ตัวแปรในรูปแบบที่ 1 ร่วมกับการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม

รูปแบบในขั้นที่ 3 ตัวทำนายคือ ตัวแปรในรูปแบบที่ 2 ร่วมกับ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล

ทั้งนี้ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการแปลงคะแนนที่ใช้ในการวิเคราะห์ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ได้ ผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตาราง 7

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้นของความเข้าใจในการอ่านหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

ตัวทำนาย	รูปแบบที่ 1			รูปแบบที่ 2			รูปแบบที่ 3		
	b	β	t	b	β	t	b	β	t
ค่าคงที่	.00		.00	-.30		-2.67	-.30		-2.73
ความเข้าใจในการอ่านก่อนเข้าร่วมโปรแกรม	.82	.82	8.84**	.80	.80	9.98*	.78	.78	9.80**
การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม				.60	.30	3.77*	.55	.28	3.52**
การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมxการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล							.17	.13	1.56
R ²		.673			.764			.779	
F		78.19**			59.83**			42.24**	
R ² change		-			.091			.015	
F change		-			14.24**			2.43	

ตาราง 7 พบว่าในรูปแบบที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรควบคุมได้แก่ ความเข้าใจในการอ่านก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อธิบายความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรม เท่ากับร้อยละ 67.3 ทั้งนี้ในรูปแบบที่ 2 ที่เพิ่มอิทธิพลของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม พบว่า ค่าอำนาจในการทำนายเท่ากับร้อยละ 76.4 เพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่ 1 ร้อยละ 9.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมส่งผลให้เกิดความแตกต่างของระดับความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรม หรือสรุปได้ว่า โปรแกรมดังกล่าวมีผลต่อความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ต่อมาเมื่อวิเคราะห์รูปแบบที่ 3 โดยเพิ่มอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล พบว่า ค่าอำนาจในการทำนายเท่ากับร้อยละ 77.9 เพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่ 2 ร้อยละ 1.5 ซึ่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่ 3 นั้นอธิบายความเข้าใจในการอ่านหลังร่วมโปรแกรมได้ไม่แตกต่างจากรูปแบบที่ 2 และสรุปได้ว่า ไม่พบปฏิสัมพันธ์ของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

สรุปได้ว่า รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมในการอธิบายความเข้าใจในการอ่านหลังเข้าร่วมโปรแกรม โดยสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม มีค่าเท่ากับ .60 ($\beta = .30, t = 3.77$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) เพื่อทดสอบผลของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก และผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล ที่มีต่อเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยให้เจตคติต่อการอ่านนิทานรวมกับลูกก่อนเข้าร่วมโปรแกรม เป็นตัวแปรควบคุม

ในการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวทำนาย ที่มีต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรมด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนได้แก่

รูปแบบในขั้นที่ 1 ใส่ตัวทำนายคือ ตัวแปรควบคุม ได้แก่ เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนร่วมโปรแกรม

รูปแบบในขั้นที่ 2 ตัวทำนายคือ ตัวแปรในรูปแบบที่ 1 ร่วมกับการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม

รูปแบบในขั้นที่ 3 ตัวทำนายคือ ตัวแปรในรูปแบบที่ 2 ร่วมกับ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล

ทั้งนี้ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการแปลงคะแนนที่ใช้ในการวิเคราะห์ให้อยู่ในรูปแบบคะแนนมาตรฐานเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ได้ ผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้นของเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

ตัวทำนาย	รูปแบบในขั้นที่ 1			รูปแบบในขั้นที่ 2			รูปแบบในขั้นที่ 3		
	b	β	t	b	β	t	b	β	t
ค่าคงที่	.00		.00	-.43		-3.35**	-.49		-
เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนร่วมโปรแกรม									4.13**
การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม	.72	.72	6.47**	.58	.58	6.09**	.40	.40	3.77**
การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมxการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล				.87	.44	4.61**	.88	.44	5.13**
							.41	.31	3.00**
R ²		.524			.698			.758	
F		41.82**			42.68**			37.63**	
R ² change		-			.174			.061	
F change		-			21.25**			9.02**	

ตาราง 8 พบว่าในรูปแบบที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยตัวแปรควบคุมได้แก่ เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนร่วมโปรแกรม อธิบายเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังร่วมโปรแกรม เท่ากับร้อยละ 52.4 ทั้งนี้ในรูปแบบที่ 2 ที่เพิ่มอิทธิพลของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม พบว่า ค่าอำนาจในการทำนายเท่ากับ ร้อยละ 69.8 เพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่ 1 ร้อยละ 17.4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการควบคุมผลที่เกิดจากเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนร่วมโปรแกรม แล้วการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมยังส่งผลให้เกิดความแตกต่างของระดับเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม หรือสรุปได้ว่า โปรแกรมดังกล่าวทำให้เกิดความแตกต่างของเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม

ต่อมาเมื่อวิเคราะห์รูปแบบที่ 3 โดยเพิ่มอิทธิพลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล พบว่า ค่าอำนาจในการทำนายเท่ากับ ร้อยละ 75.8 เพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่ 2 ร้อยละ 6.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบ

ที่ 3 นั้นอธิบายเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังร่วมโปรแกรมได้เพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่ 2 และสรุปได้ว่า พบปฏิสัมพันธ์ของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลที่มีต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

ดังนั้นจึงใช้รูปแบบที่ 3 ในการอธิบายเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม โดยสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม ที่มีค่าเท่ากับ .88 ($\beta = .44$, $t = 5.13$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมxการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล ที่มีค่าเท่ากับ .41 ($\beta = .31$, $t = 3.00$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และสรุปได้เป็นสมการทำนาย คือ $Att2 = -.49 + .40Att1 + .88Pro + .41Par * Pro$

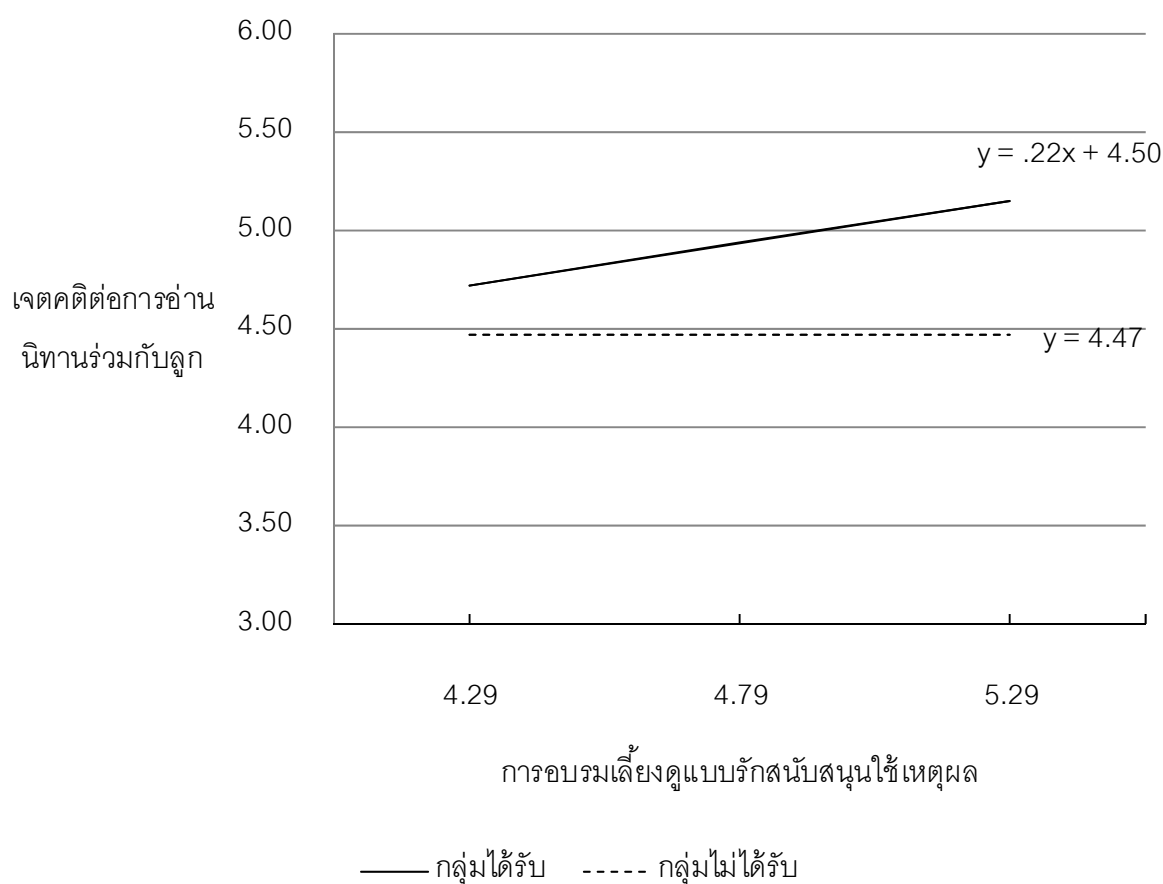
เมื่อ Att1 หมายถึงเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนร่วมโปรแกรม

Att2 หมายถึงเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังร่วมโปรแกรม

Pro หมายถึง การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม

Par หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล

ทั้งนี้ผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลที่มีต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรมได้แสดงให้เห็นในภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ระดับเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ในแต่ละระดับของการอบรมเลี้ยงดู โดยจำแนกตามกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม

ภาพประกอบ 2 ผู้วิจัยนำสมการพยากรณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ และแทนค่าเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนร่วมโปรแกรมด้วยค่าเฉลี่ย เพื่อแสดงให้เห็นถึงอิทธิพลหลักของการเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม และอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ของการเข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลเท่านั้น จึงได้เป็นสมการดังนี้

$Y = -.49 + .40$ (เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกก่อนร่วมโปรแกรม) $+ .88$ (เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วม) $+ .41$ (เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วม $\times$ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล)

ทั้งนี้คะแนนที่ได้จะเป็นค่าคะแนนมาตรฐาน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนดังกล่าวแปลงค่ากลับเป็นคะแนนดิบและแสดงในแผนภาพดังกล่าว ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ระดับเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม ที่คำนวณจากรูปแบบการอธิบายเจตคติต่อการอ่านนิทานหลังเข้าร่วมโปรแกรมตามผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรม ผู้ปกครองที่มีคะแนนการอบรมเลี้ยงดูสูงกว่า จะมีเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงกว่าผู้ปกครองที่เข้าร่วมโปรแกรมแต่มีคะแนนการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลต่ำกว่า กล่าวได้ว่า

โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีประสิทธิผลสูงกว่าในการสร้างเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกในกลุ่มผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลสูง

ในการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวทำนาย ที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน ได้แก่

รูปแบบในขั้นที่ 1 ใส่ตัวแปรทำนายคือ การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม

รูปแบบในขั้นที่ 2 ตัวทำนายคือ ตัวแปรในรูปแบบที่ 1 ร่วมกับ ปฏิสัมพันธ์ระหว่าง การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล

ทั้งนี้ก่อนการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการแปลงคะแนนที่ใช้ในการวิเคราะห์ให้อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐานเพื่อให้สามารถวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ได้ ผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้นของพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

ตัวทำนาย	รูปแบบในขั้นที่ 1			รูปแบบในขั้นที่ 2		
	B	β	t	B	β	t
ค่าคงที่	-.46		-2.28*	-.46		-2.54*
การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม	.91	.46	3.22**	.77	.39	2.96**
การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมx การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล				.56	.42	3.20**
R^2	.215			.385		
F	10.38**			11.59**		
R^2 Change	.215			.171		
F Change	10.38**			10.27**		

ตาราง 9 ค่าอำนาจในการทำนาย พบว่าในรูปแบบที่ 1 ซึ่งประกอบด้วยการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม พบว่า ค่าอำนาจในการทำนายเท่ากับ ร้อยละ 21.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมยังส่งผลให้เกิดความแตกต่างของระดับพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก หรือสรุปได้ว่า โปรแกรมดังกล่าวทำให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

ต่อมาเมื่อวิเคราะห์รูปแบบที่ 2 โดยเพิ่มอิทธิพลสัมพัทธ์ของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล พบว่า ค่าอำนาจในการทำนายเท่ากับ ร้อยละ 38.5 เพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่ 1 ร้อยละ 17.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่ารูปแบบที่ 2 นั้นอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกเพิ่มขึ้นจากรูปแบบที่ 1 และสรุปได้ว่า พบปฏิสัมพันธ์ของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

ดังนั้นจึงใช้รูปแบบที่ 2 ในการอธิบายพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม มีค่าเท่ากับ .77 ($\beta = .39, t = 2.96$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นเดียวกับปฏิสัมพันธ์ของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนที่มีค่าเท่ากับ .56 ($\beta = .42, t = 3.20$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

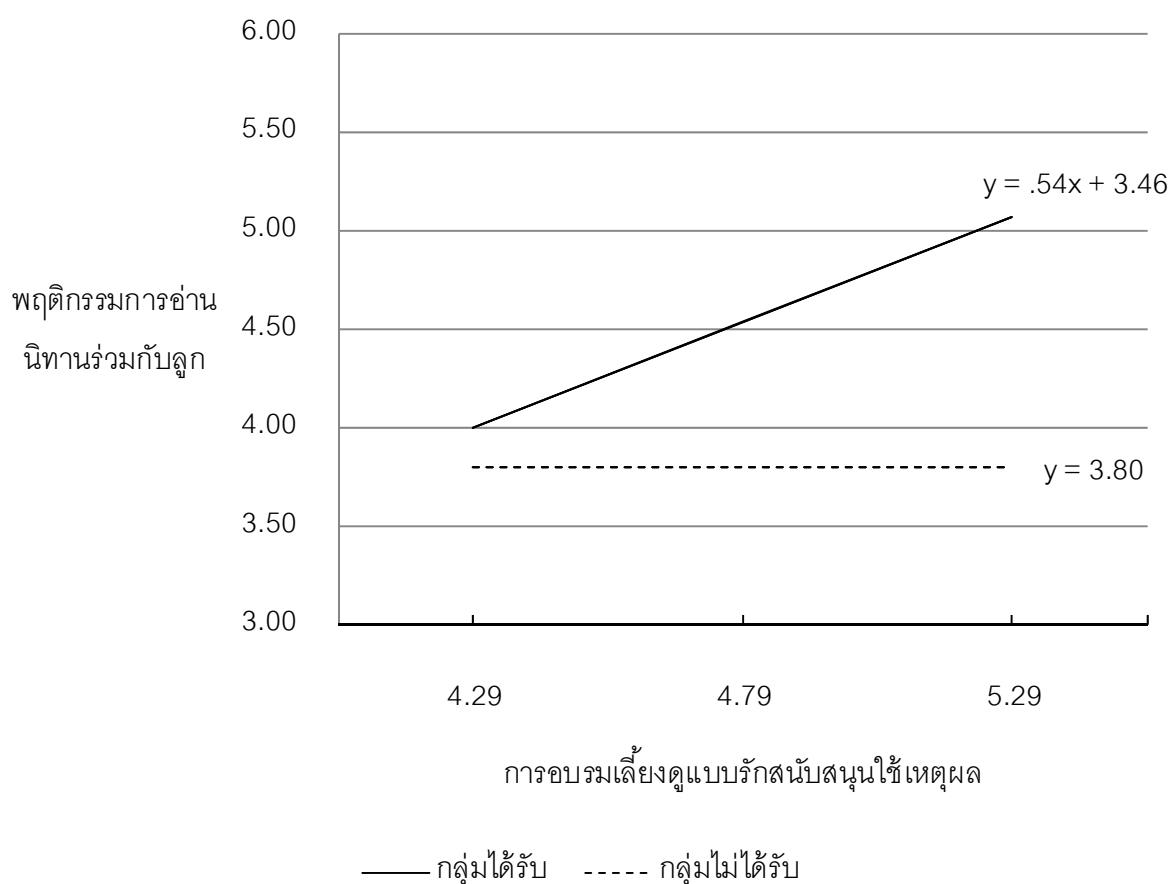
และสรุปได้เป็นสมการทำนาย คือ $Beh = -.46 + .77Pro + .56Par * Pro$

เมื่อ Beh หมายถึงพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

Pro หมายถึง การเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรม

Par หมายถึง การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล

ทั้งนี้ผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่างระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรมได้แสดงให้เห็นในภาพประกอบ 3

ภาพประกอบ 3 คะแนนพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกที่ได้จากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอย
พหุคูณแบบมีลำดับขั้น ในแต่ละระดับของการอบรมเลี้ยงดู โดยจำแนกตามกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรม

จากภาพประกอบ 3 ผู้วิจัยนำสมการพยากรณ์ที่ได้จากการวิเคราะห์ เพื่อแสดงให้เห็นถึง
อิทธิพลหลักของการเข้าร่วมโปรแกรมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม และอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ของการเข้า
ร่วมโปรแกรมและไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลเท่านั้น จึงได้
สมการดังนี้

$Y = -.46 + .77 (\text{เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วม}) + .56 (\text{เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วม} \times \text{การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผล})$

ทั้งนี้คะแนนที่ได้จะเป็นค่าคะแนนมาตรฐาน ผู้วิจัยจึงนำคะแนนดังกล่าวแปลงค่ากลับเป็น
คะแนนดิบและแสดงในแผนภาพดังกล่าว ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ระดับพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก
หลังเข้าร่วมโปรแกรม ที่คำนวณจากรูปแบบการอธิบายพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วม
โปรแกรม ตามผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ จะเห็นได้ว่า ในกลุ่มผู้ปกครองที่เข้าร่วม
โปรแกรมที่มีการอบรมเลี้ยงดูสูงกว่า จะมีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงกว่าผู้ปกครองที่เข้าร่วม
โปรแกรมแต่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลต่ำกว่า กล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพของโปรแกรม

ส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ในการสร้างพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกจะเพิ่มขึ้นเมื่อผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลสูง

ในการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรทำนายคือ เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังเข้าร่วมโปรแกรม ที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกด้วยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอย (Simple Regression) ผลการวิเคราะห์ได้แสดงไว้ในตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยของพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังการเข้าร่วมโปรแกรม

ตัวแปร	b	β	t
ค่าคงที่	-.68		-.59
เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังร่วมโปรแกรม	1.04	.57	4.30
R^2	.328		
F	18.53**		

ตาราง 10 ค่าอำนาจในการทำนายของเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังร่วมโปรแกรม ที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกหลังร่วมโปรแกรม พบว่า ค่าอำนาจในการทำนายเท่ากับ ร้อยละ 32.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกส่งผลให้เกิดความแตกต่างของระดับพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก หรือสรุปได้ว่า เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกทำให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ซึ่งโปรแกรมดังกล่าวมุ่งส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกแก่ผู้ปกครอง และพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยงานวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย 4 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อเจตคติและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง 3) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ของการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกและการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลที่มีต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน 4) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการเข้าร่วมและไม่เข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก และการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลที่มีต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกและพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เป็นผู้ปกครองและนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2553 โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง จำนวน 40 คู่ รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ จำนวน 1 ชุด 2) แบบวัดตัวแปร 4 ฉบับ ซึ่งได้แก่ แบบวัดการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผล แบบวัดเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก แบบวัดพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ซึ่งลักษณะเครื่องมือเป็นประเภทประเมินรวมค่า (Summated rating scale) มีมาตรวัด 6 หน่วย และแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือก (Multiple choice) 1 ฉบับ และแบบทดสอบความสามารถในการอ่านออกเสียง ซึ่งลักษณะเครื่องมือเป็นแบบประเมินการอ่านออกเสียง ค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบวัดทั้งหมดอยู่ระหว่าง .76 -.97

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล 1) หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์ (Pearson's correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา 2) ใช้การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณแบบมีลำดับขั้น (Sequential Multiple Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลหลักและอิทธิพลปฏิสัมพันธ์ของโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอน

ภาษาธรรมชาติ ที่มีต่อระดับความสามารถในการอ่าน เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 – 5 และวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอย (Simple Regression) เพื่อทดสอบอิทธิพลของเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ที่มีต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การที่ผู้ปกครองเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ไม่ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม แต่ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม
2. การเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ส่งผลให้ผู้ปกครองมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มที่ไม่ได้เข้าร่วมโปรแกรม
3. ผู้ปกครองที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูง มีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงตามไปด้วย
4. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ไม่มีประสิทธิผลต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน เมื่อผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลแตกต่างกัน
5. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีประสิทธิผลสูงต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครอง เมื่อผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาก เมื่อเทียบกับผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลน้อยกว่า

อภิปรายผลตามสมมติฐาน

อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 1

สมมติฐานที่ 1 กล่าวว่า “การเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ส่งผลให้ความสามารถในการอ่านของนักเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโปรแกรม” ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 ในบางส่วน เนื่องจากการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ไม่ส่งผลต่อความสามารถในการอ่านออกเสียงของนักเรียน อาจเป็นเพราะผู้ปกครองเน้นเรื่อง การชวนลูกอ่านหนังสือนิทาน การอ่านกับลูก การชี้ชวนดู

ภาพ อธิบายเรื่องราวและภาพต่างๆ และทำกิจกรรมกับลูกมากกว่าที่จะเน้นเรื่องการออกเสียงของลูกก็เป็นได้ ซึ่งจากงานวิจัยที่ศึกษาของปิยนันต์ คล้ายจันทร์ (2547) ที่ศึกษาผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยşikข์นานาชาติ จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2545 จำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม 8 คน กลุ่มทดลองจะได้รับการเสนอแม่แบบ โดยการเปิดเทปบันทึกเสียงการอ่านคำแล้วให้นักเรียนอ่านตามรวมถึงอ่านออกเสียงที่ถูกต้องชัดเจนทีละคำ แล้วให้นักเรียนอ่านตามครู ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยถูกต้องมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากผลงานวิจัยข้างต้นกล่าวได้ว่าการสอนอ่านออกเสียงจำเป็นต้องอ่านออกเสียงอย่างชัดเจน ถูกต้อง การสอนจึงจะมีประสิทธิภาพมากที่สุด

สำหรับการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่ากลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโปรแกรม เนื่องจากโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกกิจกรรมสร้างจากแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ซึ่งเป็นแนวการสอนที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เด็กได้ค้นหาความหมายของเรื่อง การอ่านหรือเล่าเรื่องที่นำเสนอให้เด็กฟังเสมอ ๆ เลือกเรื่องที่นำเสนอ ผ่งคติสอนใจหรือมีแบบแผนการใช้ภาษาที่ดี จะช่วยให้เด็กเกิดความเข้าใจและนำไปใช้ในการเรียน หรือช่วยในการทำความเข้าใจในการอ่านได้ดียิ่งขึ้น ดังนั้น โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกนั้น ช่วยพัฒนาระดับความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สอดคล้องกับศิริรัตน์ สีนประจักษ์ผล (2537) กล่าวว่า การทำกิจกรรมโดยการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอ่านวรรณกรรมให้เด็กฟัง มีการปฏิสัมพันธ์กับเด็ก ช่วยให้เกิดการพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้น

อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 2-3

สมมติฐานที่ 2 กล่าวว่า “การเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ส่งผลให้ผู้ปกครองมีเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงขึ้นกว่ากลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโปรแกรม” และสมมติฐานที่ 3 กล่าวว่า “ผู้ปกครองที่มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก สูง ส่งผลให้ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงตามไปด้วย”

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2-3 กล่าวคือ การเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ส่งผลให้ผู้ปกครองมีเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกมีสูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโปรแกรม ทั้งนี้เพราะโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีการส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ซึ่งเป็นกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง ผู้วิจัยนำแนวการเปลี่ยนเจตคติของแมกไกวร์ (McGuire) มาใช้ในการส่งเสริมเจตคติของผู้ปกครองต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ซึ่งจะช่วยให้ผู้ปกครองมีเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกเพิ่มขึ้น ผลที่ได้ในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของแสวง

ทวิคูณ (2538) ที่การฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาวิธีที่มีประสิทธิภาพสูงในการพัฒนาจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษา โดยใช้รูปแบบกิจกรรมฝึกอบรมเจตคติตามแนวคิดของแมคไกวร์ (McGuire) ด้วยการเสริมสร้างจิตลักษณะ 2 ประการคือ ทศนคติที่ดีต่อการไม่ทะเลาะวิวาท และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตน กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนอาชีวศึกษา เพศชาย พบว่า ผลการฝึกอบรมเจตคติตามวิธีของแมคไกวร์สามารถพัฒนากลุ่มตัวอย่างให้มีเจตคติที่ดีต่อการไม่ทะเลาะวิวาทสูงขึ้นได้

การเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกส่งผลให้ผู้ปกครองมีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงกว่าผู้ปกครองกลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโปรแกรม ทั้งนี้เพราะจากการวิเคราะห์ข้อมูล เจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกส่งผลต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก เมื่อมีเจตคติที่เพิ่มขึ้นดังนั้นก็จะมีพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้นไปด้วย ผลสอดคล้องกับพรเทพ เสถียรนพแก้ว (2543). ศึกษาผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำของนักเรียนประถมศึกษา โดยแนวคิดของแมคไกวร์ (McGuire) ในการพัฒนาเจตคติและพฤติกรรม กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำ มีเจตคติและพฤติกรรมการอนุรักษ์น้ำสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง เมื่อสิ้นสุดการอบรมและเมื่อสิ้นสุดการอบรมแล้ว 1 เดือน นอกจากนี้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ในขั้นตอนของการประชุมได้มีการฝึกอ่านตามวิธีการของโปรแกรมเพื่อให้ผู้ปกครองสามารถนำไปปฏิบัติร่วมกับลูกที่บ้านได้อย่างถูกวิธี และในการนำนิทานไปอ่านร่วมกับลูกที่บ้าน มีข้อกำหนดให้อ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้าน อย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ซึ่งผู้วิจัยติดตามผลการทำกิจกรรมทุกสัปดาห์ เพื่อกระตุ้นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ดังนั้นผู้ปกครองกลุ่มที่เข้าร่วมโปรแกรมจึงมีพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกมากกว่าผู้ปกครองในกลุ่มที่ไม่เข้าร่วมโปรแกรม

อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 4

สมมติฐานที่ 4 กล่าวว่า “โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีประสิทธิภาพต่อความสามารถในการอ่านของนักเรียนสูง เมื่อผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมาก เมื่อเทียบกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบดังกล่าวน้อยกว่า”

ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมติฐาน 4 กล่าวคือ นักเรียนที่เข้าร่วมการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลในระดับที่ต่างกัน เมื่อเข้าร่วมโปรแกรมก็ไม่ได้ส่งผลให้ระดับความสามารถในการอ่านออกเสียงและความเข้าใจในการอ่านต่างกันไปด้วย แสดงว่า โปรแกรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเหมาะสมที่จะใช้ส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน ไม่ว่านักเรียนจะเข้าร่วมการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลมากหรือน้อย นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนใช้เหตุผลนั้น เป็นลักษณะการปฏิบัติของผู้ปกครองที่มีต่อเด็กในเรื่องต่างๆ ไป แต่ไม่ได้เป็นเทคนิคเฉพาะที่ช่วยในการ

ส่งเสริมความสามารถในการอ่านของเด็ก ขณะที่ความสามารถในการอ่าน ถือเป็นทักษะทางภาษาที่ต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างถูกวิธีและอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลตามสมมติฐานที่ 5

สมมติฐานที่ 5 กล่าวว่า “โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก มีประสิทธิผลต่อเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และต่อพฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกของผู้ปกครองสูง เมื่อผู้ปกครองมีระดับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลมาก เมื่อเทียบกับผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบดังกล่าวน้อยกว่า”

ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5 กล่าวได้ว่า ผู้ปกครองที่มีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลมาก โดยการให้ความรัก ความอบอุ่น เอาใจใส่ ให้การสนับสนุน มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของเด็ก มีความเสมอต้นเสมอปลาย มีความชัดเจนในการให้รางวัลต่อพฤติกรรมที่ต้องการส่งเสริมและการลงโทษต่อพฤติกรรมที่ต้องการระงับ ย่อมจะยิ่งเห็นประโยชน์ของการอ่านร่วมกับลูก พอใจและพร้อมที่จะอ่านร่วมกับลูก ซึ่งแสดงถึงการมีเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก และทำให้พฤติกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกสูงขึ้น เมื่อได้รับการชี้แนะจากโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ซึ่งมีการส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกควบคู่ไปด้วย ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการได้รับ โปรแกรมกับการอบรมเลี้ยงดูดังงานวิจัยของธนรัตน์ เก่งสกุล (2548) ที่ศึกษา อิทธิพลของการเขียนชักจูงตนเอง และการได้รับสารชักจูงที่มีต่อความตั้งใจเรียนใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลมากที่สุดที่ได้รับสารชักจูง เป็นผู้ที่มีความเจตคติที่ดีต่อการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลน้อย พบในกลุ่มรวมและ 15 กลุ่มย่อย

ข้อจำกัดของงานวิจัย

เนื่องจากการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง เป็นการขออาสาสมัครผู้ปกครองและนักเรียนเข้าร่วมโครงการ ประกอบกับการจัดกิจกรรมในโปรแกรมกระทำในวันเสาร์-อาทิตย์ จึงมีผู้ปกครองสมัครร่วมโครงการไม่มาก เพราะผู้ปกครองบางท่านทำงานวันเสาร์-อาทิตย์ด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้จากการอาสาสมัคร จึงทำให้ผู้เข้าร่วมวิจัยมีจำนวนไม่มากนัก ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงขอเสนอให้ครูในโรงเรียนเป็นผู้ทำวิจัยเอง โดยนำโครงการส่งเสริมการอ่านนิทาน เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้ปกครองในโอกาสที่มีการประชุมผู้ปกครองก็

จะทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนมากขึ้น และผลการวิจัยที่ได้ใหม่ก็จะเป็นการยืนยันผลการวิจัยนี้ด้วย

2. กิจกรรมในกลุ่มทดลอง ผู้ปกครองต้องสละเวลาในการอ่านนิทานร่วมกับลูก แต่เนื่องจากภาระหน้าที่อื่นๆ ทำให้ผู้ปกครองบางท่านไม่สามารถทำกิจกรรมตามโปรแกรมได้อย่างเต็มที่ อาจส่งผลให้ระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปจึงขอเสนอให้ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยคัดเลือกผู้ปกครองที่สามารถทำกิจกรรมการอ่านกับลูกอย่างสม่ำเสมอได้

3. งานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งยังควรเพิ่มการศึกษาพฤติกรรมรักการอ่านของนักเรียนด้วย เพื่อเป็นประโยชน์แก่นักเรียนในการแสวงหาความรู้นอกห้องเรียนและตลอดชีวิตต่อไปด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการประยุกต์ใช้ผลการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนสามารถนำชุดกิจกรรม คือ โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ไปใช้ในการประชุมหรืออบรมผู้ปกครอง โดยเรียงตามลำดับวิธีการที่ปรากฏ คือ สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับที่มา ประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ส่งเสริมเจตคติ รวมถึงแนะนำและฝึกฝนการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ อีกทั้งควรแนะนำให้ผู้ปกครองมีการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนให้เหตุผลควบคู่ไปด้วย ซึ่งจะส่งผลให้โปรแกรมนี้นี้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการที่ผู้ปกครองจะมีเจตคติที่ดีต่อการอ่านร่วมกับลูก และมีพฤติกรรมการอ่านกับลูกมากขึ้น

2. ครูสามารถนำกิจกรรมการอ่านนิทาน ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ มาปรับใช้กับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ และดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

3. ผู้ปกครองสามารถนำกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ไปใช้กับลูกที่บ้าน โดยสามารถใช้นิทานอื่นๆ ที่น่าสนใจและเหมาะสมกับวัยของเด็กประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ได้

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2529). *การรณรงค์เพื่อส่งเสริมนิสัยรัก การอ่าน* ตุลาคม - ธันวาคม 2528. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กัลยา ขวนมาลัย. (2539). *การอ่านเพื่อชีวิต*. พิมพ์ลักษณ์ กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- เกริก ยุ้นพันธ์. (2539). *การเล่านิทาน*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ขวัญนุช บุญอยู่สง. (2546). *การส่งเสริมทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โดยการเล่า “นิทานคณิต”*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- งามตา วนินทานนท์. (2534). *จิตวิทยาสังคม*. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- งามตา วนินทานนท์. (2535). *จิตวิทยาสังคม*. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- งามตา วนินทานนท์ และคณะ. (2551). *การพัฒนาจิตลักษณะและทักษะการอบรมเลี้ยงดูเด็กแก่ ผู้ปกครองเพื่อเสริมสร้างนิสัยรักการเรียนรู้ของนักเรียนในช่วงชั้นที่ 2*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จันทจิรา เสงี่ยม. (2551). *การศึกษาความถนัดทางการเรียนด้านภาษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความเชื่อมั่นตนเอง การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมสั่งสอนของครูที่ส่งผลต่อความสามารถ ในการแก้ปัญหาในชีวิตของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. (2538). *ทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรม: การพยากรณ์ และการเปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- จินตนา ใบชูภาษี. (2534). *การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ฉวีวรรณ นิติกาล. (2549). *การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาแบบธรรมชาติที่มีผลต่อความสามารถ ด้านการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย) เพชรบุรี: มหาวิทยาลัยเพชรบุรี.
- ฉันทนา ภาคบงกช. (2537). *ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย*. ใน ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการศึกษา ปฐมวัย หน่วยที่ 8 นนทบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เชิษฐศรี วิวิธศิริ. (2534). *จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- ณรงค์ ทองปาน. (2526). *การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก*. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 250. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. (2531). *ชุดฝึกอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยมและจริยธรรมของข้าราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานข้าราชการพลเรือน.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2524). *ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวกับสุขภาพจิตและจริยธรรมของนักเรียนวัยรุ่น*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 26. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน; อรพินท์ ชูชม; และงามตา วนันทานนท์. (2528). *ปัจจัยทางจิตนิเวศที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (รายงานการวิจัยฉบับที่ 32).
- ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์, ไพทยา มีสัจย์ และคณะ (2545). *การอบรมเลี้ยงดูที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารในครอบครัวและความสามารถในการใช้ภาษาของเด็กในครอบครัว 2 ประเภท*. กรุงเทพฯ: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดุยฉวี โยเหลา. (2535). *รายงานการวิจัย เรื่องการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทยโดยการวิเคราะห์ห้เมต้า*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ทวีศักดิ์ บุญทน. (2534). *การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้การสอนแบบโครงสร้างระดับย่อยกับการสอนตามคู่มือครู*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธนรัตน์ เก่งสกุล. (2548). *อิทธิพลของการเขียนชั่งกึ่งตนเองและการได้รับสารชั่งกึ่งที่มีผลต่อความตั้งใจใฝ่รู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- บังอร พานทอง. (2534, มีนาคม). *ทำอย่างไรเด็กจึงจะรักการอ่านและการเรียนภาษา*. *วารสาร มศว ปทุมวัน*. 15: 70-78.
- บังอร พานทอง. (2540). *ปรัชญาการสอนภาษาแบบเน้นพื้นฐานประสบการณ์ = Whole language approach*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บันลือ พฤษะวัน. (2534). *มิติใหม่ในการสอนอ่าน*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- บุญตานันทะกุล. (2546). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการอ่านของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุษนิษฐ์ สมญาประเสริฐ. (2551). ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการเล่นเกมที่มีผลต่อ
การรักการอ่านของเด็กปฐมวัย. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ปิยนันต์ คล้ายจันทร์. (2547). ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการอ่านภาษาไทยของ
นักเรียนต่างชาติชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนไทยşikจันนาชาติ จังหวัดสมุทรปราการ.
สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ประเทิน มหาจันทร์. (2523). การสอนอ่านเบื้องต้น กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตบางเขน.
- พรเทพ เสถียรนพเก้า. (2543). ผลการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจตคติต่อการอนุรักษ์น้ำของนักเรียน
ประถมศึกษา. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรีย์ ผลโยธิน. (2537, ตุลาคม). พัฒนาภาษาแบบธรรมชาติในวัยอนุบาล. รักลูก. 1: 195-196.
- พัฒนศรี ไชยยันบุรณ์. (2538). การทดลองใช้พฤติกรรมคาดหวังของครู ผู้ปกครอง ประกอบการสอน
ซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่าน อัดมโนทัศน์ และความสนใจในวิชาภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ:
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไพพรรณ อินทนิล. (2534). เทคนิคการเล่านิทาน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- มยุรี กันทะลือ. (2543). ศึกษาผลการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติต่อ
พัฒนาการด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กปฐมวัยที่พูดภาษาถิ่น. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.
(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร; และคณะ. (2539). ปัจจัยที่อิทธิพลต่อการมีวินัย. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัย
พฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิไล มาศจรัส. (2539). เทคนิคการเขียนการเล่านิทานสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: มิติใหม่.
- วัฒนา พาผล. (2551). การวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีต่อความใฝ่รู้ใฝ่เรียนของ
นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา).
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ศศิประภา พงศ์ไทย. (2542). *การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมการสอนภาษาธรรมชาติสำหรับครูอนุบาล โดยใช้วิธีไตร่ตรองสารนิทัศน์*. วิทยานิพนธ์ ก.ม. (วิชาการศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริรัตน์ สีนประจักษ์ผล. (2537, เมษายน). “อ่านหนังสือให้เด็กฟัง เพิ่มพลังพัฒนาเด็ก” *วารสาร ปาริชาติ*. 8(1): 23-25.
- สุกรรงค์ อินทวนห์. (2552). *ปัจจัยเชิงสาเหตุทางจิตสังคมและปัจจัยเชิงผลด้านการจัดการกับความเครียดของพฤติกรรมรักการอ่านในนักเรียนวัยรุ่น*. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมคิด บุญบูรณ์. (2546). *การศึกษาความสามารถด้านการอ่านภาษาไทยของเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยวิธีการสอนอ่านตามแบบ*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมจิตร เฉลิมสุวิวัฒนาการ. (2530). *การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับและไม่ได้รับบริการส่งเสริมการอ่านของห้องสมุด*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). *แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). *รายงานฉบับสมบูรณ์ผลการสำรวจการอ่านหนังสือของประชากร ปี 2551*. สืบค้นเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2553 จาก <http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/service/reading/readingRep51.pdf>
- สิริมา ธิญโญอนันตพงษ์. (2545). *ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางบ้าน โรงเรียน และท้องถิ่น ตามวิถีไทย ที่ส่งผลต่อศักยภาพทางปัญญาของเด็กปฐมวัยในชนบท: รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุขุม เฉลยทรัพย์. (2529). *การส่งเสริมการอ่าน*. เพชรบุรี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.
- สุปราณี ประคำพอง. (2547). *ผลของการใช้โปรแกรมการส่งเสริมเด็กปฐมวัยให้มินิรักการอ่านโดยผู้ปกครอง*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สุภัทรา คงเรือง. (2539). ผลการใช้กิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาแบบธรรมชาติที่มีต่อความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตัวหนังสือและหนังสือของเด็กวัยอนุบาล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (สาขาการศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- แสวง ทวีคุณ. (2538). การฝึกเพื่อเสริมสร้างจิตลักษณะในการป้องกันพฤติกรรมทะเลาะวิวาทในนักเรียนอาชีวศึกษา. ปรินญาณินพนธ์ วท.ม.(การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หรรษา นิลวิเชียร. (2535). ปฐมวัยศึกษา: หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อารี สันทนต์. (2535). นวัตกรรมปฐมวัยศึกษา. กรุงเทพฯ: สมาคมเพื่อการศึกษาเด็ก.
- Bush C.L.; & M.H. Huebner. (1970). *Strategies for reading in the elementary school*. London: Macmillan chaffee.
- Goodman. (1986). *What's whole in whole language?*. Portsmouth, New Hampshire. Heinemann.
- Strickland, D.S. & Morrow. (1990, May). Emerging reader and writers, linking theory and practice: Resourcer for an Emergent Literacy Curriculum. *The Reading Teacher*. 690-691.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดความสัมพันธ์พ่อ แม่ ลูก (1)

คำแนะนำ กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันแสดงให้เห็นว่าคุณรักลูกมาก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันชอบพูดคุยหยอกล้อเหมือนเป็นเพื่อนกับลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันต้องการให้ลูกมีส่วนร่วมในกิจกรรมแทบทุกอย่าง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. ฉันไม่ค่อยได้ถามทุกข์สุขของลูกบ่อยนัก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันมักแสดงให้เห็นว่าคุณภูมิใจในตัวลูกมาก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันชอบให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่ลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันช่วยผ่อนคลายความทุกข์ ความกังวลใจของลูกเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. หลายครั้งที่ฉันไม่ทราบว่าคุณไปไหนกับใคร

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ฉันไม่มีเวลาพอที่จะรับฟังเรื่องทุกข์สุขประจำวันของลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. ฉันรับฟังความคิดเห็นของลูกคนนี้ประกอบการตัดสินใจเรื่องในครอบครัว

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. บ่อยครั้งที่ฉันตัดสินใจแก้ปัญหาของลูก โดยไม่ปรึกษาลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันคอยให้กำลังใจ เมื่อลูกต้องทำบางสิ่งที่ยากลำบาก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันไม่ค่อยได้พบหน้าพูดคุยกับลูกคนนี้บ่อยนัก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันไม่เคยแสดงให้ลูกรู้ว่า ฉันรักและหวังดีต่อลูกมากเพียงใด

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. มีบ่อยครั้งที่ลูกต้องการคำแนะนำปรึกษาจากฉัน แต่ฉันก็ให้ไม่ได้

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดความสัมพันธ์พ่อ แม่ ลูก (2)

คำแนะนำ กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “จริงที่สุด” “จริง” “ค่อนข้างจริง” “ค่อนข้างไม่จริง” “ไม่จริง” หรือ “ไม่จริงเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันจะอธิบายเหตุผลก่อนการลงโทษลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

2. ฉันจะลงโทษลูกรุนแรงแค่ไหนขึ้นกับอารมณ์ของฉัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

3. ฉันจะบอกให้ลูกทำสิ่งต่าง ๆ โดยไม่อธิบายถึงเหตุผล

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

4. เมื่อนั้นอารมณ์เสีย ฉันมักจะพาลดูค่าหรือลงโทษลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

5. ฉันเปิดโอกาสให้ลูกอธิบายก่อนที่จะดูหรือลงโทษลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

6. ฉันมักจะเพิกเฉยไม่ชมเชยลูกเมื่อลูกทำความดี

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

7. ฉันไม่กล่าวขอโทษลูกเมื่อฉันรู้ว่าลูกโดยเข้าใจผิด

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

8. ฉันไม่ทราบว่าทำอะไรไป ที่ทำให้ลูกไม่กล้าเข้าหน้า

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

9. ก่อนที่ฉันจะให้สิ่งของต่างๆ แก่ลูก ฉันมักจะบอกลูกด้วยว่าฉันให้เพราะลูกทำความดีอะไรไว้

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

10. เมื่อลูกทำผิดครั้งแรก ๆ ฉันจะใช้วิธีตักเตือนโดยไม่ลงโทษ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

11. เมื่อลูกทำความดี ฉันจะชมเชยหรือให้รางวัลแก่ลูกเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. หลายครั้งที่ฉันดว่านลงโทษลูก โดยไม่รับฟังคำอธิบายจากลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. ฉันพยายามระงับอารมณ์ให้ปกติขณะสั่งสอนลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันไม่ค่อยให้รางวัล (คำชมหรือสิ่งที่ลูกพึงพอใจ) เพราะกลัวลูกจะหลงคิดว่าตัวเองเป็น

คนวิเศษ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. ฉันให้ความสนใจลูกเฉพาะเมื่อลูกทำผิด

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุดการอ่าน 1

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านข้อความใน ☐ เลือกตอบคำถาม โดยทำเครื่องหมาย X ทับตัวอักษร ก ข ค ในข้อที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

เหตุการณ์ที่ 1

วันหนึ่ง หนูฟ้าไปเยี่ยมป้าปูที่บ้านเห็ด พบป้าปูโดนผึ้งต่อยที่ขา หนูฟ้าตกใจมาก เห็นลุงต่อเดินผ่านมา จึงรีบตะโกนเรียกให้ลุงต่อช่วย ลุงต่อจึงพยายามทาว่าให้ป้าปูจนป้าปูหายปวด

1. หนูฟ้าไปทำอะไรที่บ้านเห็ด

ก. ไปเยี่ยมป้าปู

ข. ไปเดินเล่น

ค. ไปหาลุงต่อ

2. หนูฟ้าตกใจมาก ตะโกนเรียกให้ใครช่วย

ก. ป้าปู

ข. หนูน้า

ค. ลุงต่อ

3. ข้อความใดถูกต้อง

ก. ลุงต่อทาว่าให้ป้าปู

ข. ป้าปูทาว่าให้หนูฟ้า

ค. หนูฟ้าทาว่าให้ป้าปู

4. “ขา” หมายถึงส่วนใดในร่างกาย

ก. มือ

ข. ไหล่

ค. คอ

เหตุการณ์ที่ 2

หนูนารักยาย้ม เพราะยาย้มแจ่มใสและใจดี ยาย้มร่างกายแข็งแรง
เพราะชอบออกกำลังกาย ส่วนยายของหนูนานั่น นวล นวลไม่แข็งแรง
ต้องกินยาทุกวันเพราะยายไม่ออกกำลังกาย หนูนานั่นห่วงใยและดูแลยายอย่างดี

5 ยาย้มชอบทำอะไร

ก. ยิ้ม

ข. ออกกำลังกาย

ค. กินยา

6. “แจ่มใส” หมายความว่าอะไร

ก. เบิกบาน

ข. คำ

ค. มีด

เหตุการณ์ที่ 3

วันหนึ่งนกน้อยนอนอยู่บนต้นไม้ เห็นงูเลื้อยจะมากินตน นกน้อย
จึงคิดหาทางเอาตัวรอดด้วยการบินวนไปวนมา แผนการของนกน้อย
สำเร็จเพราะทำให้งูตาลายเวียนหัวและไม่กินนกน้อย

7. งูเลื้อยมาหานกน้อย ตอนนกน้อยกำลังทำอะไร

ก. นอน

ข. เล่น

ค. กิน

8. “เลื้อย” หมายถึงการกระทำใด

ก. เดิน

ข. คลานกับพื้น

ค. วิ่ง

9. นกน้อยเอาตัวรอดได้ด้วยวิธีใด

ก. แกล้งหลับ

ข. บินวนไปวนมา

ค. ต่อสู้กับงู

10. แผนการของนกน้อยสำเร็จเพราะเหตุใด

ก. งูหิว

ข. งูเหนื่อย

ค. งูเวียนหัว

11. จากเนื้อเรื่องข้างต้น นักเรียนคิดว่า นกน้อยเป็นคนอย่างไร

ก. จี๊เกียจ

ข. จี๊โกง

ค. ฉลาด

เหตุการณ์ที่ 4

จ๊อบแจ่งเป็นแม่มด ชอบทำเรื่องวุ่นวายวันละหลาย ๆ เรื่อง บางวัน เสกจานให้บินไปชนเพื่อน เสกชั้นหนังสือให้ล้มชนเพื่อน เสกกระต่ายให้ กลายเป็นนก อยู่มาวันหนึ่งจ๊อบแจ่งฝันร้าย จ๊อบแจ่งกลัวมากวิ่งไปหาแม่ แม่ บอกว่าเพราะจ๊อบแจ่งชอบแกล้งเพื่อนจึงฝันร้าย หลังจากวันนั้นจ๊อบแจ่งก็ไม่ แกล้งใครอีกเลย เพื่อนๆ พากันรักจ๊อบแจ่ง

12. จ๊อบแจ่งเป็นใคร

ก. เด็กชายของเล่น ข. แม่มด ค. นก

13. จ๊อบแจ่งชอบทำอะไร

ก. รังแกผู้อื่น ข. ฝันร้าย ค. ช่วยเหลือผู้อื่น

14. จ๊อบแจ่งเลิกแกล้งเพื่อน เพราะเหตุใด

ก. ฝันร้าย ข. โดนเพื่อนแกล้ง ค. แม่ดุ

15. “เสก” ใกล้เคียงกับการกระทำอย่างไร

ก. ท่องคาถา ข. เล่น ค. กิน

16. จากเนื้อเรื่องข้างต้น นักเรียนคิดว่า จ๊อบแจ่งมีนิสัยอย่างไร

ก. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ข. ชอบรังแกผู้อื่น ค. ซื่อสัตย์

เหตุการณ์ที่ 5

วันหนึ่งเป็นวันเกิดลูกแกะ ลูกแกะเป็นหวัจามเสียงดัง เพื่อน ๆ มาที่บ้าน เพื่อมาเยี่ยมและอวยพรวันเกิดให้ลูกแกะ ลูกแกะสบายใจจึงหาปวญเพื่อน ๆ มอบแหวนเป็นของขวัญแก่ลูกแกะ ลูกแกะชอบใจและรับแหวนมาสวมที่นิ้วกลาง ลูกแกะมีความสุขมาก

17. ข้อความใดถูกต้อง

- ก. ลูกแกะให้แหวนเป็นของขวัญวันเกิดเพื่อน
- ข. เพื่อน ๆ ให้แหวนเป็นของขวัญวันเกิดลูกแกะ
- ค. ลูกแกะแจกขนมให้เพื่อนๆ ในวันเกิด

18. ลูกแกะสวมแหวนที่นิ้วใด

- ก. นิ้วกลาง
- ข. นิ้วนาง
- ค. นิ้วก้อย

19. “จาม” ไกล่เคียงกับการกระทำอย่างใด

- ก. ไอ
- ข. สะอึก
- ค. หัวเราะ

20. จากเนื้อเรื่องข้างต้น นักเรียนคิดว่า เพื่อน ๆ ของลูกแกะเป็นคนอย่างไร

- ก. ขยันทำงาน
- ข. จู้เกียจ
- ค. มีน้ำใจ

แบบทดสอบการอ่าน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

คำชี้แจง ให้หนูๆ อ่านออกเสียงประโยคที่กำหนดให้ โดยอ่านควบกล้ำชัดเจน หากอ่านคำใดไม่ได้ ขอให้ข้ามคำ ๆ นั้น แล้วอ่านคำต่อไปจนครบทุกข้อ
ตัวอย่าง

มานีมีอาและตา

๑. บ้านของน้องใบเลียงปูและปลา
๒. หนูป่านปลุกดอกไม้ที่ริมบึงบัว
๓. หนูไฟฝึกฝนการฟันดาบ
๔. น้องฝนและน้องฟ้าเฝ้าบ้านให้น้ำฟ้าด
๕. ครูดมดูน้องดินที่คื้อรัน
๖. หนูดีดูดวงดาวบนท้องฟ้า
๗. น้องจ้อยจำจัดจานอยู่ในครัว
๘. น้ำจุนจับเจ้าจุ่นไปอาบน้ำ
๙. หนูยิ้มไปซื้อยาให้ย่าและยาย

๑๐. หนุยอดยีนเก็บมะเขือยาวยามเช้า

๑๑. กุ้ง ไข่ กบ กินอาหารไม่เหมือนกัน

๑๒. นกแก้วกับนกกาเกาะอยู่ในกรง

๑๓. เด็กๆ หาหนังสือมาอ่านกันเฮฮา

๑๔. ลูกหมีร้องโห่ร้องมาหาน้านกฮูก

๑๕. อาออกไปดูตักแตน

๑๖. น้ำอีมเอาขวานไปตัดต้นไม้

ชุด ความคิดเห็นเกี่ยวกับการอ่านกับลูก

1. การอ่านนิทานกับลูกเป็นประจำ จะทำให้ลูกของฉันอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

2. ฉันเชื่อว่าการอ่านนิทานกับลูกของฉัน เป็นการใช้เวลาว่างอย่างมีประโยชน์

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

3. ฉันเชื่อว่าการที่ฉันอ่านนิทานร่วมกับลูก จะทำให้ลูกเห็นแบบอย่างที่ดีของการอ่านหนังสือ

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

4. ฉันเชื่อว่าหนังสือเรียนเท่านั้น ที่จะช่วยให้ลูกของฉันอ่านเก่ง

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

5. ฉันเชื่อว่า การอ่านนิทานร่วมกับลูก ทำให้ลูกเสียเวลาทำการบ้าน

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

6. ลูกควรเรียนเสริมหรือเรียนพิเศษมากกว่าการอ่านนิทานร่วมกับพ่อแม่

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

7. ฉันรู้สึกสนุกสนานเวลาที่ได้อ่านนิทานร่วมกับลูก

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

8. ฉันรู้สึกผ่อนคลาย เวลาได้อ่านนิทานร่วมกับลูก

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

9. ฉันมีความสุขที่ได้่านนิทานร่วมกับลูก

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

10. ฉันรู้สึกได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ไปพร้อมกับลูก เมื่อได้อ่านนิทานร่วมกับลูก

.....
 จริงที่สุด จริง ก่อนข้างจริง ก่อนข้างไม่จริง ไม่จริง ไม่จริงเลย

11. ฉันชอบให้ลูกอ่านนิทานร่วมกับฉัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

12. ฉันรู้สึกเครียดเมื่อต้องอ่านนิทานร่วมกับลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

13. การอ่านนิทานร่วมกับลูก เป็นเรื่องที่น่าเบื่อสำหรับฉัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

14. ฉันคิดว่า การอ่านนิทานร่วมกันเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนมากกว่าเป็นบทบาทของผู้ปกครอง

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

15. เมื่อฉันมีเวลาว่าง ฉันยินดีจะอ่านนิทานร่วมกับลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

16. แม้มีเวลาว่างเพียงเล็กน้อย ฉันก็พร้อมที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

17. ฉันตั้งใจที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูกทุก ๆ วัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

18. ฉันยินดีที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยที่ลูกไม่ต้องร้องขอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

19. ฉันจะสนับสนุนให้ลูกอ่านนิทานร่วมกับฉันอย่างสม่ำเสมอ

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

20. ฉันจะสนับสนุนให้ลูกทำการบ้านหากมีเวลาว่างมากกว่ามาอ่านนิทานร่วมกับฉัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

21. ฉันจะให้ลูกเรียนพิเศษมากกว่าอ่านนิทานกับฉัน

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

22. ฉันจะหลีกเลี่ยงการอ่านนิทานร่วมกับลูก หากทำได้

.....					
จริงที่สุด	จริง	ค่อนข้างจริง	ค่อนข้างไม่จริง	ไม่จริง	ไม่จริงเลย

ชุด พุทธกิจกรรมการอ่านกับลูก

คำแนะนำ กรุณาอ่านข้อความแต่ละประโยคให้เข้าใจ แล้วพิจารณาว่าข้อความนั้นๆ ตรงกับลักษณะของท่านมากน้อยเพียงใด ให้ขีด ✓ ลงบนเส้น..... เหนือวลีจาก “บ่อยที่สุด” “บ่อย” “ค่อนข้างบ่อย” “ไม่ค่อยบ่อย” “ไม่บ่อย” “ไม่เคยเลย” เพียงแห่งเดียวในแต่ละข้อ กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ

1. ฉันเริ่มอ่านนิทานให้ลูกฟังก่อน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

2. ฉันชักชวนลูกดูภาพหน้าปกนิทาน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

3. ฉันชักชวนลูกคาดเดาเนื้อเรื่องจากภาพหน้าปกหนังสือนิทาน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

4. ฉันชักชวนลูกอ่านชื่อเรื่องของนิทาน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

5. ฉันสนทนาร่วมกับลูกเกี่ยวกับชื่อเรื่องของนิทาน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

6. ฉันอ่านนิทานให้ลูกฟังอย่างซ้ำๆ

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

7. ฉันอ่านนิทานให้ลูกฟังโดยออกเสียงอย่างถูกต้องและชัดเจน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

8. ฉันชี้ตัวอักษรขณะที่อ่านนิทานให้ลูกฟัง

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

9. ฉันชักชวนลูกให้อ่านนิทานโดยการอ่านออกเสียงไปพร้อมกับฉัน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

10. ฉันชักชวนลูกดูภาพประกอบในนิทาน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

11. ฉันชักชวนลูกให้อ่านออกเสียงตามฉัน สำหรับคำที่ลูกยังไม่สามารถอ่านได้

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

12. ฉันชักชวนลูกให้อ่านออกเสียงตามฉัน สำหรับคำที่ลูกอ่านออกเสียงไม่ชัดเจน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

13. ขณะที่อ่านนิทาน ฉันเปิดโอกาสให้ลูกแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวละคร

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

14. ฉันสนทนากับลูกเกี่ยวกับความรู้สึกของลูกที่มีกับตัวละครในนิทาน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

15. ฉันชักชวนลูกสรุปข้อคิดจากนิทานที่อ่าน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

16. ฉันช่วยลูกสรุปข้อคิดจากนิทาน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

17. ฉันชักชวนลูกเกมทางภาษาที่อยู่ท้ายเล่มของนิทาน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

18. ฉันชักชวนลูกเล่นเกมทางภาษาที่อยู่ท้ายเล่มของนิทาน

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

19. ฉันเล่นเกมทางภาษาที่อยู่ท้ายเล่มของนิทานร่วมกับลูก

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

20. ฉันชักชวนลูกให้อ่านนิทานให้ฉันฟัง

.....					
บ่อยที่สุด	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ไม่ค่อยบ่อย	ไม่บ่อย	ไม่เคยเลย

ภาคผนวก ข

โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับดูตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

โปรแกรมการส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก
ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

จัดทำโดย
นางสาวอภิญญา จิตต์เจนาการ
นิสิตปริญญาโท สาขาวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

จากการที่ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการอ่านว่าเป็นพื้นฐานสำคัญของการเรียนรู้ของนักเรียนในทุกวิชา ซึ่งสมควรจะต้องให้มีความเข้มแข็งตั้งแต่ระดับประถมตอนต้น แม้ว่าสถาบันการศึกษาจะมีบทบาทนี้โดยตรง แต่อย่างไรก็ตาม ครอบครัวก็ยังเป็นหน่วยที่สำคัญที่จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการอ่าน เพราะสำหรับเด็กระดับประถมต้นแล้ว ครอบครัวและผู้ปกครองยังเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อเด็ก ดังนั้นการส่งเสริมให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองมีการอ่านหนังสือร่วมกับลูก จะช่วยเพิ่มพูนความสามารถทางการอ่านของเด็ก ผู้วิจัยจึงสร้างโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกขึ้น เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านของเด็ก และเจตคติที่ดีของผู้ปกครองต่อการอ่านหนังสือร่วมกับเด็ก

วัตถุประสงค์

1. เพื่อส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูกแก่ผู้ปกครอง
2. เพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านของนักเรียน

แนวคิดทฤษฎี

ในการพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ผู้วิจัยใช้แนวการสอนภาษาธรรมชาติ เป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ผู้ปกครองใช้ในการอ่านนิทานร่วมกับลูก และใช้แนวการศึกษาผู้ใหญ่ และทฤษฎีการเปลี่ยนเจตคติของแมคไกวร์ ในการฝึกอบรมผู้ปกครองให้เห็นคุณค่าในการอ่านนิทานร่วมกับลูก และเป็นการกระตุ้นให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกพอใจ และพร้อมที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก

แนวการสอนภาษาธรรมชาติ (Whole Language Approach) เป็นการสอนภาษาที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยผู้เรียนจะอาศัยประสบการณ์ของตนเองประกอบการเรียน และได้รับประสบการณ์โดยตรงจากการรับรู้แบบอย่างที่ดีในบรรยากาศที่อบอุ่นจากผู้ใหญ่ ในการสอนจะไม่แบ่งแยกภาษาเป็นส่วนย่อย แต่จะให้ผู้เรียนได้ฟัง พูด อ่านและเขียน ผ่านความคิดของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนได้เรียนทักษะทางภาษาทุกด้านอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ผู้สอนไม่เน้นการลงโทษเมื่อเด็กใช้ภาษาที่ผิด แต่พยายามชี้ให้เห็นข้อบกพร่อง เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กแก้ไขตนเอง (บังอร พานทอง. 2534: 70-72 ; อ้างอิงมาจาก Goodman. 1986) ทำให้การเรียนมีความสนุก ส่งผลให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษา เป็นการส่งเสริมการอ่านซึ่งนำไปสู่ความสามารถในการอ่านของเด็กให้พัฒนาได้ดี อีกทั้งการจัดกิจกรรมยังมีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง อาทิ ครู ผู้ปกครองสามารถนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมตามสภาพแวดล้อมได้ (ฉันทนา ภาคบงกช. 2537: 2)

ในโปรแกรมนี้จึงนำหลักการสอนภาษาธรรมชาติมาสร้างเป็นโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อให้ผู้ปกครองมีแนวทางในการทำกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้าน กิจกรรมจะเน้นการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมกับการอ่าน โดยพ่อ แม่ หรือผู้ปกครองชักชวนลูกให้อ่านนิทานร่วมกับตน ในการอ่านนิทานจะเป็นกิจกรรมที่ค่อยเป็นค่อยไป เริ่มจากการทำความเข้าใจเกี่ยวกับหนังสือนิทาน การคาดเดาเรื่องจากภาพ การชี้ตัวอักษรตามไปด้วยขณะที่อ่านอย่างช้า ๆ เพื่อให้เด็กเห็นความสัมพันธ์ของตัวอักษร เสียงและรูปภาพไปพร้อม ๆ กัน เปิดโอกาสให้เด็กซักถามหรือแสดงความคิดเห็น เมื่อเด็กอ่านผิดหรืออ่านไม่ได้ พ่อแม่ก็ควรให้กำลังใจ และเมื่อมีโอกาสผู้ปกครองควรออกเสียงคำๆ นั้น อย่างชัดเจน และถูกต้อง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการอ่านให้แก่ลูก หลังจากอ่านนิทานร่วมกันแล้วจะได้ทำกิจกรรมเพื่อเป็นการต่อยอดกิจกรรมทางภาษาของเด็ก เนื่องจากการจัดกิจกรรมโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม จำเป็นต้องมีการประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจและส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ซึ่งจะทำให้โครงการมีประสิทธิภาพ

แนวคิดการศึกษาผู้ใหญ่ ตามแนวคิดนี้กิจกรรมควรเริ่มจากความต้องการและความสนใจของผู้ปกครองเอง ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้ได้ทันที เนื้อหาในการประชุมเริ่มจากเนื้อหาที่ใกล้ตัวสอดคล้องกับประสบการณ์เดิม มีการสร้างความคิดรวบยอด (Concept) เป็นการยกตัวอย่างเพื่อเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิม ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น วิทยากรมีหน้าที่ในการสนับสนุน แนะนำชมเชยมากกว่าการตำหนิ อีกทั้งยังควรเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมโปรแกรมได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ มีการฝึกทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำกิจกรรมยิ่งขึ้น

ในโปรแกรมนี้จึงนำหลักการดังกล่าวมาปรับใช้ โดยการเปิดรับอาสาสมัครผู้ปกครองเข้าร่วมโครงการ ในการนำเสนอเนื้อหาการบรรยายประกอบวีดิทัศน์เกี่ยวกับสภาพปัญหาการอ่านในระดับประถมศึกษาและสาเหตุของปัญหา วัตถุประสงค์ ที่มา ประโยชน์ ระยะเวลาของโปรแกรม เพื่อให้ผู้ปกครองทราบถึงที่มาและวัตถุประสงค์ของโปรแกรม บรรยายเกี่ยวกับบรรยายถึงความหมายและความสำคัญของการอ่านและนิทาน บทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน และแนวทางการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยกระบวนการจัดกิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง รวมถึงการได้ฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องและสอดคล้องกัน

แนวการเปลี่ยนเจตคติของแมกไกวร์ การเปลี่ยนแปลงเจตคติถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้โปรแกรมบรรลุผลสำเร็จ เพราะหากผู้ปกครองได้รับการส่งเสริมเจตคติต่อการทำกิจกรรม ก็ย่อมมีพฤติกรรมในการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ มีหลักการทางวิชาการมี 3 แนวทาง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2531: 132 – 147)

1) การพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า คือ การให้ความชั่งจูงทางด้านคุณและโทษของสิ่งที่ต้องการเปลี่ยนเจตคติแก่ผู้รับการชั่งจูง เป็นการเปลี่ยนที่องค์ประกอบแรกของเจตคติซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนเจตคติในองค์ประกอบที่สองและสามโดยอัตโนมัติ เนื่องจากการเพิ่มความรู้ทางด้านคุณหรือโทษ

ของสิ่งนั้น จะทำให้เกิดการเปลี่ยนความรู้สึกพอทำให้เกิดการเปลี่ยนความรู้สึกพึงพอใจหรือไม่พอใจต่อสิ่งนั้น และเปลี่ยนความพร้อมที่จะกระทำต่อสิ่งนั้นได้โดยทางอ้อม 2) การพัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติ เป็นการเปลี่ยนเจตคติที่องค์ประกอบความรู้สึก โดยการเสริมสร้างอารมณ์ทางบวกเข้าแทนอารมณ์ทางลบในขณะกระทำพฤติกรรม การเชื่อมโยงสิ่งเร้าทำให้บุคคลอารมณ์ดี มีความสุข ความพอใจในขณะบุคคลกระทำพฤติกรรม 3) การให้กระทำพฤติกรรมที่สนับสนุน บุคคลจะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยความสมัครใจของตนเอง อาสาสมัครหรือยินยอมอย่างยินดี มีการชวนชวนศึกษาหาข้อดีข้อเสียเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยตนเอง ทำความเข้าใจรายละเอียดในเรื่องหนึ่งให้มากกว่าที่ตนได้เคยปฏิบัติมา และเกิดความกระตือรือร้นในการถกเถียงต่างๆ ในเรื่องนั้นด้วยกิจกรรมที่ผู้ชักจูงเกี่ยวข้องอย่างเต็มที่นี้ จะทำให้เกิดผลในการที่ผู้รับการชักจูงจะชักจูงตนเองให้มีเจตคติ และในบางกิจกรรมจะเป็นการอภิปราย หรือแสดงบทบาทในกลุ่มร่วมกับผู้อื่น ในกรณีเช่นนี้ กลุ่มก็มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนเจตคติของบุคคลอีกทางหนึ่ง การชักจูงในกลุ่มจะทำให้เกิดการประกาศตัวในที่สาธารณะ การเป็นตัวแบบและผู้เลียนแบบเพราะความบีบคั้นของกลุ่ม ทำให้เกิดความสอดคล้องหรือเปลี่ยนตามกัน เพื่อลดความขัดแย้งและการคล้อยตามกันหรือเลียนแบบกันด้วย นอกจากนี้วิธีนี้จะทำให้เจตคติเพิ่มความเข้มข้นมากยิ่งขึ้น เพราะกระตุ้นให้ผู้รับการชักจูงแสวงหาข้อดีข้อเสียในเรื่องนั้นด้วยตนเอง ในการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมได้มีพฤติกรรมที่สนับสนุนเจตคติที่ต้องการพัฒนา พฤติกรรมที่ฝึกฝนอาจเป็นพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเจตคติเดิมอาจจัดให้ผู้รับการชักจูงเขียนบทความ พูดชักจูง พูดต่อหน้ากลุ่ม ได้ว่าที่ เป็นต้น

ในโปรแกรมนี้พัฒนาเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยพัฒนาทั้ง 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า กล่าวถึง ความสำคัญของบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านและนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ขั้นพัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติ โดยการนำเสนอวิถีทัศนการอ่านนิทานร่วมกันระหว่างผู้ปกครองเด็ก ที่แสดงให้เห็นว่าเด็กเมื่อได้อ่านนิทานกับผู้ปกครองแล้วมีความสุขและสนุกสนาน รวมถึงเด็กมีความสามารถในการอ่าน และฉายภาพสไลด์ให้ผู้ปกครองเปรียบเทียบความรู้สึกของเด็ก 2 คน ที่มาจากครอบครัวที่มาพ่อแม่่านนิทานร่วมกับเด็กที่ไม่มีโอกาส การคาดคะเนอนาคตของเด็กทั้งสองคน รวมถึงนึกย้อนถึงลูกของตนเองว่า ลูกได้รับการทำกิจกรรมเหล่านั้นด้วยหรือไม่ เพื่อให้ผู้ปกครองคล้อยตามและเกิดความพึงพอใจที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก และขั้นการให้กระทำพฤติกรรมที่สนับสนุน ด้วยการจัดให้ผู้ปกครองเขียนจดหมายบรรยายความรู้สึกของตนเกี่ยวกับการอ่านนิทานร่วมกับลูก และชักชวนผู้อื่นมาอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยกล่าวถึงประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อโน้มน้าวใจผู้อื่น แล้วสลับกันอ่านจดหมาย

หลักการในการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรม

จากแนวคิดและทฤษฎีดังที่ได้กล่าวแล้วข้างต้น จะนำไปสู่การกำหนดหลักการสำคัญของการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ให้เกิดความสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์

1. การให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ควรมีสาระเกี่ยวกับความสำคัญของผู้ปกครองในการส่งเสริมความสามารถในการอ่านของลูก และวิธีการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ
2. การส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก จะช่วยให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจในการดำเนินกิจกรรม สามารถดำเนินกิจกรรมการอ่านอย่างสม่ำเสมอ และช่วยให้เด็กมีความสามารถในการอ่าน
3. การจัดสภาพแวดล้อมทางบ้านที่ส่งเสริมการอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาการอ่าน
4. การส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ อาศัยนิทานและกิจกรรมประกอบนิทานที่หลากหลาย โดยเหมาะสมกับพัฒนาการทางภาษา

ขอบเขตการใช้โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

1. โปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ เน้นบทบาทของผู้ปกครองในการปฏิบัติกิจกรรมการอ่านอย่างต่อเนื่อง และเข้าร่วมโปรแกรมครบถ้วนตามที่กำหนดไว้
2. นิทานที่นำมาส่งเสริมการอ่านเป็นนิทานที่เอื้อต่อการพัฒนาการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ และมีกิจกรรมที่สนับสนุนให้เด็กอ่านและเรียนรู้ภาษาด้วยตนเอง
3. ผู้ปกครองที่เข้าร่วมในโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติต้องเป็นผู้มีความสามารถในการอ่าน
4. ผู้ปกครองเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน และเป็นแบบอย่างที่ดี

เอกสารอ้างอิง

- จันทนา ภาคบงกช. (2537). *ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย*. ใน ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการศึกษาปฐมวัย หน่วยที่ 8 นนทบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ. (2531). *ชุดฝึกอบรมหลักสูตรการเสริมสร้างทัศนคติ ค่านิยมและจริยธรรมของข้าราชการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานข้าราชการพลเรือน
- บังอร พานทอง. (2540). *ปรัชญาการสอนภาษาแบบเน้นพื้นฐานประสบการณ์ = Whole language approach*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

กิจกรรมที่ 1: ปฐมนิเทศ

หลักการ: จากแนวคิดการศึกษาผู้ใหญ่ กิจกรรมที่จะจัดให้แก่ผู้ใหญ่ควรเริ่มจากความต้องการและความสนใจของผู้ปกครองเอง กิจกรรมสามารถนำไปใช้ได้ทันที เนื้อหาในกิจกรรมเริ่มจากภาพรวมที่เชื่อมโยงสอดคล้องกับประสบการณ์เดิม ซึ่งจะทำให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น วิทยากรมีหน้าที่ในการสนับสนุน แนะนำชมเชยเปิดโอกาสให้แลกเปลี่ยนประสบการณ์

จุดประสงค์ของกิจกรรม:

1. เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับสภาพปัญหาการอ่านของนักเรียน และสาเหตุ วัตถุประสงค์ และระยะเวลาของโปรแกรม
2. เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจความหมายและเห็นความสำคัญของการอ่านในระดับประถมศึกษา
3. เพื่อให้ผู้ปกครองเข้าใจพัฒนาการอ่าน สื่อการอ่านที่เหมาะสม และแนะนำสื่อที่ใช้ในโปรแกรม

ระยะเวลา: 25 นาที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรแนะนำตัวและทีมงาน
2. วิทยากรนำเสนอวิทัศน์เกี่ยวกับสภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหาการอ่านหนังสือไม่ออกของนักเรียน และกล่าวถึงที่มา วัตถุประสงค์ ระยะเวลาในการดำเนินโปรแกรม
3. วิทยากรบรรยายประกอบวิทัศน์เกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการอ่านในระดับประถมศึกษา
4. วิทยากรบรรยายและอภิปรายประกอบวิทัศน์เกี่ยวกับพัฒนาการด้านการอ่านและสื่อที่เหมาะสมในการพัฒนาการอ่าน รวมถึงแนะนำสื่อที่ใช้ในโปรแกรม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. วิทัศน์ / สไลด์
2. เอกสารประกอบการบรรยาย

การประเมินผล

วิทยากรและผู้ช่วยสังเกตการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เช่น การสอบถาม การแสดงความคิดเห็น

การดำเนินกิจกรรม: ปฐมนิเทศ

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
- เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ ระยะเวลาในการดำเนินการของโปรแกรม	- วิทยากรและผู้ช่วยแนะนำตนเอง - วิทยากรนำเสนอวีดิทัศน์ “จุดเปลี่ยน ตอน หนูอยากอ่านได้” ที่มาของโครงการวัตถุประสงค์ และเวลาในการดำเนินการ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีร่วมกัน ดังนี้ “เนื้อหาของวีดิทัศน์เรื่องจุดเปลี่ยน ตอน หนูอยากอ่านได้นำเสนอเกี่ยวกับสภาพปัญหาการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษา และกล่าวถึงสาเหตุของเด็กไทยอ่านหนังสือไม่ออก มาจากหลากหลายสาเหตุ ได้แก่ 1) พ่อแม่ที่ไม่มีเวลา 2) คุณครูมีภาระอื่นๆมากมาย 3) หลักสูตรที่แตกต่างกันไป 4) ขาดแคลนหนังสือ ซึ่งจากปัญหาดังกล่าว บุคคลที่มีความสำคัญต่อเด็กๆ มากที่สุด คือ ผู้ปกครอง เพราะผู้ปกครองคือ ครูคนแรกของลูก ความสามารถของลูกจึงขึ้นอยู่กับผู้ปกครองเป็นผู้วางรากฐาน ทางโครงการโครงการสายสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน จึงตระหนักถึงความสำคัญของผู้ปกครอง จึงได้จัดกิจกรรม เพื่อให้ผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการอ่านของลูกๆ ด้วยตัวเอง นอกจากความร่วมมือใจอันดีที่ผู้ปกครองทุกท่านแล้ว สื่อและวิธีการก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง ทางโครงการได้จัดทำคู่มือและนิทานให้ผู้ปกครองได้อ่านกับลูกๆ ที่บ้านได้อย่างถูกวิธี ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก เพียงแค่ท่านสละเวลาอ่านนิทานร่วมกับลูกอย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์	- วีดิทัศน์ / สไลด์

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
- เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและความสำคัญของการอ่านของนักเรียนประถมศึกษา	ครั้งละ 25-30 นาที ตามรายละเอียดในคู่มือ เริ่มตั้งแต่วันที่ จนถึงเดือนมีนาคม 2554 เมื่อครบ 8 สัปดาห์ เราจึงจะประชุมกันอีก 1 ครั้ง” <u>ผลที่คาดว่าจะได้รับ</u> ผู้เข้าร่วมโครงการ 1.ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการอ่านของลูกมากขึ้น 2.ผู้ปกครองมีแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมการอ่านของลูก 3.นักเรียนมีความสามารถในการอ่านดีขึ้น ในการเข้าร่วมโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ขอให้ผู้ปกครองร่วมทำกิจกรรมครบตามที่กำหนดไว้ เพื่อให้ลูกของท่านได้ฝึกฝนและเรียนรู้การอ่านอย่างสนุกสนาน ซึ่งจะช่วยให้ลูกอ่านได้คล่อง นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเพื่อส่งเสริมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติสำหรับเด็กต่อไป” - วิทยากรบรรยายประกอบวีดิทัศน์เกี่ยวกับความหมายอย่างย่อเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันดังนี้ “การอ่านเป็นกระบวนการในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต ในเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 เขาจะเริ่มการเรียนรู้การอ่านในโรงเรียน และจะเริ่มเรียนวิชาตามกลุ่มสาระต่างๆ หากเขาอ่านไม่ได้ ท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้นคะ.....นั่นคือ เขาจะเรียนไม่รู้เรื่อง หรือไม่เข้าใจ	- วีดิทัศน์ / สไลด์

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
- เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการอ่าน สื่อที่เหมาะสม และแนะนำสื่อที่ใช้ในโปรแกรม	ยกตัวอย่างเช่น แก้วจ้อยเลข แม่ไปตลาด มีเงินอยู่ 10 บาท ซื้อขนมไป 8 บาท เหลือกี่บาท อ่านไม่ออก ก็ไม่สามารถแก้จ้อยได้ ไม่อยากเรียน ซึ่งก็จะส่งผลต่อการเรียนในระยะยาวของเด็ก” - วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับพัฒนาการด้านการอ่าน สื่อที่เหมาะสม และแนะนำสื่อที่ใช้ในโปรแกรม โดยกล่าวว่า “สิ่งควรคำนึงในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ๆ ก็คือพัฒนาการด้านการอ่านของเด็ก เพราะพัฒนาการด้านการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดกิจกรรมและเลือกสื่อให้เหมาะสม ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็ก พัฒนาการด้านการอ่านของเด็กในวัยประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น บุช และ ฮิบเนอร์ (Bush and Heubner, 1970) กล่าวว่า วัยในระดับประถมศึกษาปีที่ 1) เป็นวัยแห่งการเริ่มต้นการอ่าน เริ่มมีการเรียน การอ่านในโรงเรียนมักจะ เป็นระดับอนุบาลหรือบางคนอาจอยู่ประถมศึกษาปีที่ 2 ในระดับนี้เริ่มมีความพร้อมที่จะอ่านบ้างตามสิ่งที่ถูกแนะนำ ความแตกต่างในการอ่านของเด็กจะเริ่มมีขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางบ้านบางคนอาจเคยเห็นรูปภาพ หรือ ตัวหนังสือสั้น ๆ ผ่านสายตามาแล้วจากที่บ้าน ก็เท่ากับเด็กมีประสบการณ์เดิมเป็นทุนอยู่แล้ว ง่ายต่อการเริ่มอ่าน นอกจากนี้เด็กแต่ละวัยมีความสนใจในการอ่านที่แตกต่างกัน	- วิทยทัศน์ / สไลด์

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
	จากผลงานวิจัยสรุปได้ว่า เด็กอายุ 5-8 ปีมีความสนใจในเรื่องใกล้ตัว สามารถลำดับเหตุการณ์ได้ เริ่มเข้าใจว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย แล้วท่านสงสัยหรือไม่ว่าเหตุใด ทางโครงการจึงจัดสื่อเป็นนิทานให้แก่เด็ก หนังสือเรียนไม่ได้หรือ...คำตอบคือ เพราะเด็กในช่วงนี้ การเล่นคือการเรียนรู้สำหรับเขา นิทานจึงเป็นความบันเทิงอย่างหนึ่งสำหรับเด็กๆ เขาจะเรียนรู้ภาษาอย่างสนุกสนาน แต่ไม่ใช่ทุกเล่มจะดี เราจะต้องเลือกให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กในแต่ละวัย นิทานที่ดีจะต้องภาษาไม่ยากเกินไปสำหรับเด็ก มีภาพประกอบสีสดใส ขนาดกระทัดรัด และที่สำคัญควรมีเกมทางภาษาให้เขาเล่น ได้ย้ำได้ทวนการอ่านของเขา ซึ่งทางโครงการก็ได้จัดเตรียมให้ผู้ปกครองแล้ว นิทานที่ใช้ในกิจกรรมของโครงการ ผ่านการสร้างและวิจัยมาอย่างดีว่าสามารถทำให้เด็กๆ อ่านหนังสืออย่างสนุกสนาน อ่านได้คล่องขึ้นและชัดเจนขึ้น โดยมีเงื่อนไขคือ ต้องทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอที่เด็กๆ อ่านได้อย่างสนุกสนานนั้นก็เพราะผู้แต่งคือ พี่ๆ ประถมศึกษาปีที่ 3 จาก 11 โรงเรียนทั่วประเทศ เขียนให้น้องๆ ประถมศึกษาปีที่ 1 อ่านนั่นเอง ความสนใจเขาใกล้เคียงกันค่ะ ซึ่งเมื่อได้เนื้อเรื่องมา ผศ. ดร. นันทนา ภาควงกษ ท่านก็นำมาร้อยเรียง จนเกิดนิทานและเกม จนครบทั้ง 26 เล่ม โดยใช้ชื่อชุดนิทานว่า นิทานโครงการภาษาเพื่อแผ่นดินเฉลิมพระเกียรติ	

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
	นิทานสร้างตรงตามลักษณะนิทานที่ดี ที่สำคัญหาซื้อที่ไหนไม่ได้ค่ะ เพราะไม่มีขายตามท้องตลาด แต่ในโครงการนี้ผู้ปกครองจะได้รับนิทานกลับไปอ่านร่วมกับลูกได้เลยค่ะครบทั้งชุด แต่ภายใต้เงื่อนไขคือ เมื่อร่วมกิจกรรมครบกำหนดของโครงการคือ 8 สัปดาห์ เมื่อเรามีนิทานที่ดีแล้ว วิธีการอ่านนิทานร่วมกับลูกจะเป็นอย่างไร ต้องทำอะไรบ้าง เราจะทราบกันในช่วงหน้า”	

การนำเสนอ
(Presentation)

โครงการสายสัมพันธ์บ้านและ โรงเรียน

อภิญญา จิตต์เจนการ
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ที่มาของโครงการ

ที่มาของโครงการ

- สาเหตุที่เด็กไทยอ่านหนังสือไม่ออกไว้หลายหลายสาเหตุ
 - พ่อแม่ที่ไม่มีเวลา
 - คุณครูมีภาระอื่น ๆ มากมาย
 - หลักสูตรที่แตกต่างกันไป
 - ขาดแคลนหนังสือ

ที่มาของโครงการ

- ท่านคิดว่าบุคคลที่ความสำคัญอย่างยิ่ง คือ.....
 - ✗ บิดามารดา
 - ✗ คู่มือและนิทานให้ผู้ปกครองได้อ่านกับลูก ๆ ที่บ้าน ได้อย่างถูกวิธี อย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์ ครั้งละ 25-30 นาที ระยะเวลา 8 สัปดาห์ เริ่มตั้งแต่ มกราคม – มีนาคม 2554

“การอ่านคืออะไร และสำคัญอย่างไรต่อหนูๆ ป.1”

- การอ่านก็คือ ทักษะที่มีความสำคัญในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์
- ป.1 เขาจะเริ่มการเรียนอ่านในโรงเรียน และจะเริ่มเรียนวิชาตามกลุ่มสาระต่างๆ หากเขาอ่านไม่ได้ ท่านคิดว่าจะเกิดอะไรขึ้น?
- โจทย์เลข “แม่ไปตลาด มีเงินอยู่ 10 บาท ซื้อขนมไป 8 บาท เหลือกี่บาท
- อ่านไม่ได้ → เรียนไม่รู้เรื่อง → ไม่อยากเรียน

พัฒนาการด้านการอ่าน

- บรูส และ เฮบเนอร์ (Bush and Heubner. 1970) กล่าวว่า วัยในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นวัยแห่งการเริ่มต้นการอ่าน
- ระดับนี้เริ่มมีความพร้อมที่จะอ่านบ้างตามสิ่งที่ถูกแนะนำ โดยเด็กที่ได้รับการอ่านจากครอบครัวก็จะง่ายต่อการเริ่มอ่าน
- จากผลงานวิจัยสรุปได้ว่า เด็กอายุ 5-8 ปีมีความสนใจในเรื่องใกล้ตัว สามารถลำดับเหตุการณ์ได้ เริ่มเข้าใจว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และสิ่งแวดล้อม

เหตุใดจึงต้องเป็นนิทาน

- “การเล่นคือการเรียนรู้”
- การเลือกให้เหมาะสมกับเด็ก ควรเลือกจากความสนใจของเด็กในแต่ละวัย
 - ภาษาไม่ยากเกินไปสำหรับเด็ก
 - มีภาพประกอบสีสันสดใส
 - ขนาดกระทัดรัด
 - เกมทางภาษา

นิทานในโครงการภาษาเพื่อแผ่นดินเฉลิมพระเกียรติ

- สร้างจากพี่ๆ ป.3 จาก 11 โรงเรียนทั่วประเทศ เขียนให้น้อง ๆ ป. 1 อ่านนั่นเอง
- ผศ. ดร. ฉันทนา ภาคบงกช ท่านก็นำมาร้อยเรียง จนเกิดนิทานและเกม จนครบทั้ง 26 เล่ม โดยใช้ชื่อชุดนิทานว่า นิทานโครงการภาษาเพื่อแผ่นดินเฉลิมพระเกียรติ
- ไม่มีขายตามท้องตลาด
- ผู้ปกครองจะได้นิทานกลับไปอ่านร่วมกับลูกครบทั้งชุดเมื่อรวมกิจกรรมครบกำหนดของโครงการคือ 8 สัปดาห์

กิจกรรมที่ 2: ผู้ปกครองและการอ่านนิทานร่วมกับลูก

หลักการ:

ทฤษฎีการเปลี่ยนเจตคติของแมกไกว์ กล่าวว่า การพัฒนาเจตคติสามารถทำได้ 3 แนวทางคือ 1) การพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า โดยการให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลดีผลเสียของการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองเกิดความสนใจ เล็งเห็นความสำคัญของการอ่านนิทานร่วมกับลูก 2) การพัฒนาอารมณ์เพื่อเปลี่ยนเจตคติ เป็นการเปลี่ยนเจตคติที่องค์ประกอบความรู้สึก โดยการใช้ภาพนิ่งและคำถามปลายเปิดเพื่อเสริมสร้างอารมณ์ในขณะกระทำพฤติกรรม ทำให้ผู้ปกครองเกิดความพอใจที่จะทำพฤติกรรม และ 3) การให้กระทำพฤติกรรมที่สนับสนุน โดยการเขียนจดหมายชักชวนบุคคลใกล้ชิด โดยบรรยายความรู้สึก ข้อดีของการอ่านนิทานร่วมกับลูก แล้วอ่านต่อหน้ากลุ่ม หรือแลกเปลี่ยนอ่าน จะทำให้เกิดการประกาศตัวในที่สาธารณะ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้มีพฤติกรรมที่สนับสนุนเจตคติที่ต้องการพัฒนา

จุดประสงค์ของกิจกรรม:

1. เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองรับรู้ความสำคัญของบทบาทผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน
2. เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกพอใจที่จะปฏิบัติกรอ่านนิทานร่วมกับลูก
3. เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก

ระยะเวลา: 50 นาที

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ขั้นพัฒนาความรู้เชิงประเมินค่า โดยเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ บรรยายเกี่ยวกับการพัฒนาสมองด้วยการอ่านนิทานร่วมกับลูก เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองรับรู้ถึงความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่านแก่ลูก
2. วิทยากรส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ขั้นพัฒนาความรู้สึกพอใจที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยการฉายวิดีโอ และภาพนิ่งประกอบการตั้งคำถามปลายเปิด
3. วิทยากรส่งเสริมเจตคติต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ขั้นพัฒนาให้ผู้ปกครองเกิดความพร้อมในการอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยใช้การเขียนจดหมายชักชวนผู้อื่น โดยบรรยายความรู้สึก บอกประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก แล้วอ่านต่อหน้ากลุ่มหรือแลกเปลี่ยนกันอ่าน

สื่อประกอบกิจกรรม

1. วิดีทัศน์ / สไลด์
2. วิดีทัศน์ / สไลด์การอ่านนิทานร่วมกับลูก
3. ภาพนิ่งของเด็ก

การประเมินผล

วิทยากรและผู้ช่วยสังเกตการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เช่น การสอบถาม การแสดงความ
คิดเห็น

การดำเนินกิจกรรม: ผู้ปกครองและการอ่านนิทานร่วมกับลูก

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
- เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองรับรู้ความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทในการส่งเสริมการอ่านให้แก่ลูก	- วิทยากรเชิญผู้ทรงคุณวุฒิบรรยายเกี่ยวกับการพัฒนาสมองด้วยการอ่านนิทานกับลูก ดังนี้ “หลังจากที่เราทราบความหมายและความสำคัญของการอ่านนิทานในเด็ก ประถมศึกษาปีที่ 1 แล้ว ท่านอยากทราบไหมคะว่า การอ่านนิทานร่วมกับลูกคืออะไร และถ้าไม่ได้อ่านกับลูกๆ จะเกิดผลอย่างไร ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิของเราจะมาไขข้อสงสัยนี้กันค่ะ กราบเรียนเชิญ ผศ. ดร. ขวัญฟ้า รังสิยานนท์ค่ะ “จากการบรรยายของผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้เราทราบว่าคนเราเกิดมาพร้อมเซลล์สมองที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ความฉลาดไม่ได้มาจากขนาดหรือการเพิ่มจำนวนเซลล์สมอง แต่มาจาก การจัดระเบียบ “ใยประสาท” สมอง จะเพิ่มการเชื่อมต่อใหม่ๆ ขึ้นจำนวนมาก ซึ่งการเชื่อมต่อใยประสาทนี้จะเกิดขึ้นจากการกระตุ้นประสาทสัมผัสทั้ง 5 ซึ่งเด็กในช่วงวัยนี้ มีการพัฒนาการด้านภาษาอย่างยิ่ง การอ่านนิทานกับลูก ผ่านการฟัง การดู การพูด ถาม เล่า อ่าน จนถึงการเชื่อมโยงสัญลักษณ์ สมองก็รับรู้ความหมาย ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวทำให้เกิดการเชื่อมโยงใยประสาท ส่งผลให้เด็กเกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็วขึ้นเอง ในทางตรงกันข้าม ใยประสาทที่ไม่ได้ใช้ จะหายไป ส่งผลให้การเรียนรู้ช้าตามไปด้วย ดังนั้นหากให้ลูกฉลาดมาก ก็ต้องอ่านหนังสือให้ฟังมากๆ”	- วิดีทัศน์ / สไลด์

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
- เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองเกิดความรู้สึกพอใจที่จะปฏิบัติกรอ่านนิทานร่วมกับลูก	- วิทยากรนำเสนอวิธีทัศนักรอ่านนิทานร่วมกับลูก ดังนี้ “หลังจากที่เราได้รับความรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิของเรา เรามาชมบรรยากาศจริงๆ ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก ว่าเป็นอย่างไร บรรยากาศที่ท่านได้เห็นเป็นอย่างไรคะ ในวิธีทัศนักรจะเห็นได้ว่า คุณพ่ออ่านนิทานให้ลูกฟังแต่เด็กๆ จะสังเกตว่าน้องจะเรียนรู้ภาษาได้ดี อ่านได้บางคำแล้วนะจะน้องสนุกสนาน มีความสุขมากๆ เพราะความสุขที่ได้อยู่กับคุณพ่อ และมีความสุขที่ได้่านนิทานที่เขาชอบ ถึงแม้คุณพ่อเขาจะเน้นภาษาอังกฤษก็ตาม แต่ภาพที่ได้ยังอบอุ่นขนาดนี้” - วิทยากรนำเสนอภาพนึ่งของเด็ก โดยกล่าวว่า “แล้วเรากลับมาดูภาพนี้คะ ขอให้ผู้ปกครองทุกท่านดูรูปเด็กทั้งสองคนนี้ เด็กด้านซ้าย ไม่ต่างกับน้องในวิธีทัศนัเลย คือ ยิ้มแย้มแจ่มใส เด็กอีกคนละคะ ท่านเห็นแล้วรู้สึกอย่างไร...เขาเหงา รอคอยการกลับพ่อและแม่กลับมาหาเขาที่บ้านนั่นเอง เราลองคาดคะเนสภาพจิตใจของเขา และอนาคตของเขา หากท่านไม่ได้ทำกิจกรรมเริ่มตั้งแต่วันนี้ต่อไปจะเป็นอย่างไร...แล้วลองนึกถึงลูกของเราว่ามีโอกาสมากน้อยแค่ไหน... พร้อมหรือยังคะที่จะเริ่มทำการอ่านกับลูกๆ...”	- วิธีทัศนั / สไลด์ การอ่านนิทานร่วมกับลูก - ภาพนึ่งของเด็ก

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
- เพื่อกระตุ้นให้ผู้ปกครองมีความพร้อมที่จะอ่านนิทานร่วมกับลูก	- วิทยากรเชิญชวนผู้ปกครองให้เขียนจดหมายชักชวนคนใกล้ชิดให้มาอ่านนิทานร่วมกับลูก โดยกล่าวว่า “จากสิ่งที่ท่านได้รับชมไปทั้งหมดนี้ เมื่อเราเห็นความสำคัญของการอ่านนิทานร่วมกับลูกแล้ว อย่างเก็บไว้คนเดียว ลองเชิญชวนผู้อื่น ให้เขาเห็นประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก แล้วอยากจะลงมือทำตาม อาจจะเป็นการชักชวนคนใกล้ชิด เช่น ภรรยาสามี คุณย่า ก็ได้นะคะ ซึ่งทางเราได้จัดเตรียมกระดาษไว้ให้ท่าน ๆ ได้ลองเขียนจดหมายชักชวนเขาเหล่านั้น เมื่อผู้ปกครองเขียนเสร็จขออาสาสมัครอ่านให้ผู้ปกครองท่านๆ ฟัง หากผู้ปกครองไม่สะดวก จะแลกเปลี่ยนกันอ่านกับเพื่อนข้างๆ ก็ได้” “ในวันนี้ ขอเชิญผู้ปกครองอาหารว่างซัก 10 นาที เราจะกลับมาที่วิธีการอ่านนิทานกับลูกตามคู่มือค่ะ”	- วีดิทัศน์ / สไลด์

การนำเสนอ
(Presentation)

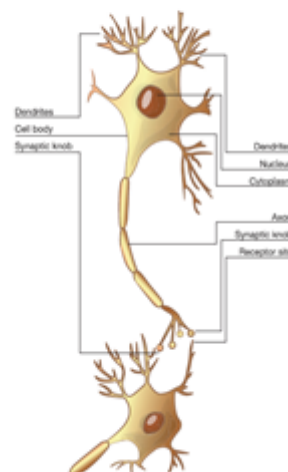
พัฒนาสมองด้วยการอ่านนิทานกับลูก

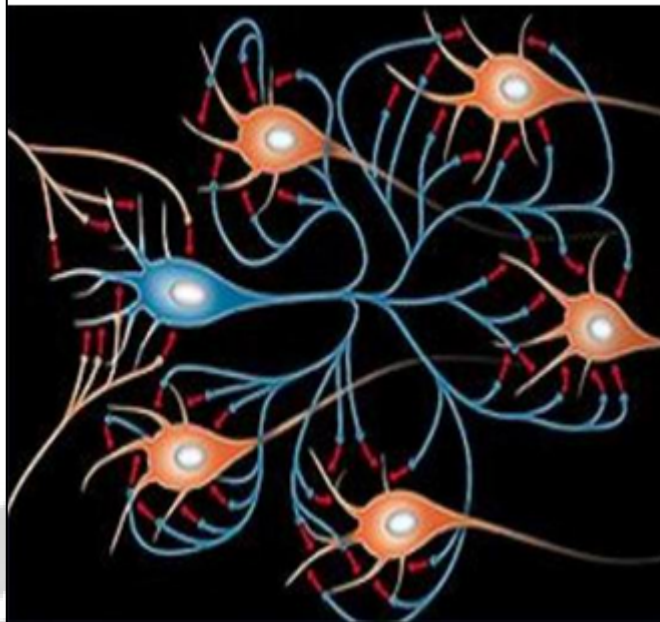
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ขวัญฟ้า รังสิยานนท์

สมองกับการเรียนรู้

- คนเราเกิดมาพร้อมกับจำนวนเซลล์สมองที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต
- ความฉลาดไม่ได้มาจากขนาดหรือการเพิ่มจำนวนเซลล์สมอง แต่มาจากการจัดระเบียบ “ใยประสาท”

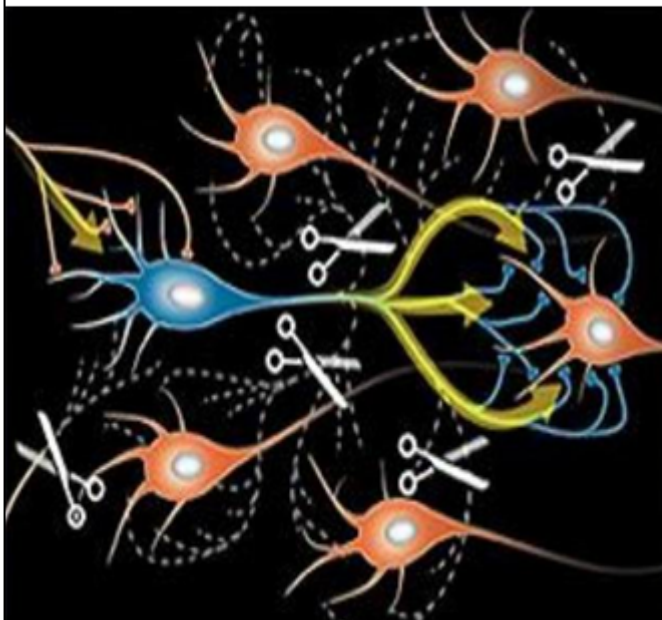

การจัดระเบียบใยประสาท

สมองส่วนที่มี
การจัดระเบียบ
ใยประสาทจะ
เพิ่มการเชื่อมต่อ
ใหม่ ๆ ขึ้นจำนวน
มาก

การจัดระเบียบใยประสาท

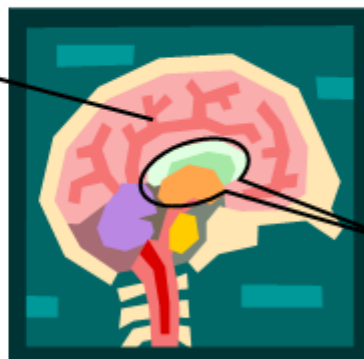
ในช่วงนี้
ใยประสาทที่ไม่ได้
ใช้จะหายไป
ใยประสาทที่
ใช้บ่อย ๆ จะหนา
ตัวขึ้น

การทำงานของสมอง

สมองใหญ่ของมนุษย์ แบ่งได้เป็น 2 ส่วน

สมองส่วนคิด

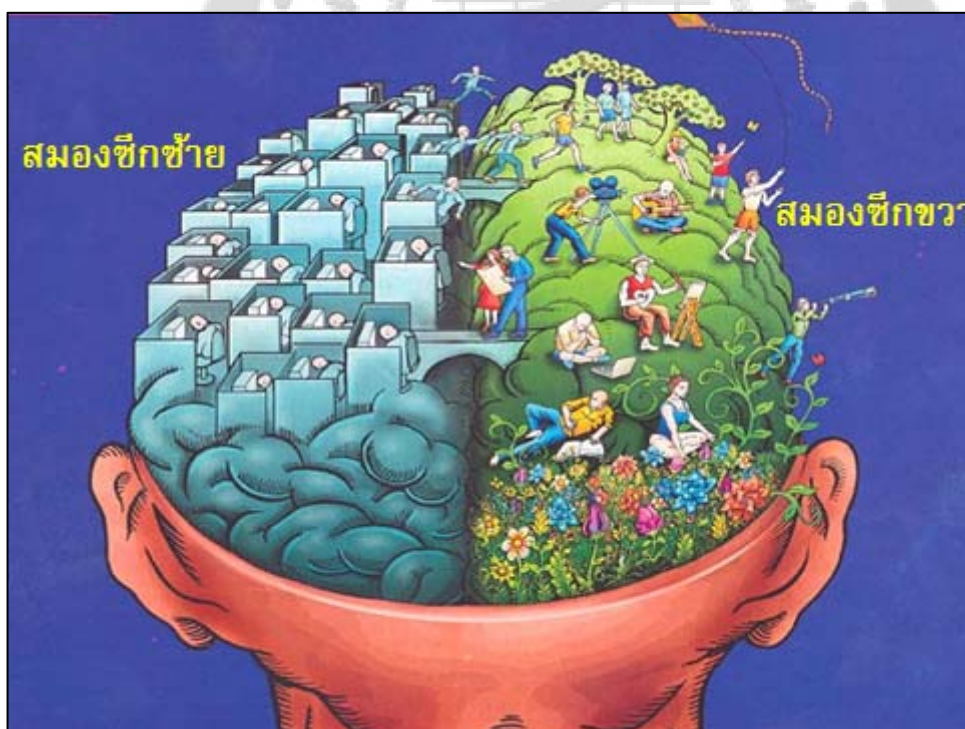
Cerebral
Cortex

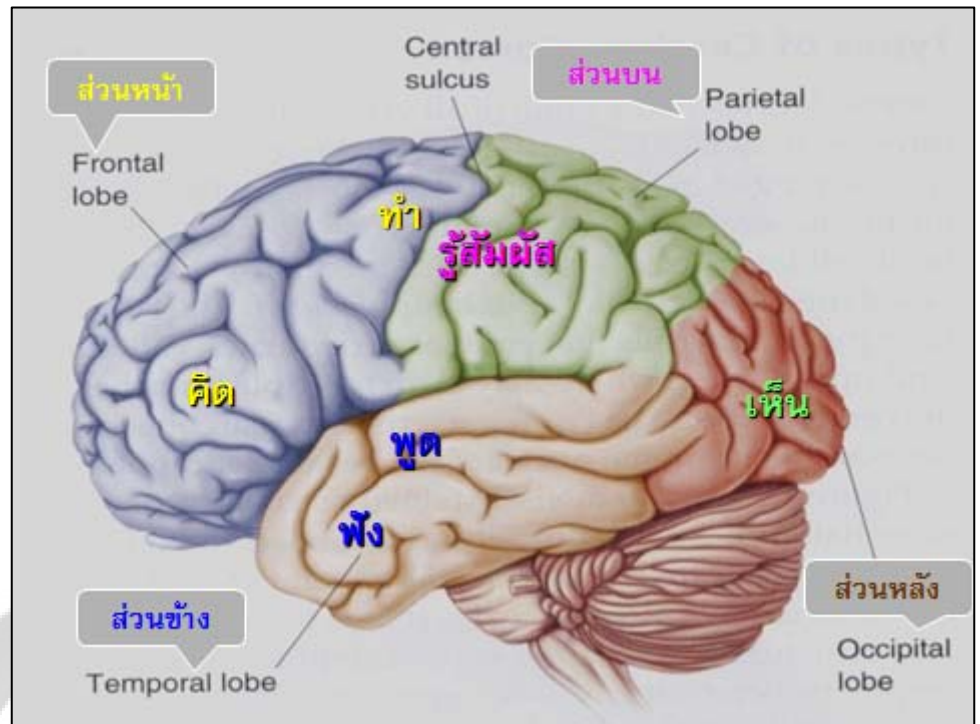

สมองส่วนอยาก

Limbic
System

“Emotion”

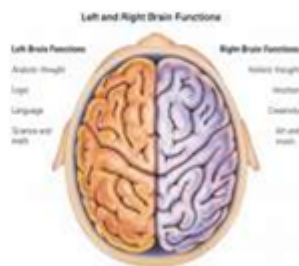

เครือข่ายการเชื่อมโยง วาตยทั้งสมองทำงานร่วมกัน

-หลาย ๆ การรับรู้
(เห็น, ฟัง, สัมผัส,
ได้กลิ่น, รับรส)

-สมองทั้ง 2 ซีก (ซ้าย, ขวา)

สาระสำคัญ

การพัฒนาภาษาและการรู้หนังสือในเด็กต้องผ่านการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมและตอบสนองความสนใจของเด็ก

ครูและพ่อแม่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาของเด็กโดยการออกแบบการจัดกิจกรรมที่สัมพันธ์กับการทำงานของสมองของเด็ก

แบบแผนการเรียนรู้ทางภาษา

การอ่านนิทานกับลูก

“ถ้าอยากให้เด็กฉลาด ให้
อ่านหนังสือให้ฟัง ถ้าอยาก
ให้เด็กฉลาดมาก ๆ ต้องอ่าน
หนังสือให้ฟังมาก ๆ”

อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์

บรรยากาศจากการอ่านนิทานร่วมกับลูก

ท่านรู้สึกรักอย่างไรกับรูปภาพทั้ง 2 รูป

อย่าเก็บไว้คนเดียว ชวนคนอื่นๆกันเถอะ

- เขียนจดหมายชักชวนคนใกล้ชิด เช่น ภรรยา สามี หรือคนอื่น ๆ ที่ท่านรู้จัก
- บรรยายความรู้สึกของเราที่มีต่อการอ่านนิทานร่วมกับลูก ให้เห็นประโยชน์ของการอ่านนิทานร่วมกับลูก แล้วอยากจะลงมือทำตามเรา

กิจกรรมที่ 3: แนวการส่งเสริมการอ่านกับลูก

หลักการ:

แนวทางการศึกษาผู้ใหญ่ เนื้อหาในการทำกิจกรรมกับผู้ปกครอง เริ่มจากเนื้อหาที่ใกล้ตัว สอดคล้องกับประสบการณ์เดิม มีการยกตัวอย่างประกอบสื่อเพื่อให้เห็นภาพ ซึ่งจะให้ผู้ปกครองเกิดความเข้าใจได้ง่ายขึ้น มีการฝึกทำกิจกรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการทำกิจกรรมยิ่งขึ้น

จุดประสงค์ของกิจกรรม:

1. เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก
2. เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการใช้คู่มือ นิทานอย่างถูกวิธี
3. เพื่อสร้างความเข้าใจโดยให้ผู้ปกครองได้ฝึกการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก
4. ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

ระยะเวลา: 1 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. วิทยากรบรรยายประกอบวีดิทัศน์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอ่านกับลูก
2. วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการอ่านนิทานร่วมกับลูกและใช้คู่มือ
3. วิทยากรเปิดวีดิทัศน์การจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก: การใช้นิทานซึ่งมีกิจกรรมประกอบนิทานและคู่มือส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก
4. ผู้ปกครองฝึกการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ

สื่อประกอบกิจกรรม

1. วีดิทัศน์/สไลด์
2. คู่มือ
3. นิทาน
4. วีดิทัศน์นำเสนอวิธีการใช้คู่มือ

การประเมินผล

วิทยากรและผู้ช่วยสังเกตการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เช่น การสอบถาม การแสดงความคิดเห็น

การดำเนินกิจกรรม: แนวการส่งเสริมการอ่านกับลูก

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
1. เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก	- วิทยากรบรรยายประกอบวีดิทัศน์เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการอ่านกับลูก ดังนี้ “การจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก แบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้ ก่อนเริ่มการอ่าน ผู้ปกครองควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน เช่น การจัดมุมหนังสือในบ้าน ที่มีความสะดวก แสงเพียงพอ อากาศถ่ายเท เป็นต้น ระหว่างการอ่าน ผู้ปกครองควรชวนลูกสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เช่น “นี่ตัวอะไรคะ...แล้วมันกำลังทำอะไรอยู่...” เป็นต้น เปิดโอกาสให้ลูกซักถามได้ตามความสนใจ การตอบคำถามของลูกจะช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก และช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงออก อยากรู้ อยากเห็นมากขึ้น และ ชมเชยเมื่อลูกตอบลูกหรือซักถามในสิ่งที่สนใจ ถึงลูกจะตอบไม่ถูก ผู้ปกครองก็ควรให้กำลังใจ ผู้ปกครองไม่แสดงอาการไม่พอใจ เมื่ออ่านเสร็จ ผู้ปกครองอาจประเมินการอ่าน ด้วยการตั้งคำถามว่า “รู้สึอย่างไร” “เพราะอะไร” เป็นต้น	- วีดิทัศน์ / สไลด์
2. เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการใช้คู่มือนิทานอย่างถูกวิธี	3. วิทยากรบรรยายเกี่ยวกับการใช้คู่มือ “ในการเข้าร่วมโปรแกรมครั้งนี้ มีระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้ปกครองจะได้รับคู่มือและนิทาน ทั้งหมดจำนวน 4 ชุด แต่ละชุดจะประกอบด้วย คู่มือ 1 เล่ม ใช้ประกอบการอ่านร่วมกับลูกที่บ้าน เป็นเวลา 2 สัปดาห์ และนิทานจำนวน 2 เล่ม ใช้ประกอบการอ่าน 1 เล่มต่อสัปดาห์ สรุปก็คือ คู่มือและนิทาน 1 ชุด ใช้สำหรับการอ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้าน เป็นระยะเวลา 2 สัปดาห์	วีดิทัศน์เกี่ยวกับการสาธิตการจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
	โดยทางผู้จัดจะทำการนัดหมายเพื่อขอรับคู่มือฉบับเดิม และส่งคู่มือและนิทานฉบับใหม่ให้แก่ผู้ปกครอง จนครบกำหนดเวลา ซึ่งมีรายละเอียดในวิดิทัศน์ต่อไปนี้” -วิทยากรนำเสนอวิดิทัศน์ เกี่ยวกับการบริหารจัดการ กิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก: การใช้คู่มือและการอ่านนิทานร่วมกับลูก - วิทยากรกล่าวสรุปลักษณะของการทำกิจกรรมทั้ง 3 ครั้ง ดังนี้ “ในการอ่านนิทานร่วมกับลูก ผู้ปกครองทำกิจกรรมอย่างน้อย 3 ครั้งต่อสัปดาห์ แต่แต่ละครั้งรายละเอียดของกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูกที่แตกต่างกัน <u>กิจกรรมครั้งที่ 1</u> เป็นการสร้างความคุ้นเคยกับหนังสือ โดยให้เดาเรื่องจากภาพหน้าปก ขณะที่ผู้ปกครองอ่านให้ลูกฟังพร้อมกับชี้ตัวอักษรอย่างช้า ๆ <u>กิจกรรมครั้งที่ 1</u> เป็นการสร้างความคุ้นเคยกับหนังสือ โดยให้เดาเรื่องจากภาพหน้าปก ขณะที่ผู้ปกครองอ่านให้ลูกฟังพร้อมกับชี้ตัวอักษรอย่างช้า ๆ <u>กิจกรรมครั้งที่ 2</u> เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองชวนลูกช่วยกันอ่านนิทาน โดยชี้คำตามไปด้วย ในกรณีที่ลูกไม่สามารถอ่านคำใด เมื่อผู้ปกครองมีโอกาสดูอ่านออกเสียงคำนั้นให้ชัดเจนถูกต้อง หลังจากอ่านเสร็จ ร่วมกันเล่นเกมสัปดาห์ประกอบนิทานหน้าที่ 1 ซึ่งอยู่ท้ายเล่มของนิทาน <u>กิจกรรมครั้งที่ 3</u> เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้ลูกอ่านให้ผู้ปกครองฟัง ในกรณีที่เด็กอ่านไม่ได้ เมื่อผู้ปกครองมีโอกาสดูอ่านออกเสียงคำนั้นให้ชัดเจนถูกต้อง พร้อมชี้คำตามไปด้วย หลังจากอ่านเสร็จ ร่วมกันเล่นเกมสัปดาห์ประกอบนิทานหน้าที่ 2 ซึ่งอยู่ท้ายเล่มของนิทาน	

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
- เพื่อสร้างความเข้าใจโดยให้ผู้ปกครองได้ฝึกการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ	หลังการทำกิจกรรมอ่านนิทานร่วมลูกเสร็จ ผู้ปกครองควรบันทึกผลการสังเกตและประเมินผลเพื่อเป็นประโยชน์ในการติดตามความสนใจและความสามารถในการอ่านของลูกอย่างใกล้ชิดอย่างต่อเนื่อง” - วิทยากรเริ่มการฝึกการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก ตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ โดยกล่าวว่า “เมื่อทราบวิธีการทำกิจกรรมแล้ว เรามาพบกับสื่อที่จะใช้ประกอบกิจกรรมทุกท่านจะได้รับซองเอกสารซึ่งประกอบด้วย คู่มือ 1 เล่ม (เล่มเล็ก รูปหน้าปกการ์ตูน) นิทาน เรื่อง บ้านเห็ด และเอกสารประกอบการบรรยายขอให้ผู้ปกครองอ่านรายละเอียดในคู่มือแล้วลองปฏิบัติตาม <u>โดยให้ผู้ปกครองจับคู่และผลัดกันอ่านนิทาน คนละครึ่งเล่มสำหรับกิจกรรมครั้งที่ 1-3</u> - วิทยากรตั้งคำถาม “จากการทำกิจกรรมมีข้อสงสัยหรือปัญหาอะไรหรือไม่” - วิทยากรกล่าวว่า “การทำกิจกรรมนี้ไม่ใช่เรื่องยากที่เกินความสามารถของผู้ปกครองทุกท่าน หากลูกได้ร่วมกิจกรรมกับท่านอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง ท่านจะพบว่าลูกจะอ่านได้ดีและรักการอ่าน” - วิทยากรตั้งคำถาม “หากติดปัญหาเรื่องเวลาท่านคิดว่าจะมีวิธีบริหารจัดการเวลาอย่างไรดี” (แจกกระดาษคิดและเขียน) รายละเอียดกิจกรรมทั้งหมดมีอยู่ในเอกสารการบรรยายของท่าน โดยเมื่อใกล้ครบกำหนด 2 สัปดาห์ ทุกวันพฤหัสบดีหรือศุกร์ของสัปดาห์ที่ 2 จะขอนัดหมายเพื่อมารับคู่มือชุดเดิมและมอบนิทานซึ่งมีกิจกรรมประกอบนิทานและคู่มือเล่มใหม่ต่อไป จนครบกำหนด	-เอกสารประกอบการประชุม -คู่มือ -นิทานเรื่องบ้านเห็ด

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
	ของโปรแกรม ผู้ปกครองที่ร่วมโปรแกรมอย่างต่อเนื่องจะได้รับ มอบนิทานครบชุด ในการทำกิจกรรมครั้งนี้หากมี ข้อผิดพลาดประการใด ขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วยนะคะ ขอขอบพระคุณผู้ปกครองทุกท่านที่สละเวลามาประชุมใน วันนี้ หากมีข้อสงสัยสอบถามเพิ่มเติมติดต่อวิทยากรได้ที่ เบอร์ติดต่อด้านหลังคู่มือ ขอบพระคุณค่ะ”	

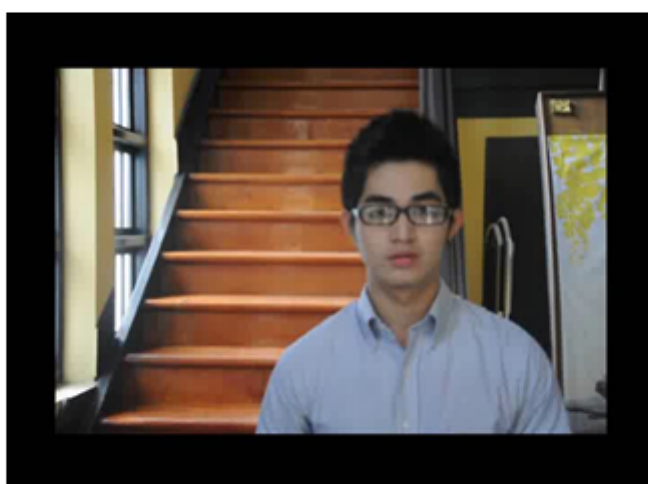
การนำเสนอ
(Presentation)

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูก

- ก่อนเริ่มการอ่าน จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการอ่าน
- ระหว่างการอ่าน ชวนลูกสนทนาเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เปิดโอกาสให้ลูกซักถามได้ตามความสนใจ ชมเชยเมื่อลูกตอบหรือซักถามในสิ่งที่สนใจ ควรให้กำลังใจ และไม่แสดงอาการไม่พอใจหรือกดดันลูก
- เมื่ออ่านเสร็จ ผู้ปกครองอาจประเมินการอ่าน ด้วยการตั้งคำถาม
- โปรแกรมมีระยะเวลา 8 สัปดาห์ ผู้ปกครองจะได้รับคู่มือและนิทานซึ่งใช้ประกอบกิจกรรม 2 สัปดาห์ เมื่อใกล้ครบกำหนด 2 สัปดาห์จะนัดหมายส่งคู่มือฉบับเดิมและรับคู่มือฉบับใหม่ผ่านทางครูประจำชั้น

วีดิทัศน์เกี่ยวกับวิธีการทำอ่านนิทานร่วมกับลูก

สรุปกิจกรรมในสัปดาห์ ทำอย่างน้อย 3 ครั้ง

- กิจกรรมครั้งที่ 1 เป็นการสร้างความคุ้นเคยกับหนังสือ โดยให้เดาเรื่องจากภาพหน้าปก ขณะที่ผู้ปกครองอ่านให้ลูกฟังพร้อมกับชี้ตัวอักษรอย่างช้า ๆ
- กิจกรรมครั้งที่ 2 เป็นกิจกรรมที่ผู้ปกครองชวนลูกช่วยกันอ่านนิทาน โดยชี้คำตามไปด้วย หลังจากอ่านเสร็จ ร่วมกันเล่นเกมสัปดาห์ประกอบนิทานหน้าที่ 1 ซึ่งอยู่ท้ายเล่มของนิทาน
- กิจกรรมครั้งที่ 3 เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนให้ลูกอ่านให้ผู้ปกครองฟัง พร้อมชี้คำตามไปด้วย หลังจากอ่านเสร็จ ร่วมกันเล่นเกมสัปดาห์ประกอบนิทานหน้าที่ 2 ซึ่งอยู่ท้ายเล่มของนิทาน

ทำความเข้าใจกับเอกสารในแฟ้ม

- คู่มือ 1 เล่ม (เล่มเล็ก รูปหน้าปกการ์ตูน)
- นิทาน 2 เรื่อง (บ้านเห็ดและการบ้าน ฟ ฟัน)
- เอกสารประกอบการบรรยาย

- ✖ ปฏิบัติตามคู่มือกันเถอะ
- ✖ อ่านรายละเอียดในคู่มือของท่าน
- ✖ แล้วลองอ่านจริงๆ จนครบทั้ง 3 กิจกรรม

โดยให้ผู้ปกครองจับคู่และผลัดกันอ่านนิทาน
คนละครึ่งเล่ม สำหรับกิจกรรมครั้งที่ 1-3

“หากหากติดปัญหาเรื่องเวลาท่านคิดว่าจะมีวิธี
บริหารจัดการเวลาอย่างไรดี”

กิจกรรมที่ 4: อ่านนิทานร่วมกับลูก

หลักการ:

แนวการสอนภาษาธรรมชาติกล่าวว่า เด็กควรได้รับประสบการณ์ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และมีโอกาสในการย้าทวนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้แนวคิดการศึกษาผู้ใหญ่ เชื่อว่าผู้ปกครองเมื่อได้ทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอความเข้าใจและความชำนาญในการทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

จุดประสงค์ของกิจกรรม:

1. เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และมีโอกาสในการย้าทวนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ
2. เพื่อให้ผู้ปกครองได้ฝึกการอ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้านจนเกิดความชำนาญ

ระยะเวลา: 8 สัปดาห์

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

ผู้ปกครองอ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้านตามคู่มือส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก แต่ละสัปดาห์ใช้นิทานซึ่งกิจกรรมประกอบนิทานจำนวน 1 เล่ม ผู้ปกครองดำเนินกิจกรรมร่วมกับลูก คล้ายคลึงกัน ยกเว้นนิทานที่แตกต่างกัน ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1	สัปดาห์ที่ 2	สัปดาห์ที่ 3	สัปดาห์ที่ 4	สัปดาห์ที่ 5	สัปดาห์ที่ 6	สัปดาห์ที่ 7	สัปดาห์ที่ 8
บ้านเห็ด	การบ้าน ฟ ฟิน	ดาวน้อย ผจญภัย	ความฝัน ของแม่มด น้อย	คุณย่าออก กำลังกาย	ห่าสหาย เพื่อนรัก	วันเกิดของ ลูกแกะ	นกน้อยเจ้า ปัญญา
	นัดหมายส่ง คู่มือและรับ สื่อชุดใหม่		นัดหมายส่ง คู่มือและรับ สื่อชุดใหม่		นัดหมายส่ง คู่มือและรับ สื่อชุดใหม่		นัดหมายส่ง คู่มือและรับ สื่อชุดใหม่

ผู้ปกครองทำกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกครั้งละประมาณ 25-30 นาที อย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง มี 3 ลักษณะ ได้แก่

1. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน เป็นกิจกรรมการอ่านนิทาน คำคล้องจอง เพลงที่มีเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่ผู้ปกครองกับเด็กอ่านร่วมกัน ซึ่งจัดในยามว่าง โดย

ใช้เทคนิค การชี้คำขณะอ่าน การชี้ตัวหนังสือ การคาดคะเนเรื่องล่วงหน้าจากประสบการณ์ การเล่าเรื่องซ้ำ สื่อที่ใช้ คือ หนังสือนิทาน

2. กิจกรรมการเล่นเกมหาภาษา การเล่นเกมหาคำที่เหมือนกันในนิทาน เกมลำดับภาพ และข้อความจากเรื่อง และเกมการเล่นทางภาษาอื่น ๆ ที่อยู่ตอนท้ายเล่มของนิทานที่วิทยากรจัดเตรียมไว้ให้ เป็นกิจกรรมที่เด็กเล่นคนเดียว หรือผู้ปกครองเล่นร่วมกับเด็ก

3. กิจกรรมการอ่านอิสระ การอ่านหนังสือในมุมหนังสือที่ปกครองจัดเตรียมไว้ให้ตามความสนใจ เป็นกิจกรรมที่เด็กทำด้วยตนเอง ผู้

4. ปกครองประเมินติดตามผลการเรียนรู้ด้านภาษาของลูกในคู่มือส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก วิทยากรติดตามผลการทำกิจกรรมร่วมกับลูกที่บ้าน ผ่านการสอบถามทางโทรศัพท์ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์และหาทางแก้ไขร่วมกันกับผู้ปกครอง เมื่อใกล้ครบ 2 สัปดาห์ วิทยากรนัดหมายส่งคืนคู่มือส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก และรับสื่อคู่มือฉบับต่อไปแก่ผู้ปกครองจนครบกำหนดของโปรแกรม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. คู่มือส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก
2. นิทานซึ่งมีกิจกรรมประกอบนิทาน

การประเมินผล

วิทยากรติดตามผลทุกสัปดาห์ โดยการโทรศัพท์สอบถาม

การดำเนินกิจกรรม: อ่านนิทานร่วมกับลูก

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
- เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน และมีโอกาสยืมทวนการอ่านอย่างสม่ำเสมอ - เพื่อให้ผู้ปกครองได้อ่านนิทานร่วมกับลูกที่บ้านจนเกิดความชำนาญ	- การอ่านนิทานร่วมกับลูกตามที่บ้าน ตามขั้นตอนในคู่มือ ซึ่งในแต่ละสัปดาห์ ใช้นิทานซึ่งกิจกรรมประกอบนิทานจำนวน 1 เล่ม ผู้ปกครองดำเนินกิจกรรมร่วมกับลูกคล้ายคลึงกัน ยกเว้นนิทานที่แตกต่างกัน ดังนี้ สัปดาห์ที่ 1 บ้านเห็ด สัปดาห์ที่ 2 การบ้าน ฟ ฟิน สัปดาห์ที่ 3 คำน้อยผจญภัย สัปดาห์ที่ 4 ความฝันของแม่มดน้อย สัปดาห์ที่ 5 คุณย่าออกกำลังกาย สัปดาห์ที่ 6 ห้าสหายเพื่อนรัก สัปดาห์ที่ 7 วันเกิดของลูกแกะ สัปดาห์ที่ 8 นกน้อยเจ้าปัญญา -กิจกรรมในแต่ละสัปดาห์ กำหนดให้ผู้ปกครองทำกิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกอย่างน้อย 3 ครั้ง ซึ่งในโปรแกรมมีกิจกรรมหลักอยู่ 3 กิจกรรม คือ 1. กิจกรรมการอ่านร่วมกัน หมายถึง กิจกรรมการอ่านนิทาน คำคล้องจอง เพลงที่มีเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการอ่านตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติ ที่ผู้ปกครองกับเด็กอ่านร่วมกัน ซึ่งจัดในยามว่าง โดยใช้เทคนิค การชี้คำขณะอ่าน การชี้ตัวหนังสือ การคาดคะเนเรื่อง ล้วงหน้าจากประสบการณ์ การเล่าเรื่องซ้ำ สื่อที่ใช้ คือ หนังสือนิทาน 2. กิจกรรมการเล่นเกมทางภาษา หมายถึง เกมหาคำที่เหมือนกันในนิทาน เกมลำดับภาพ และข้อความจากเรื่อง และเกมการเล่นทางภาษาอื่น ๆ ที่อยู่ตอนท้ายเล่มของนิทานที่วิทยากรจัดเตรียมไว้ให้เป็นกิจกรรมที่เด็กเล่นคนเดียว หรือผู้ปกครองเล่นร่วมกับเด็ก	-คู่มือ ส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูก 1 เล่ม ต่อสัปดาห์ -นิทานซึ่งมีกิจกรรมประกอบนิทาน 2 เล่มต่อสัปดาห์

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
	3. กิจกรรมการอ่านอิสระ หมายถึง กิจกรรมการอ่านหนังสือในมุมหนังสือที่ปกรองจัดเตรียมไว้ให้ตามความสนใจ เป็นกิจกรรมที่เด็กทำคนเดียว เมื่อครบกำหนด 2 อาทิตย์ตามตารางนัดหมาย วิทยากรจะขอรับคู่มือฉบับเดิมและมอบสื่อกับคู่มือฉบับต่อไปแก่ผู้ปกครองจนครบกำหนดของโปรแกรม	

กิจกรรมที่ 5: ประเมินผลโปรแกรม

จุดประสงค์ของกิจกรรม:

เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการทำกิจกรรมที่บ้าน

ระยะเวลา: 2 ชั่วโมง

ขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม

1. ผู้ปกครองเล่าประสบการณ์และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกไปใช้
2. วิทยากรถามความเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการนำโปรแกรมส่งเสริมการอ่านนิทานร่วมกับลูกตามแนวการสอนภาษาธรรมชาติไปใช้กับเด็กต่อไป
3. มอบนิทานส่วนที่เหลือจำนวน 18 เล่ม

สื่อประกอบกิจกรรม

1. วิดีทัศน์
2. นิทานส่วนที่เหลือ จำนวน 18 เล่ม

การประเมินผล

วิทยากรและผู้ช่วยสังเกตการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง เช่น การสอบถาม การแสดงความคิดเห็น

การดำเนินกิจกรรม: ติดตามประเมินผลโปรแกรม

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/คำบรรยาย	สื่อ
- เพื่อทำแบบวัด หลังจากผู้ปกครอง เข้าร่วมโปรแกรม แล้ว - เพื่อเปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การทำ กิจกรรมที่บ้าน	- วิทยากรขอความร่วมมือในการให้ผู้ปกครองทำแบบวัด - วิทยากรเปิดการอภิปราย เพื่อให้ผู้ปกครองเล่า ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมร่วมกับลูกที่บ้าน หาก ผู้ปกครองประสบปัญหาในการทำกิจกรรมที่บ้าน โดย ตั้งคำถาม ดังนี้ “จากการทำกิจกรรมร่วมกับลูกที่บ้านผลเป็นอย่างไร บ้าง... มีวิธีแก้ปัญหอย่างไร...” -วิทยากรสรุปและเน้นย้ำประโยชน์ของการอ่านนิทาน กับลูกว่า กล่าวว่ “กิจกรรมการอ่านนิทานร่วมกับลูกนี้มีประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อลูกๆ หวังว่าผู้ปกครองจะทำกิจกรรมนี้ต่อไปถึงแม้ โปรแกรมจะจบไปแล้วก็ตาม” -วิทยากรกล่าวขอบคุณผู้ปกครอง	- วิดีทัศน์ - นิทานซึ่งมี กิจกรรมประกอบ นิทาน จำนวน 18 เล่ม

การนำเสนอ
(Presentation)

- จากการทำกิจกรรมร่วมกับลูกที่บ้านผลเป็นอย่างไรบ้าง
- วิธีแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ขอบพระคุณค่ะ

เอกสารประกอบการบรรยาย
“โครงการสายสัมพันธ์บ้านและโรงเรียน”

นางสาวอภิญญา จิตต์เจนาการ
สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ณ โรงเรียนเคหะชุมชนลาดกระบัง
วันที่ 22 มกราคม 2554

ความหมายและความสำคัญของการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการในการแสวงหาความรู้ของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการดำรงชีวิต โดยเฉพาะเด็กในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเริ่มต้นเรียนภาษาไทยซึ่งเป็นพื้นฐานการเรียนรู้ทุกวิชา เด็กที่มีพื้นฐานการอ่านดี ย่อมสามารถแสวงหาข้อมูลในการศึกษาหาความรู้และเรียนวิชาต่างๆ ได้ดีอีกด้วย

พัฒนาการและธรรมชาติการเรียนรู้ด้านการอ่าน

สิ่งที่ควรคำนึงในการส่งเสริมการอ่านของเด็ก ๆ ก็คือ พัฒนาการด้านการอ่านของเด็ก เพราะพัฒนาการด้านการอ่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดกิจกรรมและเลือกสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ซึ่งจะประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็ก พัฒนาการของเด็กประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น บุษและฮิบเนอร์ (Bush and Heubner. 1970) กล่าวว่า วัยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นวัยแห่งการเริ่มต้นการอ่าน เริ่มมีการเรียน การอ่านในโรงเรียนมักจะเป็นระดับอนุบาลหรือบางคนอาจอยู่ประถมศึกษาปีที่ 2 ในระดับนี้เริ่มมีความพร้อมที่จะอ่านบ้างตามสิ่งที่ได้รับการแนะนำ ความแตกต่างในการอ่านของเด็กจะเริ่มมีขึ้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางบ้านบางคนอาจเคยเห็นรูปภาพ หรือ ตัวหนังสือ นั้น ๆ ผ่านสายตา มาแล้วจากทางบ้าน ก็เท่ากับเด็กมีประสบการณ์เดิมเป็นทุนอยู่แล้ว ง่ายต่อการเริ่มอ่าน เช่น พ่อแม่ ผู้ปกครองอาจจะเคยอ่านหรือเคยเล่านิทานให้ฟังจนเกิดความชำนาญกับคำศัพท์

กล่าวได้ว่าเด็กในวัยประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นวัยที่มีความพร้อมอย่างยิ่งในการส่งเสริมการอ่าน และความพร้อมของเด็กจะสูงหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับส่งเสริมการอ่านจากที่บ้าน

นอกจากนี้ในการทำกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก สิ่งที่ต้องคำนึงถึงก่อน คือ พัฒนาการด้านการอ่านและกิจกรรมที่เหมาะสมในการพัฒนาการอ่านก็เป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก เพราะพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงวัย จะส่งผลต่อความสนใจในการอ่านที่แตกต่างกัน โดยผลของการศึกษาเรื่องความสนใจในการอ่านของเด็ก ที่นักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ศึกษาไว้ ส่วนมาก จะได้ผลที่คล้ายกันดังนี้

อายุ 5-8 ปี ความสนใจในเรื่องใกล้ตัว สามารถลำดับเหตุการณ์ได้ เริ่มเข้าใจว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและสิ่งแวดล้อม เด็กเรียนรู้ภาษาได้ดีจากนิทาน ซึ่งมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้ภาษา การคิด และจินตนาการ รวมถึงคุณธรรมและจริยธรรม

กล่าวได้ว่า ความสนใจในการอ่านของเด็กในช่วงเริ่มอ่าน หรือในช่วงประถมศึกษาปีที่ 1 นั้น สื่อในการอ่านที่เด็กมีความสนใจอย่างยิ่งคือ นิทานประเภทต่าง ๆ นั่นเอง

นิทานเหล่านี้ ล้วนมีประโยชน์และคุณค่าต่อการพัฒนาด้านภาษากับการส่งเสริมจินตนาการ ให้แก่เด็ก ให้ความเพลิดเพลินผ่อนคลาย ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมทำให้เด็กมีความละเอียดอ่อน รู้จักการรับและการให้ การมองโลกในแง่ดี เป็นการฝึกสมาธิหรือความตั้งใจให้มีระยะเวลานานขึ้น เด็ก

สามารถใช้กระบวนการคิดในการพิจารณาแก้ปัญหาได้ มีความกล้าในการแสดงออกผ่านกระบวนการคิดที่มีประสิทธิภาพ ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ซึ่งนำมาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ อีกทั้งยังเป็นการเสริมสร้างจินตนาการที่กว้างไกล ไร้ขอบเขตที่จำกัดให้กับเด็ก และทำให้เด็ก ๆ รู้จักภาษาที่ถูกต้อง การพิจารณาเลือกซื้อหนังสือสำหรับเด็ก ไม่ว่าจะเป็นหนังสือประเภทให้ความเพลิดเพลินหรือหนังสือสารคดี มีหลักสำคัญ 2 ข้อ ที่ควรคำนึงถึง กล่าวคือ

1. เลือกให้ตรงกับความต้องการและความสนใจของเด็ก
2. เลือกหนังสือที่มีลักษณะดีและเหมาะสมกับเด็กนั่นเอง

เนื้อหาและภาษาในนิทานควรมีความสนุกสนาน ชัดเจน สำนวนภาษายากง่ายเหมาะสมกับวัยของเด็ก หนังสือภาพที่มีตัวหนังสือประกอบเล็กน้อย ภาพจะต้องชัดเจน สดใส รูปเล่มควรมีขนาดกะทัดรัด แข็งแรงทนทาน ลักษณะปกเด่นสะดุดตา และสำหรับท้ายเล่มอาจมีกิจกรรมบางอย่างที่เหมาะสมกับวัย

บทบาทของผู้ปกครองมีความสำคัญอย่างไร

บุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเด็ก ก็คือ พ่อแม่ หรือผู้ปกครองนั่นเอง “เพราะพ่อแม่ คือ ครูคนแรกของลูก” บทบาทของพ่อแม่ที่มีต่อลูก จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของลูกด้วยกัน การที่พ่อแม่ชอบอ่านหนังสือ การอ่านนิทานให้ลูกฟังทุกวันก่อนนอน การที่ลูกได้รับสิ่งแวดล้อม รู้จักอ่านหนังสือนิทานโดยเห็นรูปภาพ และฟังเนื้อเรื่องแล้ว เด็กจะเรียนรู้การอ่านได้อย่างรวดเร็วกว่าเด็กที่ไม่มีโอกาสอีกด้วย

การแสดงบทบาทของผู้ปกครองในการส่งเสริมการอ่าน

จากงานวิจัยที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับบทบาทที่เหมาะสมในการส่งเสริมการอ่าน ได้มีข้อเสนอแนะให้แก่ผู้ปกครอง ดังนี้

การให้ความรู้ เช่น การพูดคุย อธิบาย กระตุ้น และการเอาใจใส่ ซึ่งแนะนำให้ลูกเห็นถึงประโยชน์ของการอ่าน เป็นต้น

การเป็นตัวอย่างที่ดีด้านการอ่าน เช่น พ่อแม่ หรือผู้ปกครองอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ

การชมเชย เช่น ให้รางวัล หรือให้กำลังใจ ควรชี้แจงให้ลูกรู้ว่าเพราะเขาอ่านหนังสือ พ่อแม่จึงภูมิใจในตัวลูก

การจัดสภาพแวดล้อม โดยเริ่มจากบรรยากาศของความรักความอบอุ่น คือ การที่พ่อแม่ชักชวนลูก ๆ อ่านหนังสือร่วมกัน สถานที่ที่มีความสะดวกสบาย มีอากาศถ่ายเท สะอาด และจัดหาหนังสือที่เหมาะสมกับวัยของลูก หรือจัดเป็นมุมหนังสือให้ลูกอ่านก็ได้

การจัดกิจกรรมการอ่านร่วมกับลูก

ขั้นตอนการอ่าน

1. ก่อนเริ่มการอ่าน ผู้ปกครองควรจัดสถานที่ให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรม คือ การจัดมุมหนังสือที่มีความเงียบสงบ สะอาด อากาศถ่ายเทสะดวก นอกจากนี้ควรจัดเตรียมอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรมการอ่าน คือ หนังสือนิทานที่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของลูก กระดาษเปล่า ดินสอสี เป็นต้น เพื่อให้ลูกได้ทำกิจกรรมที่มีความหลากหลาย รวมถึงทำกิจกรรมการอ่านได้ทุกเมื่อที่เขาต้องการ

2. ระหว่างการอ่าน ผู้ปกครองควรชวนลูกสนทนากับเรื่องที่กำลังอ่าน เช่น “นี่ตัวอะไรคะ... แล้วมันกำลังทำอะไรอยู่...” เป็นต้น เพื่อให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดคาดเดาเรื่องที่อ่าน อีกทั้งควรเปิดโอกาสให้ลูกซักถามได้ตามต้องการ การตอบคำถามของผู้ปกครองจะช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก ช่วยกระตุ้นให้เด็กแสดงออก ขากรู้ยากเห็นมากยิ่งขึ้น และชมเชยเมื่อลูกตอบถูกหรือซักถามในสิ่งที่สนใจ ถึงลูกจะตอบไม่ถูก อ่านไม่เป็นในบางคำ ผู้ปกครองก็ควรให้กำลังใจ ไม่แสดงอาการไม่พอใจ หากผู้ปกครองตั้งใจฟังคำตอบของลูก อาจพบว่าลูกมีความคิดสร้างสรรค์ในการใช้ภาษาได้อย่างดี ถึงจะเป็นภาษาที่ไม่ได้ใช้กันทั่ว ๆ ไป

3. ยุติการอ่าน ผู้ปกครองอาจประเมินการอ่าน ด้วยการตั้งคำถามว่า “สนุกไหมลูก” “ชอบเรื่องนี้ไหม เพราะอะไร” เป็นต้น

วิธีการอ่านร่วมกับลูกให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้มีผู้ศึกษาและเสนอแนะไว้หลายวิธี ดังนี้

1. การสนทนาซักถามภาพหน้าปก คัดเดาเนื้อเรื่อง มีความสำคัญมาก เพราะทำให้ลูกเกิดความคุ้นเคยกับหนังสือ นอกจากนี้ในขณะที่อ่านผู้ปกครองควรจะแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อเรื่องเพื่อให้ลูกสังเกตวิธีการคิดของผู้ปกครอง จะทำให้ลูกรู้จักคิดโดยใช้คำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่าน เช่น นิทานเรื่องนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ...คิดว่าประโยคนี้นี้จะต้องอ่านว่า... เป็นต้น

2. ผู้ปกครองอ่านพร้อมชี้ตัวหนังสือ การชี้ตัวหนังสือก็เพื่อกระตุ้นให้ลูกมีส่วนร่วม และเป็นการช่วยให้ลูกเชื่อมโยงเสียงที่ได้ยินกับตัวหนังสือที่อ่าน

3. เมื่อผู้ปกครองอ่านหนังสือร่วมกับลูกและพบว่า ลูกมีปัญหาเกี่ยวกับความหมายและการออกเสียงของสิ่งที่อ่าน ผู้ปกครองควรอ่านข้อความนั้นซ้ำ แล้วให้ลูกออกเสียงตาม เพื่อให้ลูกเข้าใจเรื่องมากขึ้น และอ่านออกเสียงได้ถูกต้อง

การอ่านร่วมหนังสือกับลูก กิจกรรมการอ่านนี้ควรทำอย่างสม่ำเสมอทุก ๆ วัน เป็นระยะเวลา 20-30 นาทีขึ้นไป เป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับลูกอย่างมาก ผู้ปกครองควรทำด้วยความยินดี การที่ลูกกระตือรือร้นอยากฟัง หรืออ่านหนังสือ เป็นเพราะเขามีความประทับใจในเรื่องที่อ่าน ในที่สุดผู้ปกครองบางท่านอาจพบว่าลูกมีความสนใจในการอ่านและมีความสามารถในการอ่านที่เพิ่มขึ้นอีกด้วย

นอกจากนี้ผู้ปกครองควรออกเสียงอย่างชัดเจน เว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี ในการอ่านออกเสียงที่ถูกต้องแก่ลูก

หลังจากผู้ปกครองอ่านให้ลูกฟังแล้ว ในครั้งต่อไปควรให้ลูกมีส่วนร่วมในการอ่านเพิ่มขึ้น คือ การกระตุ้นชักชวนให้ลูกอ่านร่วมกับผู้ปกครอง หลังจากนั้นจึงให้ลูกอ่านหนังสือให้ผู้ปกครองฟัง เพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบปัญหาว่าลูกมีความสามารถอ่านได้หรือไม่ มีปัญหาในการออกเสียงหรือไม่ นั่นเอง

ในการทำกิจกรรมหลังการอ่าน อาทิ การเล่นเกมหาคำที่เหมือนกันในนิทาน เกมลำดับภาพ และข้อความจากเรื่อง และเกมการเล่นทางภาษาอื่น ๆ เป็นกิจกรรมทำให้ลูกเรียนรู้ภาษาและความหมาย ของคำต่าง ๆ ได้อย่างสนุกสนานยิ่งขึ้น

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวอภิฤดี จิตต์เจนการ
วันเดือนปีเกิด 18 พฤศจิกายน 2526
สถานที่อยู่ปัจจุบัน 157/8 หมู่ 1 ตำบลนครปฐม อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม 73000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนราชินีบูรณะ
พ.ศ. 2549 การศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) เกียรตินิยมอันดับ 2 การแนะแนว
จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2554 วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ (วท.ม.) วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์
จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร

